

KOMMUNERNE OG REGIONERNE BUDGETTER FOR 2007

– SEPTEMBER 2007

Udgivet af:

Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Slotsholmsgade 10-12

1216 København K.

Telefon: 72 26 90 00

Telefax: 72 26 90 01

E-post: im@im.dk

Hjemmeside: www.im.dk

Tryk: Schultz Grafisk

ISBN: 978-87-7601-246-5 - trykt udgave

ISBN: 978-87-7601-247-2 - elektronisk udgave

Oplag: 750 stk.

Pris: 100 kr. inkl. moms

Publikationen kan bestilles hos:

Schultz Boghandel

Telefon: 43 22 72 88/43 22 73 06

E-mail: schultz@schultz.dk

Indhold

Indledning.....	5
1 Sammenfatning	7
1. Sammenfatning.....	7
1.1. Oversigt over budget 2007	7
1.1.1. Oversigt over kommunernes budgetter for 2007	7
1.1.2. Oversigt over regionernes budgetter for 2007	8
1.2. Aftalegrundlaget.....	10
1.2.1. Aftale om regionernes økonomi for 2007	10
1.2.2. Aftale om kommunernes økonomi for 2007	11
1.3. Skattestoppet.....	12
2 Kommunernes budgetter for 2007.....	15
2. Kommunernes budgetter for 2007	15
2.1. Kommunale skatter 2007.....	15
2.1.1. Skatteindtægter	16
2.1.2. Udskrivningsprocenter.....	17
2.1.3. Grundskyldspromiller.....	19
2.1.4. Statsgaranti og selvbudgettering	22
2.1.5. Dækningsafgifter	25
2.1.6. Det skrå skatteloft.....	26
2.2. Tilskud og udligning	26
2.3. Serviceudgifter.....	28
2.3.1. Sundhed	31
2.4. Anlægsudgifter.....	34
2.5. Overførselsudgifter	35
2.6. Brugerfinansierede områder	37
2.7. Likviditet.....	39
2.8. Låntagning og gæld	40
2.9. Renter.....	42
2.10. Moms.....	42
3 Regionernes budgetter for 2007.....	43
3. Regionernes budgetter for 2007	43
3.1. Regionernes finansiering i budget 2007	44
Sundhedsområdet.....	44

Bloktilskud fra staten..... 44
Social og specialundervisning..... 44
3.2. Udgifter til sundhedsområdet..... 44
3.3. Omkostninger til regional udvikling..... 45
3.4. Omkostninger til sociale tilbud og specialundervisning mv..... 46
Bilag..... 47

Indledning

De første budgetter efter kommunalreformen

Med kommunalreformens ikrafttræden den 1. januar 2007 er Danmark gået fra en decentral offentlig struktur med 270 kommuner, 13 amter, samt H:S og HUR til en struktur med 98 kommuner og 5 regioner.

Budgetpublikationen indledes som hidtil med et sammenfattende kapitel, der opridser de væsentligste tendenser i kommunernes og regionernes budgetter og vurderer budgettet i forhold til de indgåede aftaler om udgifter og indtægter for budgetåret. Herefter følger to kapitler, hvor henholdsvis kommunernes og regionernes budgetter gennemgås i større detalje, herunder udviklingen i forhold til det foregående års budget. Endelig vil publikationen indeholde en sektion med bilag, både med aggregerede størrelser og opgørelser fordelt på enkelte kommuner og regioner.

På grund af overgangen til den nye decentrale struktur, vil budgettet for 2007 kun i begrænset omfang kunne sammenlignes med budgettet for 2006. Dette gælder både på aggregeret niveau og i forbindelse med opgørelser for den enkelte kommune eller region. Sammenligning af budgetterne for 2006 og 2007 vanskeliggøres af flere forhold. På det aggregerede niveau er den største udfordring at tage højde for flytningen af opgaver mellem decentrale myndigheder. Særligt på socialområdet, hvor kommunerne overtager størstedelen af de amtskommunale opgaver, er det vanskeligt at sammenligne 2006 og 2007. For regionerne er det ligeledes vanskeligt, da alle oplysningerne i regionernes budgetter for 2007 vil skulle sammenholdes med et beregningsteknisk niveau for 2006. Korrektioner for opgaveomlægningen tager udgangspunkt i den såkaldte "DUT-aftale", hvormed der var enighed om kompensationen for overtagne opgaver. Da DUT-aftalen gælder for den samlede sektor, kan den ikke anvendes ved opgørelser for enkelte kommuner eller regioner, hvorved det på mange områder ikke er muligt, at sammenligne den enkelte enheds budget mellem 2006 og 2007. Ved opgørelser for enkelte kommuner vil der endvidere skulle tages højde for kommunesammenlægningerne, samt det forhold, at et antal kommuner er blevet delt i forbindelse med reformen. En tilsvarende problemstilling gør sig gældende for de enkelte regioner. Endelig skal der ved sammenligning af budget 2006 og 2007 tages højde for, at den fælles kommunale og amtskommunale kontoplan erstattes af en kontoplan for kommuner og en kontoplan for regioner.

Som følge af ovenstående skal alle sammenligninger af budget 2006 og 2007 tages med forbehold, jf. også de særskilte noter til tabeller og figurer.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet,
Kommunaløkonomisk Kontor d. 23. august 2007

1 Sammenfatning

1. Sammenfatning

Kommunernes og regionernes budgetter for 2007 er de første budgetter efter overgangen til den nye kommunale struktur den 1. januar 2007, hvilket bevirker, at der kun i begrænset omfang kan sammenlignes med tidligere år. Både kommunerne og regionerne overholder de aftaler der er indgået mellem regeringen og henholdsvis KL og Danske Regioner, og kommunernes budgetterede skatteindtægter er i overensstemmelse med skattestoppet.

1.1. Oversigt over budget 2007

Kommunalreformen gør det vanskeligt at sammenligne kommunernes og regionernes budgetter for 2007 med tidligere år. På de områder, hvor der er foretaget sammenligninger med budgettet for 2006, har det været nødvendigt at korrigere for en række forhold for at sikre sammenlignelighed mellem årene, og den opgjorte udvikling er selvsagt følsom overfor den valgte opgørelsesmetode.

1.1.1. Oversigt over kommunernes budgetter for 2007

Kommunerne har for 2007 budgetteret med serviceudgifter på 195,8 mia. kr. og overførselsudgifter på 39,1 mia. kr., svarende til skattefinansierede nettodriftsudgifter på i alt 234,9 mia. kr. Det skattefinansierede nettoanlægsniveau udgør 9,3 mia. kr. i budgettet for 2007. Hertil kommer budgetterede nettoudgifter til de brugerfinansierede områder på 0,3 mia. kr. og budgetterede nettorentudgifter på 0,8 mia. kr. i 2007.

Kommunernes samlede skatteindtægter for 2007 er budgetteret til 201,3 mia. kr., mens indtægterne fra tilskud og udligning er budgetteret til 42,2 mia. kr.

Kommunernes budget for 2007 indebærer således et finansieringsunderskud på 1,6 mia. kr., hvortil kommer en nettoudgift på 0,1 mia. kr. vedr. finansforskydninger. Finansieringsunderskuddet opvejes af indtægter fra nettolåntagning 0,9 mia. kr. og et budgetteret likviditetsforbrug på 0,8 mia. kr., jf. tabel 1.1. herunder.

Tabel 1.1. Oversigt over kommunernes budget 2007

Mia. kr. 2007-pl	Budget 2007
Serviceudgifter	195,8
Overførselsudgifter	39,1
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter	9,3
Brugerfinansierede områder	0,3
Renter	0,8
Skatter	-201,3
Tilskud og udligning	-42,2
Finansieringsunderskud (+ = finansieringsunderskud)	1,6
Låntagning	-0,9
Finansforskydninger mv.	0,1
Likviditet (- = nettolikviditetsforbrug)	-0,8
Balance	0,0

Note: Serviceudgifterne er ikke korrigeret for, at enkelte kommuner har konteret indtægterne fra regeringens pulje til dagtilbudsområdet som en finansiel indtægt. I finansforskydningerne indgår et beløb vedr. momsudligningen.

Kilde: Danmarks Statistik.

Det kommunale serviceniveau i budgettet for 2007 kan opgøres til 195,8 mia. kr., hvis der tages højde for regeringens pulje til dagtilbudsområdet i 2007. Det budgetterede serviceniveau for 2007 ligger 1,0 mia. kr. over niveauet i 2006, svarende til en real stigning på 0,5 pct.

1.1.2. Oversigt over regionernes budgetter for 2007

Regionerne budgetterer i 2007 med udgifter på sundhedsområdet på 88,6 mia. kr. På social og specialundervisningsområdet budgetteres der med udgifter på 4,9 mia. kr., 2,1 mia. kr. til regional udvikling og 1,3 mia. kr. til fællesformål og administration. De 0,6 mia. kr. som ikke finansieres ved bidrag og tilskud fra stat og kommuner finansieres primært ved låntagning. En oversigt over regionernes udgifts- og indtægtsstruktur ses i tabel 1.2.

Tabel 1.2. Oversigt over regionernes budget 2007

Mia. kr. 2007-PL	Udgifter	Indtægter	Nettoudgifter
Sundhedsområdet			
Driftsudgifter	85,8	-7,78	78,0
Anlægsudgifter	2,6	-0,2	2,4
Renteudgifter	0,2		0,2
Bidrag/tilskud		-80,1	-80,2
Sundhed i alt	88,6	-88,1	0,5
Social og specialundervisning			
Driftsudgifter	4,5	-3,6	0,9
Anlægsudgifter	0,3	0	0,3
Renteudgifter	0,1		0,1
Bidrag/tilskud		-1,1	-1,1
Social og specialundervisning i alt	4,9	-4,7	0,1
Regional udvikling			
Driftsudgifter	2,1	0	2,1
Anlægsudgifter			0
Renteudgifter	0		0
Bidrag/tilskud		-2,1	-2,1
Regional udvikling i alt	2,1	-2,1	0
Fællesformål og administration			
Driftsudgifter	1,2	-1,2	0
Anlægsudgifter	0,1	0	0,1
Renteudgifter	0		0
Bidrag/tilskud			0
Fællesformål og administration i alt	1,3	-1,2	0,1
Finansieringsunderskud (+ = finansieringsunderskud)			
			0,6
Låntagning	0,3	-0,9	-0,6
Forskydning i likvide aktiver	0,1	-0,1	0
Øvrige finansforskydninger	0,1	-0,1	0
Finansiering i alt			-0,6
Balance			0,0
Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.			
Note: Det bemærkes, at denne tabel er opgjort ud fra udgiftsmæssige principper af hensyn til sammenhængen i tabellen, uanset at regionerne har budgetteret social- og specialundervisningsområdet og udviklingsområdet ud fra omkostningsmæssige principper.			

1.2. Aftalegrundlaget

Den overordnede styring af den decentrale offentlige økonomi har frem til reformen været baseret på frivillige aftaler mellem regeringen og de kommunale parter om det følgende års økonomi for henholdsvis kommuner og amter. Som følge af kommunalreformen er der for 2007 indgået aftaler mellem regeringen og henholdsvis KL og Danske Regioner om den kommunale og regionale økonomi for 2007. Den grundlæggende struktur i aftalerne er uændret i forhold til de aftaler, der tidligere er indgået med KL og Amtsrådsforeningen, mens selve indholdet af de respektive aftaler er tilpasset som følge af kommunalreformen. Aftaleteksterne er optrykt i bilag 22 og 23.

1.2.1. Aftale om regionernes økonomi for 2007

Regeringen og Danske Regioner indgik den 10. juni 2006 aftale om regionernes økonomi for 2007. Aftalen forudsætter nettodriftsudgifter på sundhedsområdet (ekskl. medicin) på 70.816 mio. kr. og udgifter til medicintilskud på 7.220 mio. kr. i 2007. Der er enighed om, at bruttoanlægsudgifterne på sundhedsområdet kan udgøre 2.650 mio. kr. i 2007. Hertil kommer nettodriftsudgifter til regional udvikling på 2.112 mio. kr. i 2007. Som det fremgår af tabel 1.3. herunder, har regionerne under ét budgetteret i overensstemmelse hermed.

Tabel 1.3. Regionernes udgifter i aftale og budget 2007			
Mia. kr. 2007-pl	Aftale	Budget	Forskel
Nettodriftsudgifter til sundhed ekskl. medicin	70,8	70,8	0,0
Medicintilskud	7,2	7,2	0,0
Bruttoanlægsudgifter	2,7	2,6	-0,1
Nettoudgifter til regional udvikling	2,1	2,1	0,0

Kilde: Aftale om regionernes økonomi i 2007, Danmarks Statistik samt indberetninger til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

En nærmere beskrivelse af regionernes budgetter findes i kapitel 3 samt i bilag 17. Den samlede aftale om regionernes økonomi for 2007 er optrykt i bilag 23.

Regeringen og Danske Regioner afholdt den 19. december 2006 kvartalsmøde som led i den løbende opfølgning på regionernes økonomi. Regeringen og Danske Regioner erkendte i den sammenhæng, at aktiviteten på sygehusområdet i 2006 lå over det for-

udsatte i aftalen for 2007. For at regionerne kunne opretholde aktiviteten på de overtagne amtskommunale sundhedsopgaver, har regeringen derfor tilkendegivet, at den i forbindelse med bloktilskudsaktstykket i juni 2007 vil søge tilslutning til, at regionerne i 2007 sikres finansiering til at videreføre aktiviteten i 2007 inkl. den aftalte stigning i aktiviteten på sundhedsområdet. Finansieringsbehovet opgøres som forskellen mellem det forudsatte udgiftsniveau på sundhedsområdet i 2006 og udgifterne i amternes regnskaber for 2006.

1.2.2. Aftale om kommunernes økonomi for 2007

Regeringen og KL indgik den 12. juni 2006 aftale om kommunernes økonomi for 2007. Aftalen indebærer et samlet kommunalt serviceniveau på 193,2 mia. kr. i 2007. Korrigeret for merudgifter på det tunge sociale område, puljer til børne- og ældreområdet og meropgaver i medfør af DUT mv., svarer dette til et aftalt serviceniveau på 195,5 mia. kr. Kommunerne har under ét budgetteret med et serviceniveau i 2007 på 195,9 mia. kr., hvilket er 0,3 mia. kr. mere end aftalt. Det budgetterede bruttoanlægsniveau på de skattefinansierede områder ligger til gengæld 0,2 mia. kr. under det aftalte niveau. Kommunernes budgetterede udgifter til overførsler i 2007 ligger endvidere 1,1 mia. kr. under det forudsatte i aftalen, jf. tabel 1.4. herunder.

Tabel 1.4. Kommunernes udgifter i aftale og budget 2007			
Mia. kr. 2007-pl	Aftale	Budget	Forskel
Serviceudgifter (ekskl. ældrepulje)	193,2		
Ældrepulje	0,4		
Børnepulje	0,2		
Meropgaver mv.	1,3		
Merudgifter på det tunge sociale område	0,4		
Serviceudgifter i alt	195,5	195,9	0,3
Overførselsudgifter	40,2	39,1	-1,1
Skattefinansierede bruttoanlægsudgifter	14,8	14,6	-0,2
Note: De samlede serviceudgifter i budget 2007 er opgjort inkl. børnepuljen.			
Kilde: Aftale om kommunernes økonomi i 2007 og Danmarks Statistik.			

Regeringen og KL drøftede resultatet af kommunernes budgetlægning for 2007 på et møde den 26. oktober 2006. På mødet var der enighed om, at aftalen samlet set er overholdt, idet den samlede aktivitetsvirkning af serviceudgifterne og anlægsudgifterne i budget 2007 flugter med de aftalte forudsætninger.

En nærmere beskrivelse af kommunernes budgetter for 2007 findes i kapitel 2. Den samlede aftale om kommunernes økonomi for 2007 er optrykt i bilag 22.

1.3. Skattestoppet

Som led i finansierings- og udligningsreformen er der indført midlertidige begrænsninger i den kommunale skatteudskrivning for 2007. For hver kommune er der for 2007 fastsat en maksimal udskrivningsprocent og grundskyldspromille, som kan fastsættes i 2007. Endvidere må hver kommunes provenu af dækningsafgift af forretningsejendomme i 2007 ikke overstige provenuet i 2006 korrigeret for udviklingen i grundlaget, jf. lov nummer 500 af 7.juni 2006.

Skattestoppet har således ikke kunnet overskrides inden for rammerne af lovgivningen, idet de individuelle maksimale skatteprocenter er beregnet således, at gennemsnittet af

de maksimalt tilladte udskrivningsprocenter i 2007 svarer til gennemsnittet af de kommunale udskrivningsprocenter i 2006, når der tages højde for, at kommunerne overtager en del af den amtskommunale indkomstskat. De maksimale grundskyldspromiller er beregnet på samme måde, og indebærer således også en uændret gennemsnitlig grundskyldspromille, hvis alle kommuner sætter den maksimalt tilladte promille.

De maksimalt tilladte udskrivningsprocenter og grundskyldspromiller er for enkelte kommuners vedkommende hævet som følge af, at der er givet dispensation til at overflytte dækningsafgift til indkomstskat og grundskyld. Herved er den maksimalt tilladte grundskyldspromille i 2007 højere end den gennemsnitlige promille i 2006.

Et antal kommuner har imidlertid ikke fastsat de maksimalt tilladte udskrivningsprocenter og grundskyldspromiller for 2007, hvorved der samlet set er budgetteret med et lavere kommunalt skatteprovenu, end det var muligt indenfor rammerne af skattestoppet. Således har 9 kommuner (Furesø regnes her som én kommune, selvom kommunen har delt udskrivningsprocent) fastsat en udskrivningsprocent, der ligger under det maksimalt tilladte, hvorved der samlet set er budgetteret med et forskudsbeløb af indkomstskat, der ligger 151 mio. kr. under det maksimalt tilladte. Tilsvarende har 11 kommuner budgetteret med en grundskyldspromille, der ligger under det maksimalt tilladte, hvorved det budgetterede provenu af grundskyld er 27 mio. kr. under det maksimalt tilladte. Endelig kan det estimeres, at kommunerne samlet set har opkrævet 19 mio. kr. mindre end det maksimalt tilladte i dækningsafgift af forretningsejendommens forskelsværdi, jf. tabel 1.5. herunder.

Table 1.5. Skatteloft og budgetterede skatteindtægter i 2007

	Maks. satser 2007 Gns. pct./prm.	Budg. satser 2007 Gns. pct./prm.	Provenuvirkning Mio. kr. 2007-pl
Indkomstskat	24,60	24,58	-151,1
Grundskyld	24,78	24,74	-26,7
Dækningsafgift	-	-	-18,7
I alt	-	-	196,5

Note: I de gennemsnitlige maksimale procenter og promiller er taget højde for, at enkelte kommuner har fået dispensation til at omflytte provenu af dækningsafgift af forretningsejendommens forskelsværdi til indkomstskat og grundskyld. Den gennemsnitlige maksimale grundskyldspromille er derfor højere end den gennemsnitlige promille for 2006. Provenuvirkningen af dækningsafgift tager ligeledes højde for, at der er omflyttet provenu til de øvrige skattearter. Provenuvirkningen af omflyttet dækningsafgift er estimeret og skal tages med forbehold.

Kilde: Indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt egne beregninger.

Kommunerne har således samlet set opkrævet skatter på knap 200 mio. kr. mindre end det maksimalt tilladte i 2007. Dette beløb indgår i den samlede ramme for kommunale skatteforhøjelser på i alt 750 mio. kr. i 2008.

Den kommunale beskatning i budget 2007 er beskrevet nærmere i afsnit 2.1.

2 Kommunernes budgetter for 2007

2. Kommunernes budgetter for 2007

Kommunernes budgetter for 2007 bærer præg af kommunalreformen. Indtægterne fra indkomstskat og grundskyld er steget som følge af overførelsen af amtskommunale skatter, mens ejendomsværdiskatten er overgået til staten. Serviceudgifterne er steget som følge af overtagelsen af amtskommunale opgaver, specielt på socialområdet, og som noget nyt afholder kommunerne udgifter til sundhedsvæsenet. Som følge af kommunalreformen er det forbundet med vanskeligheder at sammenligne budget 2007 med tidligere år.

I de følgende afsnit gennemgås først de kommunale indtægter fra skatter samt tilskud og udlicensing og efterfølgende de kommunale udgifter. Udover serviceudgifterne, gennemgås de kommunale anlægsudgifter og overførselsudgifter. Endvidere gennemgås det brugerfinansierede område samt likviditet, gæld, moms og renter.

2.1. Kommunale skatter 2007

I forbindelse med finansieringsreformen har kommunerne fra og med 2007 overtaget den del af amtskommunernes indkomstskat, der ikke er overført til staten i form af sundhedsbidraget på 8 pct. Da den gennemsnitlige amtskommunale udskrivningsprocent i 2006 var på knap 12 pct., har de fleste kommuner overtaget i størrelsesordenen 4 pct. point fra amterne.

Kommunerne har endvidere overtaget den amtskommunale grundskyld på 10 promille. Kommunernes grundskyldspromille kan dermed fra 2007 udgøre mellem 16 og 34 promille.

Som følge af at kommunerne har overtaget de amtskommunale skatter, er det kommunale bloktilskud sænket permanent med knap 32,6 mia. kr. på bloktilskudsaktstykket fra juni 2006.

Kommunernes provenu af ejendomsværdiskat er fra 2007 overført til staten. Som følge heraf forhøjes det kommunale bloktilskud permanent med knap 7,3 mia. kr. Staten overtager endvidere kommunernes indtægter fra skat af aktieindkomst og pensionsafkast, hvorved det kommunale bloktilskud er forhøjet permanent med henholdsvis 2,8 mia. kr. og knap 2,6 mia. kr.

Udviklingen i de kommunale skatter fra 2006 til 2007 vil således skulle ses i sammenhæng med udviklingen i det kommunale bloktilskud.

2.1.1. Skatteindtægter

Kommunerne har for 2007 budgetteret med skatteindtægter på i alt 201,3 mia. kr. Den kommunale sektor – dvs. kommuner og amter – budgetterede for 2006 med samlede skatteindtægter på 260,6 mia. kr., hvilket dog ikke kan sammenlignes, jf. ovenfor.

Ud af de samlede kommunale skatteindtægter i 2007 udgøres de 177,0 mia. kr. eller 88 pct. af forskudsbeløb af indkomstskat. Som led i kommunalreformen er skatteafregningen med kommunerne forenklet således, at der ikke længere foretages afregning vedrørende skatterestancer og ændringer i skatteansættelserne vedrørende tidligere år. Herudover er efterreguleringen af skat for de selvbudgetterende kommuner for indkomstårene 2004-2006 – som skulle have været afregnet i årene 2007-2009 – suspenderet.

Kommunernes indtægter fra grundskyld udgør 15,7 mia. kr. i budgettet for 2007, hvilket er godt $\frac{1}{2}$ mia. kr. mere end den samlede kommunale sektor opkrævede i 2006. Kommunernes indtægter fra selskabsskat udgør knap 5,2 mia. kr. i 2007, hvilket er knap $\frac{1}{2}$ mia. kr. mere end i budgettet for 2006, jf. tabel 2.1. herunder.

Table 2.1. De kommunale skatteindtægter i budget 2006 og 2007

Mio. kr. løbende PL	2006	2007
Forskuksbeløb af indkomstskat	-225.817	-177.040
Afregning vedr. 2003	1.930	-
Kommunal andel af inddrevne indkomstskatterestancer	-489	-
Afregning af indkomstskatterestancer	515	-
Afregning vedr. tidligere år	142	-
Afgifter af pensionsordning	-2.531	-
Selskabsskat	-4.688	-5.160
Grundskyld	-15.170	-15.733
Ejendomsværdiskat	-10.829	-
Anden skat på fast ejendom	-3.553	-3.365
Øvrige skatter og afgifter	-345	-37
Afregning vedr. skrå skatteloft	252	-
Skatter i alt	-260.583	-201.335

Note: Som følge af finansieringsreformen, der trådte i kraft fra 2007, kan 2006 og 2007 ikke sammenlignes på alle områder.
Kilde: Danmarks Statistik.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med indtægter fra anden skat på fast ejendom (dækningsafgifter) på knap 3,4 mia. kr., hvilket er knap 200 mio. kr. mindre end i 2006. Udviklingen skal ses i sammenhæng med, at nogle kommuner har fået dispensation til at omflytte provenu af dækningsafgift af forretningsjendommens forskelsværdi til indkomstskat og grundskyld, jf. også afsnit 2.1.5. Endvidere er der som led i finansieringsreformen sket en harmonisering af reglerne for opkrævning af dækningsafgift af offentlige ejendommens grundværdi, hvorved der ikke længere kan opkræves forskellige promiller af henholdsvis statslige og andre offentlige ejendommens grundværdier. Kommunerne er kompenseret herfor over bloktilskuddet, jf. afsnit 2.2.

Som led i finansieringsreformen er det skrå skatteloft endvidere "nulstillet" i 2007, hvorved kommunerne ikke har udgifter til medfinansiering heraf i 2007. Det kommunale bloktilskud er reguleret som følge heraf, jf. afsnit 2.2.

2.1.2. Udskrivningsprocenter

Som led i finansieringsreformen er der ved lov (L 500 af 7. juni 2006) fastsat en maksimal udskrivningsprocent, som hver kommune kan fastsætte for 2007. De maksimale procenter er fastsat, så de for den kommunale sektor under ét indebærer uændret skat i forhold til 2006, idet der tages højde for overførsel af amtskommunal indkomstskat og at enkelte kommuner har fået dispensation til at ombytte provenu af dækningsafgift til indkomstskat.

Gennemsnittet af de maksimale udskrivningsprocenter for 2007 er på 24,60 pct. Omflytningen af provenu af dækningsafgift til indkomstskat er af så beskedent omfang, at det ikke ændrer herved. Til sammenligning havde kommuner og amter tilsammen en gennemsnitlig udskrivningsprocent på 32,60 pct. i 2006. Når der tages højde for, at 8 pct. point af amternes udskrivningsprocent fremover opkræves af staten i form af det såkaldte sundhedsbidrag, ses det, at der er overensstemmelse imellem den gennemsnitlige udskrivningsprocent i 2006 og de maksimalt tilladte procenter i 2007.

Der er imidlertid 9 kommuner, der ikke har fastsat den maksimalt tilladte udskrivningsprocent for 2007. Som følge heraf kan den gennemsnitlige udskrivningsprocent for 2007 opgøres til 24,58 pct., svarende til et fald på 0,02 pct. point i forhold til 2006, jf. tabel 2.2. herunder.

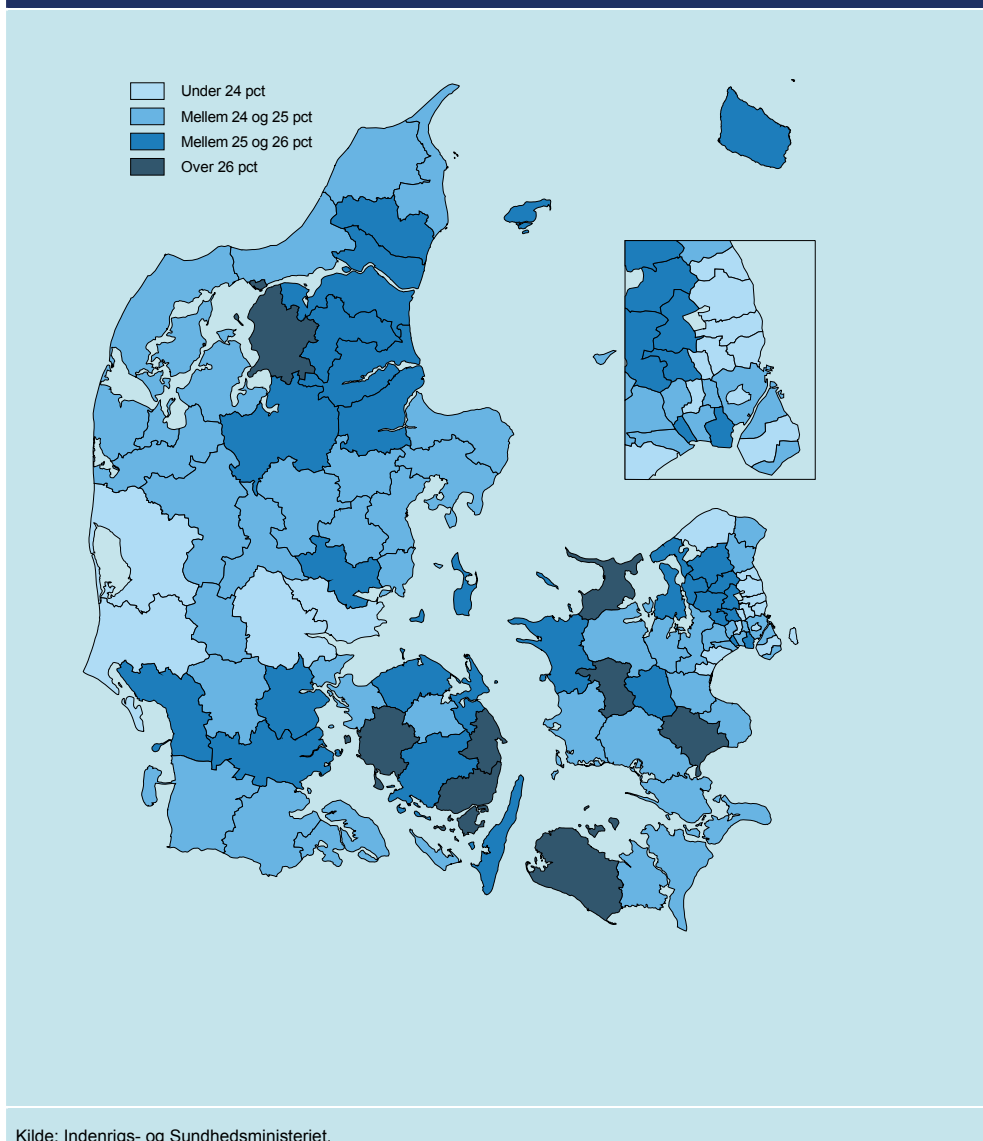
Tabel 2.2. Udskrivningsprocenter i 2006 og 2007		
	2006	2007
Kommuner	20,78	24,58
Amter	11,91	-
Københavns Kommune	32,10	-
Frederiksberg Kommune	31,20	-
I alt	32,60	24,58
Statsligt sundhedsbidrag	-	8,00
I alt + statsligt sundhedsbidrag	32,60	32,58

Note: Det statslige sundhedsbidrag i 2007 er ikke en kommunal indkomstskat, men er medtaget af hensyn til sammenligneligheden med 2006.

Kilde: Indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt egne beregninger.

De kommunale udskrivningsprocenter i 2007 spænder mellem 22,32 pct. i Fanø Kommune og 26,71 pct. i Lolland Kommune. Der er ingen klar geografisk tendens at spore i udskrivningsprocenterne, om end et antal kommuner nord for København udmærker sig ved at have lave udskrivningsprocenter. Den geografiske fordeling af udskrivningsprocenterne fremgår af figur 2.1. herunder.

Figur 2.1. De kommunale udskrivningsprocenter i 2007

De enkelte kommuners udskrivningsprocenter, udskrivningsgrundlag og indkomstskatteprovenuer for 2007 fremgår af bilag 19.

2.1.3. Grundskyldspromiller

På samme måde som for udskrivningsprocenterne er der for hver kommune fastsat en maksimal grundskyldspromille for 2007, som kan opkræves af kommunernes afgiftspligtige grundværdier af øvrige ejendomme. De afgiftspligtige grundværdier for landbrugsejendomme mv. kan i 2007 højst

beskattes med 13 promille, svarende til de maksimale 12 promille for kommunerne i 2006 tillagt 1 promille, som amterne opkrævede af landbrugsejendomme mv. i 2006.

De maksimale grundskyldspromiller for 2007 er fastsat, så de for kommunerne under ét svarer til uændret grundskyld i forhold til 2006, idet der tages højde for, at enkelte kommuner har fået dispensation til at omflytte provenu af dækningsafgift af forretningsejendommers forskelsværdi til grundskyld.

Den gennemsnitlige kommunale og amtskommunale grundskyldspromille i 2006 var på 24,57 promille. Den gennemsnitlige promille er historisk set beregnet uden hensyntagen til den nedsatte grundskyld på landbrugsejendomme. Den gennemsnitlige promille på 24,57 fremkommer således ved at sætte den samlede afgiftspligtige grundværdi i forhold til det provenu, som ville være realiseret, såfremt den fulde grundskyldspromille kunne udskrives på det samlede grundlag.

En mere relevant beregning af den gennemsnitlige grundskyldspromille, ville alene fokusere på grundskyldspromillen af øvrige ejendomme, da det er denne promille, som der træffes politisk beslutning om ved budgetlægningen. En sådan gennemsnitsberegning ville endvidere være mere gennemskuelig, idet det samlede grundskyldsprovenu af øvrige ejendomme sættes i forhold til den samlede grundværdi af øvrige ejendomme. For 2006 ville denne beregning føre til en gennemsnitlig grundskyldspromille af øvrige ejendomme på 24,78 promille.

Hvis det beregnede provenu af de maksimalt tilladte grundskyldspromiller af øvrige ejendomme sættes i forhold til de budgetterede øvrige grundværdier giver det en gennemsnitlig grundskyldspromille af øvrige ejendomme på 24,78 promille i 2007, svarende til uændret grundskyld i forhold til 2006.

Der er imidlertid 11 kommuner, som ikke har fastsat den maksimalt tilladte grundskyldspromille i 2007, hvorved de ikke realiserer det maksimalt tilladte grundskyldsprovenu af øvrige ejendomme. Sættes det budgetterede grundskyldsprovenu af øvrige ejendomme i forhold til det budgetterede grundlag af øvrige ejendomme kan den gennemsnitlige grundskyldspromille opgøres til 24,74 promille, svarende til et fald på 0,04 promillepoint i forhold til 2006, jf. tabel 2.3. herunder.

Tabel 2.3. Grundskyldspromiller i 2006 og 2007

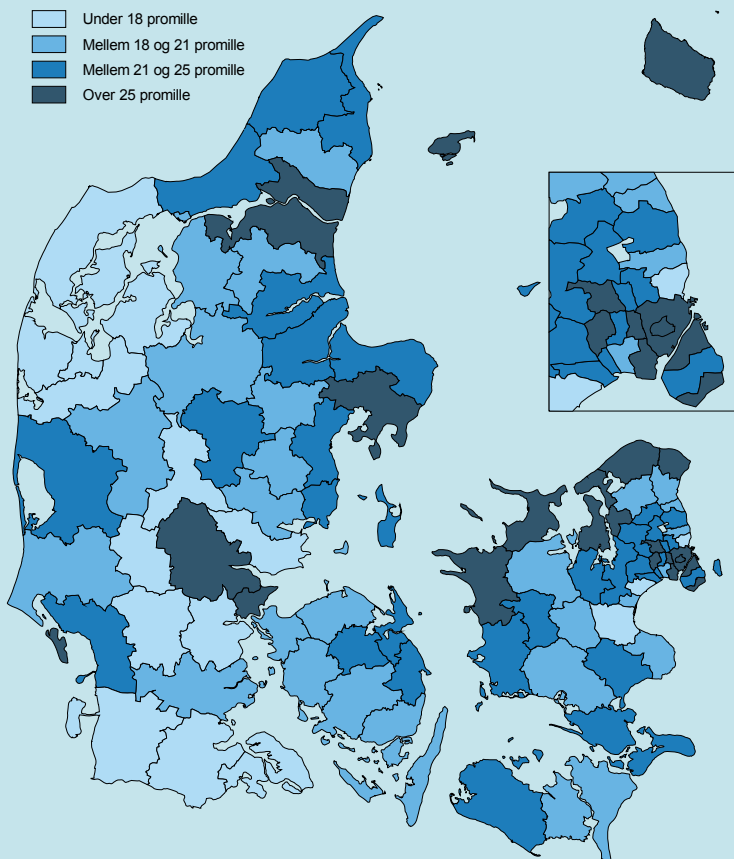
	2006	2007
Kommuner	13,59	24,74
Amter	10,00	-
Københavns Kommune	34,00	-
Frederiksberg Kommune	27,00	-
I alt	24,78	24,74

Note: De gennemsnitlige grundskyldspromiller er opgjort som forholdet mellem det samlede grundskyldsprovenu af øvrige ejendomme og de samlede afgiftspligtige grundværdier af øvrige ejendomme. Tidligere har den gennemsnitlige grundskyldspromille været beregnet uden hensyntagen til den nedsatte grundskyld på landbrugsejendomme mv., hvorved den gennemsnitlige promille for 2006 beregnes til 24,57.

Kilde: Indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt egne beregninger.

De kommunale grundskyldspromiller for 2007 spænder fra 16,00 promille i Gentofte Kommune til 34 promille i Odsherred Kommune. Der kan spores en tendens til, at storbykommunerne opkræver forholdsvis høje grundskyldspromiller, men der synes ellers ikke at være nogen klar geografisk tendens. Den geografiske spredning af grundskyldspromillerne fremgår af figur 2.2. herunder.

Figur 2.2. De kommunale grundskyldspromiller i 2007

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

De enkelte kommuners grundskyldspromiller, grundskyldsprovenuer og afgiftspligtige grundværdier for 2007 fremgår af bilag 19.

2.1.4. Statsgaranti og selvbudgettering

I det oprindelige udspil til finansieringsreformen var det forudsat, at kommunerne fra 2007 skulle lægge det statsgaranterede udskrivningsgrundlag til grund for budgetteringen af indkomstskat. Forslaget indebærer endvidere, at kommunerne ved efterregulering ville få udbetalt forskellen, så-

fremt det faktiske grundlag oversteg det statsgaranterede, mens staten ville bære forskellen, hvis det faktiske grundlag var mindre end det statsgaranterede. På baggrund af KL's høringssvar blev lovforslaget imidlertid ændret således, at kommunerne fortsat vil have mulighed for at lægge deres eget skøn for udskrivningsgrundlaget til grund ved budgetteringen af indkomstskatten.

I forbindelse med budgetteringen af indkomstskat i 2007 har 90 kommuner valgt at anvende deres eget skøn for udskrivningsgrundlaget, mens 8 kommuner har valgt statsgarantien. Til sammenligning valgte 148 ud af 271 kommuner i 2005 at selvbudgettere deres udskrivningsgrundlag. I 2006 var statsgarantien gjort obligatorisk for kommunerne, jf. lov nr. 549 af 24. juni 2005.

Det budgetterede udskrivningsgrundlag for 2007 udgør 720,4 mia. kr., hvilket er 11,7 mia. kr. mere end det statsgaranterede grundlag. Som følge heraf er det budgetterede forskudsbeløb af indkomstskat 2,9 mia. kr. højere end det ville have været, hvis samtlige kommuner havde valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Da udligningen af forskelle i beskatningsgrundlag sker omkring gennemsnittet af de statsgaranterede beskatningsgrundlag, mister kommunerne samlet set udligningstilskud som følge af, at det budgetterede grundlag ligger over det statsgaranterede. Udligningsvirkningen af selvbudgetteringen i 2007 er opgjort til 1,7 mia. kr. Efter udligning har kommunerne således en samlet selvbudgetteringsgevinst på 1,1 mia. kr. i 2007, jf. tabel 2.4. herunder.

Tabel 2.4. Statsgaranti og selvbudgettering af udskrivningsgrundlag i 2007			
Mia. kr.	Statsgaranti	Budget	Forskel
Udskrivningsgrundlag	708,7	720,4	11,7
Indkomstskat	174,2	177,0	2,9
Udligningsvirkning			-1,7
Selvbudgetteringsgevinst			1,1

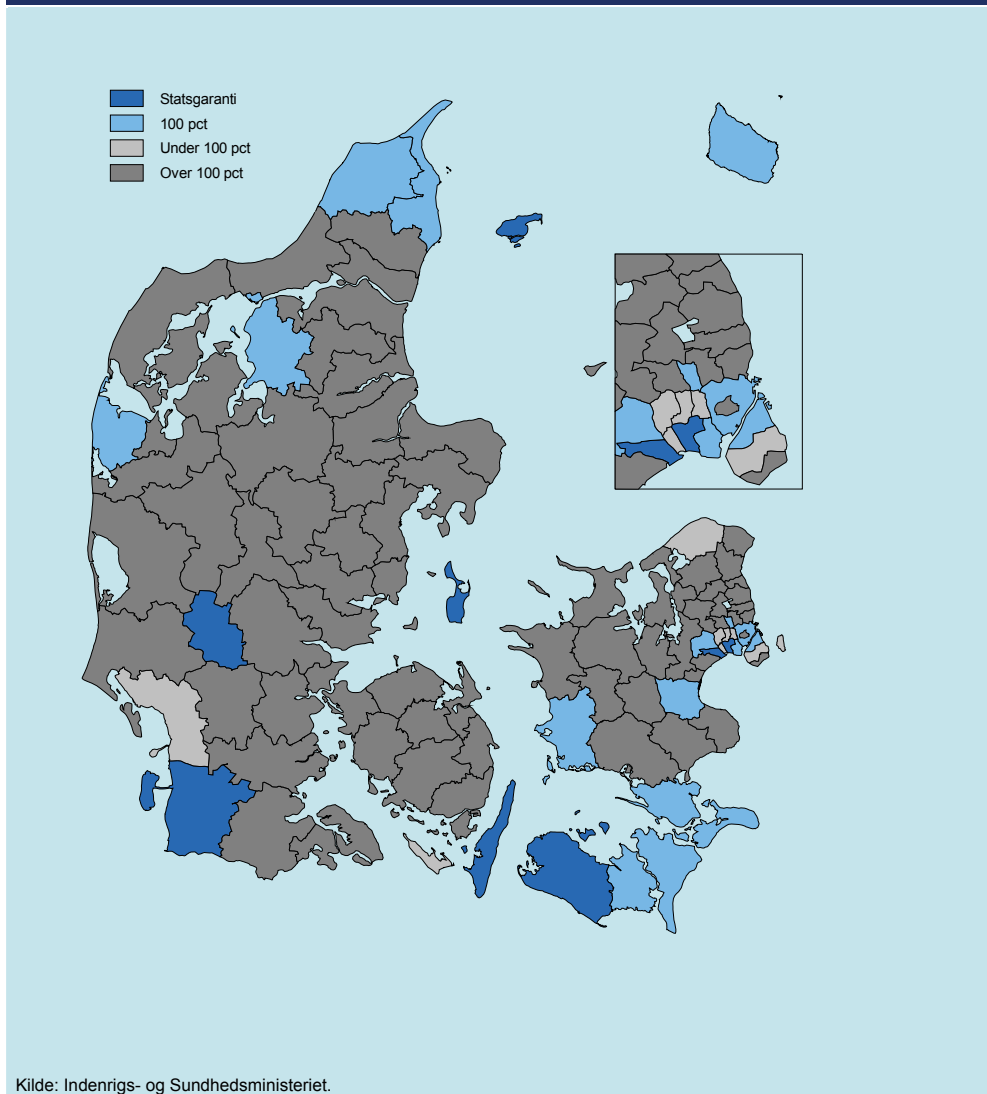
Kilde: Danmarks Statistik, indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt egne beregninger.

Forskudsbeløbene af indkomstskat for 2007 bliver løbende udbetalt til kommunerne ved tolvte delsrater fra SKAT. I 2010 vil der for kommuner, der har valgt at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget i 2007, blive foretaget en efterregulering af forskudsbeløbene på baggrund af de faktiske indkomster. For de kommuner, der har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, foretages ingen efterregulering. Når de faktiske beskatningsgrundlag for 2007 er kendt i 2009, foretages endvidere en endelig beregning af udligning mv., som ligeledes afregnes i 2010.

I figur 2.3. herunder illustreres hvilke kommuner, der for 2007 har valgt henholdsvis selvbudgettering og statsgaranti. Da kun 8 kommuner har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i

2007, kan der ikke siges at være tale om nogen geografisk tendens. Det ses dog, at 13 af de kommuner, som har valgt at selvbudgettere udskrivningsgrundlaget, har budgetteret med et grundlag, der svarer præcis til det statsgaranterede grundlag. Herudover har 8 kommuner valgt at budgettere med et udskrivningsgrundlag, der er lavere end det statsgaranterede grundlag, mens de resterende 69 kommuner budgetterer med et udskrivningsgrundlag, der ligger over det statsgaranterede.

Figur 2.3. Statsgaranti og selvbudgettering i 2007

De enkelte kommuners budgetterede udskrivningsgrundlag fremgår af bilag 19. De statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2007 fremgår af Indenrigs- og Sundhedsministeriets publikation "Kommunal udligning og generelle tilskud 2007" fra juni 2006.

2.1.5. Dækningsafgifter

Kommunerne har for 2007 budgetteret med et samlet provenu fra dækningsafgifter på knap 3,4 mia. kr. Heraf vedrører de knap 2,3 mia. kr. provenu af forretningsejendommens forskelsværdi, svarende til en andel på 67 pct. Provenuet af offentlige ejendommers grundværdi udgør godt 0,7 mia. kr. eller 22 pct. af det samlede provenu, mens provenuet af offentlige ejendommers forskelsværdi udgør knap 0,4 mia. kr., svarende til de resterende 11 pct., jf. tabel 2.5. herunder.

Tabel 2.5. Dækningsafgift i budget 2007	
Mio. kr.	Budget 2007
Forretningsejendommens forskelsværdi	-2.271
Offentlige ejendommers grundværdi	-742
Offentlige ejendommers forskelsværdi	-360
I alt	-3.374

Note: Totalen stemmer ikke præcis med totalen i tabel 2.1., idet denne tabel er baseret på indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet, mens tabel 2.1. er baseret på oplysninger fra Danmarks Statistik.

Kilde: Indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

I forbindelse med reformen har kommunerne overtaget amtskommunernes ret til at udskrive dækningsafgifter af offentlige ejendomme. Såfremt en kommune vælger at udskrive dækningsafgifter af offentlige ejendomme, kan de dermed opkræve flg. promiller af henholdsvis grundværdi og forskelsværdi:

Af offentlige ejendommers grundværdi opkræves halvdelen af grundskyldspromillen, dog max. 15 promille.

Af offentlige ejendommers forskelsværdi opkræves op til 8,75 promille.

Kommunerne kan fra og med 2007 ikke opkræve forskellige dækningsafgiftspromiller af henholdsvis statslige og andre offentlige ejendommers grundværdi. Kommunerne er blevet kompenseret herfor over bloktilskuddet, jf. afsnit. 2.2.

Kommunerne kan herudover, som hidtil, opkræve dækningsafgift på op til 10 promille af forretningsejendommers forskelsværdi.

2.1.6. Det skrå skatteloft

Det skrå skatteloft indebærer en øvre grænse på 59 procent for skatten af den sidst tjente krone. Skatteloftet har frem til 2006 betydet, at der i kommuner, hvor den samlede kommunale og amtskommunale indkomstskat har oversteget 32,5 procent, er ydet et nedslag i skatten til borgere, der betaler topskat. Kommuner og amter har været med til at finansiere dette nedslag.

Medfinansieringssystemet fortsætter efter reformen. Som følge af fordelingen af amtsskatterne vil den kommunale medfinansiering fremover blive udløst ved skattestigninger, der ligger ud over en kommunal udskrivningsprocent på 24,5 procent.

Kommuner og amter har til og med 2006 medfinansieret i forhold til eventuelle skattestigninger siden 1998. Som konsekvens af kommunalreformen "nulstilles" systemet med virkning fra 2007 således, at det fremover vil være eventuelle skattestigninger i forhold til dette år, der udløser kommunal medfinansiering. Som følge heraf har kommunerne ingen udgifter til medfinansiering af det skrå skatteloft i 2007, og den hidtidige medfinansiering modregnes over bloktilskuddet, jf. afsnit 2.2.

2.2. Tilskud og udligning

Kommunerne har samlet set budgetteret med nettoindtægter på 42,2 mia. kr. fra tilskud og udligning i 2007. Som følge af finansieringsreformen, der har virkning fra tilskudsåret 2007, er beløbene vedrørende tilskud og udligning i 2007 ikke sammenlignelige med tidligere år. Blandt andet som følge af overgangen til statsfinansieret udligning, har kommunerne under ét i 2007 indtægter på 29,7 mia. kr. fra udligning og 17,6 mia. kr. fra statstilskud.

Som følge af kommunalreformen skal kommunerne betale et grundbidrag til regionerne til medfinansiering af sundhedsvæsenet, svarende til 1.102 kr. pr. indbygger i 2007. Kommunerne har for 2007 budgetteret med et samlet grundbidrag vedr. sygehusområdet på knap 6,0 mia. kr. Kommunerne yder herudover et aktivitetsafhængigt bidrag til det regionale sundhedsvæsen, jf. afsnit 2.3.1. Kommunerne betaler også et grundbidrag til regionerne vedrørende udviklingsområdet, svarende til 110 kr. pr. indbygger i 2007. Kommunerne har samlet set budgetteret med et regionalt grundbidrag på knap 0,6 mia. kr. i 2007, jf. tabel 2.6. herunder.

Tabel 2.6. Tilskud og udligning i budget 2007

	Mio. kr.	Budget 2007
Kommunal udligning		-29.729
Statstilskud til kommuner		-17.591
Særtilskud		-1.443
Øvrig udligning mv.		-65
Kommunalt grundbidrag vedr. sygehusvæsenet		5.998
Kommunalt udviklingsbidrag		594
Tilskud og udligning i alt		-42.236

Note: Øvrig udligning mv. dækker over efterreguleringer, udligning af selskabsskat, udligning og tilskud vedr. udlændinge samt boligstøtteudligning i hovedstadsområdet.

Kilde: Danmarks Statistik.

Udover ændringen fra mellemkommunal til statsfinansieret udligning og de øvrige ændringer af udligningssystemet er statstilskuddet til kommunerne påvirket af den omflytning af indtægter og udgifter, der er sket mellem stat, amter og kommuner i forbindelse med kommunalreformen. Som konsekvens af kommunalreformen er statstilskuddet til kommunerne forhøjet permanent med 8,5 mia. kr. i 2007. Forhøjelsen dækker blandt andet over, at kommunerne er kompenseret med 29,7 mia. kr. for overtagelsen af amtskommunale opgaver og at bloktilskuddet til gengæld er reduceret med 32,6 mia. kr. i forbindelse med kommunernes overtagelse af de amtskommunale skatter. Statstilskuddet er endvidere forhøjet med 9,2 mia. kr. som følge af ændringen af særtilskuddene og 7,2 mia. kr. som følge af at staten overtager provenuet af ejendomsværdibeskatningen. Statstilskuddet er til gengæld reduceret permanent med 10,5 mia. kr. som konsekvens af, at staten overtager finansieringen af momsudligningsordningen. Hertil kommer en række mindre justeringer af statstilskuddet, blandt andet for overflytning af provenu af aktieindkomstbeskatningen og pensionsafgifter til staten, jf. tabel 2.7. herunder.

Tablet 2.7. Regulering af det kommunale bloktilskud som følge af kommunalreformen

Mio. kr. 2006-pl	
Overførsel af amtslige opgaver	29.662,3
Overførsel af amtslige skatter	-32.572,9
Ændring af særtilskud	9.203,9
Overførsel af ejendomsværdiskat til staten	7.269,6
Overførsel af provenu vedr. aktieindkomstskat til staten	2.791,3
Overførsel af provenu vedr. pensionsafgift til staten	2.553,9
Statslig finansiering af momsudligning	-10.548,9
Dødsboskat	52
Begrænsede skattepligtige	335
Bødeprovenu	21
Skrå skatteloft	-117
Skatterestancer mv.	-206
Harmonisering af dækningsafgift	103
I alt	8.546,3

Note: I tabellen er beløb med positivt fortegn ensbetydende med en forhøjelse af statstilskuddet til kommunerne.

Kilde: Bloktilskudsaktstykke nr. 189 af 14. juni 2006 samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

De økonomiske konsekvenser af den kommunale finansieringsreform er beskrevet uddybende i *Kommunal udligning og generelle tilskud 2007* (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, juni 2006).

De enkelte kommuners indtægter fra tilskud og udligning fremgår af bilag 18.

2.3. Serviceudgifter

Et af de væsentligste elementer i de årlige økonomiaftaler mellem regeringen og KL er det aftalte niveau for de kommunale serviceudgifter i det år som aftalen vedrører, jf. også afsnit 1.2.2. Serviceudgifterne opgøres i den forbindelse som nettodriftsudgifterne inkl. statsrefusion på de skattefinansierede områder fratrukket nettodriftsudgifterne til overførselsudgifter.

I forbindelse med opgørelsen af kommunernes serviceudgifter i budgettet for 2007, er der enighed om, at serviceudgifterne defineres jf. boks 2.1. herunder.

Boks 2.1. Definition af kommunernes serviceudgifter i budget 2007

Kommunernes serviceudgifter i budgettet for 2007 afgrænses i Budget- og regnskabssystem for kommuner som kommunernes nettodriftsudgifter inkl. statsrefusion på hovedkonto 0 samt 2-6 fratrukket kommunernes nettodriftsudgifter inkl. statsrefusion på følgende funktioner (bemærk dog særlig opgørelse vedr. funk. 5.58.80):

- 3.30.45 Erhvervsgrunduddannelser
- 3.38.77 Daghøjskoler
- 5.46.60 Introduktionsprogram mv.
- 5.46.61 Introduktionsydelse
- 5.46.65 Repatriering
- 5.48.67 Personlige tillæg
- 5.48.68 Førtidspension med 50 pct. refusion
- 5.48.69 Førtidspension med 35 pct. refusion (før 1. januar 2003)
- 5.48.70 Førtidspension med 35 pct. refusion (efter 1. januar 2003)
- 5.57.71 Sygedagpenge
- 5.57.72 Sociale formål
- 5.57.73 Kontanthjælp
- 5.57.74 Kontanthjælp vedr. visse grupper af flygtninge
- 5.57.75 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere
- 5.57.76 Boligyldelse til pensionister
- 5.57.77 Boligsikring
- 5.58.80 Revalidering, **ekskl. Dranst 1 grp. 004 og 005**
- 5.58.81 Løntilskud til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger
- 5.68.98 Beskæftigelsesordninger

I forbindelse med kommunalreformen har kommunerne overtaget en række af de amtskommunale opgaver på serviceområderne, herunder specielt på socialområdet. Overtagelsen af amtskommunale opgaver bidrager isoleret set med knap 24 mia. kr. til de kommunale serviceudgifter. Ved sammenligningen af serviceudgifterne i budget 2006 og 2007 skal der korrigeres herfor, samt for øvrige tekniske forhold, som normalt inddrages ved opgørelse af realvækst, herunder normale

meropgaver og ændrede PL-forudsætninger mv. Herudover skal der tages højde for, at kommunerne revurderede de vedtagne budgetter for 2006, hvilket isoleret set reducerede stigningen i serviceudgifterne med 1,5 mia. kr., jf. særligt afsnit i *Det kommunale budget 2006* (Indenrigs- og Sundhedsministeriet, november 2006). Endvidere skal der ved sammenligning af budgetterne før og efter reformen tages højde for, at København og Frederiksberg Kommuner samt Bornholms Regionskommune frem til 2006 varetog både primær- og amtskommunale serviceopgaver. Endelig skal der ved sammenligning af budgetterne for 2006 og 2007 tages højde for, at der i forbindelse med kommunalreformen er oprettet særskilte budget- og regnskabssystemer for henholdsvis kommuner og regioner, herunder særskilte kontoplaner, hvor der frem til 2006 var et fælles budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner.

Jf. ovenfor skal der foretages ganske omfattende korrektioner til kommunernes vedtagne budgetter for 2006, for at gøre dem sammenlignelige med kommunernes budgetter for 2007. Da ikke alle korrektioner kan opgøres på det fulde detaljeringsniveau, er der begrænsede muligheder for at sammenligne budgetterne for 2006 og 2007, og opgørelserne skal tages med forbehold for den valgte opgørelsesmetode.

Kommunerne har samlet set budgetteret med serviceudgifter på 195,9 mia. kr. i 2007. I forhold til kommunernes revurderede budgetter for 2006 svarer dette til en realvækst på 1,0 mia. kr. eller 0,5 pct.

Kommunernes udgifter til administration mv. udviser den største stigning både absolut og relativt på 0,7 mia. kr. eller 2,5 pct. realt. Udviklingen skal ses i sammenhæng med, at der som følge af kommunesammenlægningerne og de overtagne opgaver fra amterne er budgetteret med betydelige lønpuljer i 2007, hvoraf en stor del formentlig vil blive udmøntet på de øvrige områder i løbet af året.

Serviceudgifterne til undervisning og kultur udgør 53,2 mia. kr. i budget 2007, hvilket er 0,3 mia. kr. mere end i budgettet for 2006, svarende til en realvækst på 0,6 pct. Kommunernes budgetterede udgifter til det sociale område i 2007 ligger til gengæld 0,2 mia. kr. lavere end niveauet i 2006. Udviklingen på socialområdet skal ses i sammenhæng med, at kommunerne har overtaget en række amtskommunale opgaver på det sociale område, og endvidere i sammenhæng med udviklingen i udgifterne til generel administration, jf. ovenfor.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med udgifter til sundhedsområdet på 13,9 mia. kr. Heraf vedrører de 9,4 mia. kr. den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet, jf. også afsnit 2.3.1. Der findes ingen opgørelse i budget 2006, som meningsfuldt kan sammenlignes med de kommunale sundhedsudgifter efter reformen. I forbindelse med fastsættelsen af det samlede serviceniveau i aftalen om kommunernes økonomi for 2007 er beregningsteknisk forudsat et udgiftsniveau på sundhedsområdet på 13,8 mia. kr.

De kommunale udgifter til byudvikling, bolig og miljø er faldet med 0,1 mia. kr. fra budget 2006 til 2007, mens udgifterne til transport og infrastruktur er steget med 0,1 mia. kr., jf. tabel 2.8. herunder.

Tabel 2.8. Udviklingen i de kommunale serviceudgifter fra budget 2006-2007					
	Mia. kr. 07-pl	B 2006 (G)	B 2007	Forskel (mia. kr.)	Forskel (pct.)
I alt		194,9	195,9	1,0	0,5
Heraf:					
Byudvikling, bolig og miljø		5,5	5,4	-0,1	-1,8
Transport og infrastruktur		6,9	7,0	0,1	1,4
Undervisning og kultur		52,9	53,2	0,3	0,6
Sociale opgaver mv.		88,0	87,8	-0,2	-0,2
Fællesudgifter og administration mv.		27,8	28,5	0,7	2,5
Sundhedsområdet		- ¹⁾	13,9	0,1 ²⁾	

Note: Det genåbnede budget for 2006 er opgjort i 2007 opgaveniveau inkl. de overførte udgifter fra den amtskommunale sektor og korrigeret for kommunernes mulighed for at afløfte moms på ældreområdet, ændret skøn for pris- og lønudviklingen i 2006, kommunernes mulighed for at afholde merudgifter på det tunge sociale område samt en skønnet andel af takstbetaling vedr. beregnede omkostninger til regionerne på det sociale område for 2007. Budget 2007 er opgjort inkl. puljen til børneområdet på 200 mio. kr.

1) Kommunerne varetager fra 2007 en række nye opgaver på sundhedsområdet, der ikke kan opgøres i det genåbnede budget for 2006. Ved opgørelse af det samlede udgiftsniveau for 2006, er der med afsæt i forudsætningerne i aftalen med kommunerne for 2007 indlagt et beregningsteknisk niveau for udgifterne på 13,8 mia. kr.

2) Forskel i forhold til forudsat niveau i 2006, jf. også 1).

Kilde: Danmarks Statistik, indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt egne beregninger.

I de følgende afsnit opgøres udviklingen i serviceudgifterne på de store kommunale serviceområder.

2.3.1. Sundhed

I forbindelse med kommunalreformen overtager kommunerne en række opgaver på sundhedsområdet fra amterne. Kommunerne får således det samlede ansvar for al genoptræning, som ikke foregår under indlæggelse. Kommunerne overtager endvidere hovedansvaret for den forebyggende og sundhedsfremmende indsats over for borgerne samt for behandling af alkohol- og stofmisbrugere. Endelig får kommunerne med reformen ansvaret for den specialiserede tandpleje til sindslidende, psykisk udviklingshæmmede m.fl., som før reformen lå hos amterne.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med samlede nettodriftsudgifter på sundhedsområdet (ekskl. aktivitetsbestemt medfinansiering) på godt 4,5 mia. kr. Heraf vedrører godt 1,9 mia. kr. udgifter til den kommunale tandpleje, herunder den specialiserede tandpleje, som er overtaget fra amterne.

Knap 1,0 mia. kr. af de samlede sundhedsudgifter anvendes til kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning. Da kommunerne har bogført et beløb på 114 mio. kr. på en ikke-autoriseret gruppering, skal opdelingen på genoptræning efter udskrivning og ambulans specialiseret genoptræning tages med forbehold. Usikkerheden i konteringen af sundhedsudgifterne skal ses i sammenhæng med, at der for størstedelens vedkommende er tale om nye kommunale udgifter i 2007.

Kommunerne har endvidere budgetteret med udgifter til sundhedsfremme og forebyggelse på knap 400 mio. kr. i 2007 og udgifter til den kommunale sundhedstjeneste på godt 800 mio. kr. Hertil kommer øvrige sundhedsudgifter på knap 400 mio. kr., jf. tabel 2.9. herunder.

Tabel 2.9. Kommunale sundhedsudgifter i budget 2007	
Mio. kr. 2007-pl	B 2007
Kommunal genoptræning og vedligeholdelsestræning	988
<i>Heraf</i>	
- kommunal genoptræning efter udskrivning (sundhedsloven)	290
- kommunal genoptræning efter udskrivning (serviceloven)	458
- ambulans specialiseret genoptræning	126
- uplaceret genoptræning	114
Kommunal tandpleje	1.935
Sundhedsfremme og forebyggelse	398
Kommunal sundhedstjeneste	816
Øvrige sundhedsudgifter	395
Kommunale sundhedsudgifter i alt	4.532

Note: Budget- og regnskabssystem for kommuner giver ikke mulighed for at opdele kommunernes udgifter til genoptræning efter hhv. sundhedsloven (§ 140) og serviceloven (§ 86). Kommunerne har indberettet hvor stor en andel af udgifterne, der vedrører sundhedsloven. Enkelte kommuner har dog ikke indberettet noget beløb, hvorfor opdelingen skal tages med forbehold. Hertil kommer, at et antal kommuner har indberettet et beløb på i alt 114 mio. kr., som ikke kan henføres til genoptræning efter udskrivning eller ambulans genoptræning. Opdelingen på disse kategorier skal derfor også tages med forbehold. Øvrige sundhedsudgifter dækker over udgifter til hospiceophold, udgifter til køb af private sundhedsydelser samt plejetakst for færdigbehandlede patienter, begravelseshjælp og befodringsgodtgørelse.

Kilde: Danmarks Statistik samt indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Som noget nyt vil kommunerne fremover skulle bidrage til finansieringen af sundhedsvæsenet. Sammenholdt med kommunernes nye opgaver på sundhedsområdet, jf. ovenfor, giver det kommunerne en større rolle på sundhedsområdet, og skal blandet andet motivere kommunerne i forhold til den forebyggende opgave.

Den kommunale medfinansiering af det regionale sundhedsvæsen består af et grundbidrag og et aktivitetsafhængigt bidrag.

Grundbidraget fastsættes af regionerne, og kan højst udgøre 1.500 kr. pr. indbygger i 2003 pris- og lønniveau. 2/3 af kommunerne kan dog nedlægge veto imod en beslutning om at forhøje grundbidraget udover den almindelige pris- og lønudvikling. Grundbidraget fastsættes i udgangspunktet til 1.000 kr. pr. indbygger, svarende til 1.102 kr. i 2007-pl. I forbindelse med aftalen om henholdsvis kommunernes og regionernes økonomi for 2007, er således forudsat et kommunalt grundbidrag på 5.994 mio. kr. i 2007-pl.

Det aktivitetsafhængige bidrag afhænger af borgernes anvendelse af sundhedsvæsenet, og vil først og fremmest afspejle antallet af indlæggelser og ambulante behandling på sygehusene samt antallet af ydelser fra de praktiserende læger. På den måde giver den aktivitetsbestemte medfinansiering kommunerne et incitament til at gøre en indsats specielt på det forebyggende område. I aftalen om kommunernes økonomi er forudsat kommunal aktivitetsbestemt medfinansiering på 9,4 mia. kr.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med et grundbidrag på 6,0 mia. kr. og et aktivitetsbestemt bidrag på 9,4 mia. kr. Knap 4,2 mia. kr. af den aktivitetsbestemte medfinansiering vedrører indlæggelser på det somatiske område (stationær somatik), mens knap 2,0 mio. kr. vedrører ambulante somatisk behandling. Knap 0,9 mia. kr. vedrører ydelser leveret i praksissektoren, herunder ydelser leveret af praktiserende læger og betaling for medicin, jf. tabel 2.10. herunder.

Tabel 2.10. Kommunernes medfinansiering af sundhedsvæsenet i budget 2007	
Mio. kr. 2007-pl	B 2007
Kommunalt grundbidrag	6.004
Aktivitetsbestemt medfinansiering	9.405
<i>Heraf</i>	
- stationær somatik	4.170
- ambulans somatik	1.953
- stationær psykiatri	180
- ambulans psykiatri	213
- praksissektoren (sygesikring)	866
- genoptræning under indlæggelse	307
- uplaceret	1.716
Kommunal medfinansiering i alt	15.409
<p>Note: Det bemærkes, at det kommunale grundbidrag registreres under finansiering i Budget- og regnskabssystem for kommuner, mens den aktivitetsbestemte medfinansiering registreres direkte på sundhedsområdet. Under den aktivitetsbestemte medfinansiering har kommunerne konteret en udgift på godt 1,7 mia. kr. på grp. 999, hvormed beløbet ikke kan henføres til et bestemt medfinansieringsområde. Opgørelsen på de øvrige områder skal tages med forbehold herfor.</p> <p>Kilde: Danmarks Statistik.</p>	

Det bemærkes, at et beløb på godt 1,7 mia. kr. er konteret på en ikke-autoriseret gruppering, og opdelingen på de øvrige underområder skal dermed tages med forbehold. Den manglende specifikation skal formentlig ses i sammenhæng med, at kommunerne har skullet budgetteret den aktivitetsbestemte medfinansiering for første gang i budget 2007.

2.4. Anlægsudgifter

Kommunernes nye opgaver fra 2007 kan også give sig udslag i ændrede niveauer for anlægsaktiviteten, hvilket vanskeliggør sammenligning af budgetterne for 2006 og 2007. I modsætning til driftssiden, hvor korrektioner kan foretages med udgangspunkt i kommunernes kompensation for de overtagne opgaver, jf. DUT-aftalen, findes der ingen eksplicite aftaler om niveauet for de overtagne anlægsforpligtelser. I forbindelse med aftalen om kommunernes økonomi for 2007 er der enighed om, at bruttoanlægsniveauet på de skattefinansierede områder højst kan udgøre 14,8 mia. kr. i 2007. Der er endvidere finansieret et nettoanlægsniveau på 8 mia. kr. i aftalen.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med et nettoanlægsniveau på de skattefinansierede områder på knap 9,3 mia. kr. Heraf er der budgetteret med nettoanlægsudgifter til undervisning og kultur på knap 3,0 mia. kr. og nettoanlægsudgifter til sociale opgaver og beskæftigelse på knap 2,9 mia. kr. Hertil kommer nettoanlægsudgifter til transport og infrastruktur og fællesudgifter og administration på hver især knap 1,8 mia. kr. Endelig har kommunerne budgetteret med nettoanlægsudgifter til sundhedsområdet på 127 mio. kr. i 2007, jf. tabel 2.11, herunder.

Tabel 2.11. Skattefinansierede nettoanlægsudgifter i budget 2006 og 2007

Mio. kr. 2007-pl	Kommuner og amter	Kommuner	Forskel
	B 2006	B 2007	
Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	-302	-236	66
Transport og infrastruktur	2.531	1.779	-752
Undervisning og kultur	3.797	2.954	-843
- heraf gymnasier	410	0	0
Sundhedsområdet	2.092	127	-1.965
Sociale opgaver og beskæftigelse	4.203	2.877	-1.327
Fællesudgifter og administration	1.248	1.774	526
I alt	13.570	9.275	-4.294
Revurdering af budget 2006	861	-	-
I alt, revurderet	14.431	9.275	-5.156

Note: Budget 2006 er opgjort i 2007-PL. Budget 2006 angiver kommuner og amter samt København og Frederiksberg Kommuner samt Bornholms Regionskommune. Opgørelsen tager ikke højde for ændring i opgavesammensætningen som følge af kommunalreformen, og udviklingen i udgiftsniveauet på de enkelte områder afspejler således ikke nødvendigvis ændringer i aktiviteten.

Kilde: Danmarks Statistik samt indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Kommuner og amter har tilsammen budgetteret med nettoanlægsudgifter på de skattefinansierede områder på 13,6 mia. kr. i 2006. Hertil kommer en forhøjelse af nettoanlægsniveau i forbindelse med revurderingen af budget 2006 på knap 0,9 mia. kr., når der ses bort for overførte anlægsudgifter fra 2005 til 2006. Nettoanlægsniveauet i det vedtagne budget ligger således 4,3 mia. kr. over niveauet i budget 2007, jf. ovenstående tabel. En stor del af forskellen kan forklares ved, at amterne i 2006 har budgetteret med anlægsudgifter på knap 2,1 mia. kr. til sygehusene, hvorimod kommunerne alene budgetterer med anlægsudgifter på 127 mio. kr., på de sundhedsområder, der overgår til kommunerne. Hertil kommer, at amterne har budgetteret med anlægsudgifter på 410 mio. kr. til gymnasierne i 2006. Overflytningen af gymnasieområdet til staten fra 2007 forklarer således halvdelen af faldet i anlægsniveau på undervisning og kultur.

2.5. Overførselsudgifter

De kommunale udgifter til indkomstoverførsler er ikke påvirket af kommunalreformen, og budgettet for 2007 kan dermed sammenholdes med budgettet for 2006. I forbindelse med at Budget og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner erstattes af separate budget- og regnskabssystemer for henholdsvis kommuner og regioner, er der imidlertid foretaget ganske omfattende ændringer til kontoplanen på overførselsområdet. Ændringerne bevirker, at opbygningen af kon-

topplanen på overførselsområderne er mere logisk fra 2007, men gør det dog vanskeligt at sammenligne de enkelte overførselsområder mellem 2006 og 2007.

I nedenstående tabel er ikke gjort forsøg på at korrigere for ændringen af kontoplanen på overførselsområdet, og opgørelsen af udviklingen på de enkelte overførselsområder skal således tages med forbehold. Den meget kraftige relative udvikling i udgifterne til revalidering afspejler således, at nogle af udgifterne til revalidering tidligere har været konteret sammen med udgifterne til kontanthjælp, men fra 2007 konteres sammen med de øvrige udgifter til revalidering. De samlede udgifter til overførselsudgifter er sammenlignelige fra 2006 til 2007.

Tabel 2.12. De kommunale overførselsudgifter i budget 2006 og 2007				
Mio. kr. 2007-pl	B2006 (G)	B2007	Forskel (mio. kr.)	Forskel (pct.)
Erhvervsgrunduddannelser	88	95	7	-
Daghøjskoler	5	46	41	-
Introduktionsprogram mv.	-167	-24	144	-
Introduktionsydelse	101	83	-18	-
Repatriering	2	2	0	-
Personlige tillæg	645	620	-25	-
Førtidspension	13.062	14.216	1.153	-
Sygedagpenge	5.160	5.397	237	-
Kontanthjælp	8.424	6.304	-2.120	-
Aktiverede kontanthjælpsmodtagere	2.227	2.063	-164	-
Boligyldelse til pensionister	2.116	2.145	29	-
Boligsikring	1.378	1.354	-24	-
Revalidering	271	2.384	2.113	-
Løntilskud til personer i fleksjob mv.	3.049	3.472	423	-
Beskæftigelsesordninger	1.223	951	-271	-
Overførsler i alt	37.583	39.108	1.525	4,1
Meropgaver (lovbundne)	172,1	-	-	-
Overførsler i alt meropgavekorrigeret	37.755	39.108	1.353	3,6

Note: Der er ikke gjort forsøg på at korrigere for overgangen fra Budget- og regnskabssystem for kommuner og amtskommuner til Budget- og regnskabssystem for kommuner, da det ikke på alle områder vil være muligt at lave sammenlignelige opgørelser. Sammenligning af B2006 og B2007 skal derfor tages med forbehold. Det revurderede budget for 2006 er opgjort i 2007-pl.

1) Inkl. kommunernes udgifter til Sociale formål i 2007.

Kilde: Danmarks Statistik samt KL's budgetvejledning.

Kommunernes udgifter til overførselsudgifter udgør 39,1 mia. kr. i budgettet for 2007. I forhold til budgettet for 2006 er der tale om en real stigning i overførselsudgifterne på 1,5 mia. kr. eller 4,1 pct. Tages der højde for meropgaver på de lovbundne områder fra budget 2006 til 2007, kan realvæksten i overførselsudgifterne opgøres til 3,6 pct., jf. tabel 2.12. herover.

Af tabellen ses det, at det væsentligste bidrag til udviklingen i kommunernes overførselsudgifter kommer fra førtidspensionen. Når der tages højde for den ændrede konteringspraksis mellem revalidering og kontanthjælp, er der tegn på nogenlunde stabilt niveau for udgifterne til kontanthjælp fra 2006 til 2007.

2.6. Brugerfinansierede områder

De brugerfinansierede områder er både før og efter kommunalreformen et rent primærkommunalt område, hvilket gør det muligt at sammenligne budgetterne for 2006 og 2007.

De brugerfinansierede områder drives efter et såkaldt "hvile-i-sig-selv" princip, hvilket betyder, at udgifterne til områderne over tid skal finansieres af brugerne og således ikke belaste kommunerne økonomisk. I praksis foregår dette ved, at kommunen finansierer anlægsinvesteringer på områderne og løbende hjemtager driftsindtægterne fra brugerfinansieringen. I det enkelte år kan kommunerne derfor godt have enten nettoudgifter eller -indtægter på området, uden at det strider imod hvile-i-sig-selv princippet.

Kommunerne har samlet set budgetteret med nettoudgifter (drift og anlæg) til de brugerfinansierede områder på 313 mio. kr. i 2007. Dette svarer til en real stigning i nettoudgiften til de brugerfinansierede området på 46 mio. kr. i forhold til budget 2006, hvor kommunerne havde nettoudgifter til området på 268 mio. kr. (2007-pl). Nettoudgiften i 2007 dækker over nettoindtægter fra driften på 2.821 mio. kr. og nettoudgifter til anlæg på 3.135 mio. kr. Både i budget 2006 og 2007 har kommunerne haft de største nettoudgifter til vandforsyningsområdet og spildevandsområdet. Nettoudgifterne til disse områder udgør henholdsvis 164 mio. kr. og 86 mio. kr. i budget 2007.

I forbindelse med revurderingen af budgettet for 2006 i februar 2006 har kommunerne vedtaget positive tillægsbevillinger på de brugerfinansierede områder på i alt 603 mio. kr., hvoraf de 497 mio. kr. vedrører anlæg og de 106 mio. kr. vedrører driftssiden. Tages der højde herfor ved sammenligningen med budget 2007, er den samlede nettoudgift til området faldet med godt ½ mia. kr. realt fra budget 2006 til 2007, jf. tabel 2.13. herunder.

Table 2.13. Kommunernes nettodrifts- og anlægsudgifter til de brugerfinansierede områder i budget 2006 og 2007

Mio. kr. 2007-pl	B2006 (G)	B2007	Forskel (mio. kr.)
Gasforsyning	27	29	1
Elforsyning	7	20	14
Varmeforsyning	14	55	41
Vandforsyning	120	164	44
Andre forsyningsvirksomheder	-8	0	8
Spildevandsanlæg	210	86	-124
Affaldshåndtering	-102	-40	61
Brugerfinansierede områder i alt	268	313	46
Revurdering af budget 2006	603		
Brugerfinansierede områder i alt (revurderet)	871	313	-557

Note: Budget for 2006 er angivet i 2007 pris- og lønniveau, inkl. København og Frederiksberg Kommuner samt Bornholms Regionskommune. Resultatet af revurderingen af budget 2006 er opgjort ekskl. videreførelser fra 2005 til 2006 på driftssiden.

Kilde: Danmarks Statistik samt indberetning til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Kommunernes deponering af overskudslikviditet og overskud for forsyningsområdet er forlænget ved lov nr. 1555 af 20. december 2006 om ændring af lov om midlertidig binding af kommunernes og amtskommunernes overskudslikviditet. Som følge heraf skal hver kommune deponere et beløb, der svarer til det budgetterede overskud for forsyningsområderne under ét i 2007. Elforsyning samt øvrige forsyningsvirksomheder indgår dog ikke i opgørelsen af deponeringen.

Kommunerne skal således deponere et budgetteret overskud for forsyningsområderne i 2007 på 379 mio. kr. Beløbet kan ikke udledes af ovenstående tabel, idet det kun er de kommuner, der budgetterer med en nettoindtægt fra de brugerfinansierede områder, der er omfattet af deponeringen. Beløbet skal deponeres fra 1. januar 2007 til 1. januar 2009. Det deponerede overskud for forsyningsområderne reguleres den 1. april 2008 således, at det svarer til det realiserede overskud for forsyningsområderne i 2007.

Efter den tidligere lovgivning om deponering af overskudslikviditet og overskud for forsyningsområdet, har kommunerne samlet set deponeret overskud for forsyningsområdet på 258 mio. kr. i perioden fra 1. oktober 2005 til 1. januar 2007. Beløbet svarer til det budgetterede overskud for forsyningsområderne i 2006 (opgjort i 2006-pl) med fradrag for meddelt dispensation fra deponeringskravet.

2.7. Likviditet

Kommunernes budgetter for 2007 indebærer et nettoforbrug af likvide aktiver på 775 mio. kr. Med udgangspunkt i kommunernes likvide beholdning ved udgangen af 4. kvartal 2006 – inden reformen trådte i kraft – kan den likvide beholdning ultimo 2007 således skønnes til 11,7 mia. kr., jf. tabel 2.14. herunder.

Skønnet skal tages med forbehold for, at kommunernes likviditet i regnskaberne erfaringsmæssigt kan afvige noget fra beholdningen ved udgangen af 4. kvartal som følge af supplementsperioden. Hertil kommer, at der kan være kommuner, som ikke har skønnet over likviditetsvirkningen af delingen af amterne i budgettet.

Tabel 2.14. Budgetteret forskydning i likvide aktiver i 2007

	Mio. kr.
Likvid beholdning, 2006	12.545
Budgetteret forskydning 2007	-775
Skønnet beholdning ultimo 2007	11.770

Note: For 4. kvartal 2006 er angivet den likvide beholdning for kommunerne inkl. København og Frederiksberg Kommuner samt Bornholms Regionskommune. Et positivt tal angiver en positiv likvid beholdning eller en forøgelse af den likvide beholdning. Den skønnede beholdning ultimo 2007 skal tages med forbehold for, at beholdningen ved udgangen af 4. kvartal erfaringsmæssigt afviger fra det endelige regnskab. Hertil kommer usikkerhed i det budgetterede forbrug som følge af deling af amterne.

Kilde: Danmarks Statistik.

Det budgetterede forbrug af likvide aktiver kan ikke sammenlignes med tidligere år, da det til dels afspejler de nye opgaver, som kommunerne overtager fra 2007. Sammenholdes det budgetterede forbrug af likvide aktiver med de budgetterede nettodriftsudgifter, kan det dog give en indikation af hvordan det budgetterede likviditetsforbrug ligger i forhold til tidligere år.

Kommunernes budgetterede likviditetsforbrug svarer i 2007 til 0,3 pct. af de budgetterede nettodriftsudgifter. Til sammenligning havde kommunerne i 2006 budgetteret med et likviditetsforbrug, der svarede til 1,9 pct. af de budgetterede nettodriftsudgifter, mens amterne havde budgetteret med et likviditetsforbrug på 0,7 pct. af de budgetterede nettodriftsudgifter, jf. tabel 2.15 herunder.

Table 2.15 Budgetterede forskydninger i likvide aktiver i pct. af nettodriftsudgifter i 2006 og 2007

	Pct.	B 2006	B2007
Kommuner		-1,9	-0,3
Amter		-0,7	-
København og Frederiksberg		0,5	-
I alt		-1,3	-0,3

Note: Et negativt tal angiver et forbrug af likvide aktiver. Kommuner opgjort inkl. Bornholms Regionskommune, amter opgjort inkl. HUR. For 2006 er anvendt nettodriftsudgifter og budgetteret likviditetsforbrug i det vedtagne budget, dvs. uden virkningen af revurderingen.

Kilde: Danmarks Statistik.

Forskellen mellem 2006 og 2007 kan have flere forklaringer. Herunder kan det relativt lavere likviditetsforbrug i 2007 afspejle, at relativt større kommuner kan klare sig med et relativt lavere likviditetsberedskab. Udviklingen kan også afspejle, at der for 2006 var budgetteret med en højere grad af likviditetsfinansiering. Det bemærkes hertil, at det vedtagne budget for 2006 indebar et serviceniveau, der lå ca. 2 mia. kr. over hvad der var finansieret i aftalen, jf. særlig undersøgelse i *Det kommunale budget 2006*, Indenrigs- og Sundhedsministeriet marts 2007. Til sammenligning ligger serviceniveauet i budget 2007 ca. 0,3 mia. kr. over det aftalte, mens overførselsudgifterne til gengæld ligger 1,1 mia. kr. under det forudsatte, jf. afsnit 1.2.2.

2.8. Låntagning og gæld

Kommunerne har under ét budgetteret med låntagning på knap 4,7 mia. kr. og afdrag på lån på godt 3,7 mia. kr. i 2007, svarende til en samlet nettolåntagning på godt 0,9 mia. kr., jf. tabel 2.16. herunder.

Kommunerne havde ved udgangen af 4. kvartal 2006 – inden reformen trådte i kraft – en samlet langfristet gæld på 58,7 mia. kr. Med en budgetteret nettolåntagning på 0,9 mia. kr. i 2007, kan et forsigtigt skøn over den langfristede gæld ultimo 2007 således opgøres til godt og vel 59,6 mia. kr. Det bemærkes dog i denne sammenhæng, at der erfaringsmæssigt er forskel på opgørelsen af gælden fra udgangen af 4. kvartal til den endelige regnskabsopgørelse. Hertil kommer eventuelle virkninger af delingen af amterne, som der ikke er taget højde for ved budgetlægningen.

Tabel 2.16. Budgetteret låntagning i 2007

	Mio. kr.
Langfristet gæld, 2006	-58.693
Budgetteret låntagning 2007	-4.677
Budgetteret afdrag på lån 2007	3.739
Budgetteret nettolåntagning 2007	-938
Skønnet beholdning ultimo 2007	-59.631

Note: For 4. kvartal 2006 er angivet nettogælden for kommunerne inkl. Københavns og Frederiksberg Kommuner og Bornholms Regionskommune. Et negativt tal angiver nettogæld eller låntagning. Den skønnede status ultimo 2007 skal tages med forbehold for, at opgørelsen ved udgangen af 4. kvartal erfaringsmæssigt afviger fra det endelige regnskab. Hertil kommer usikkerhed i det budgetterede forbrug som følge af deling af amterne.

Kilde: Danmarks Statistik.

Den budgetterede udvikling i kommunernes låntagning i 2007, kan på forskellig vis være påvirket af kommunalreformen, hvilket vanskeliggør direkte sammenligning med tidligere budgetter. Som det er gjort med den budgetterede udvikling i likviditeten, jf. afsnit 2.7., kan den budgetterede låntagning sættes i forhold til de budgetterede nettodriftsudgifter, hvilket kan give en indikation af, om der i højere eller lavere grad anvendes låntagning i de nye kommuner.

Kommunernes budgetterede nettolåntagning i 2007 svarer til 0,4 pct. af de budgetterede nettodriftsudgifter i 2007. Til sammenligning havde kommunerne i 2006 budgetteret med nettolåntagning svarende til 0,4 pct. af de budgetterede nettodriftsudgifter, mens amterne i 2006 budgetterede med nettolåntagning svarende til 2,2 pct. af nettodriftsudgifterne, jf. tabel 2.17. herunder.

Tabel 2.17 Budgetteret låntagning i pct. af nettodriftsudgifter i 2006 og 2007

	Pct.	B 2006	B2007
Kommuner		-0,8	-0,4
Amter		-2,2	-
København og Frederiksberg		0,2	-
I alt		-1,1	-0,4

Note: Et negativt tal angiver nettolåntagning. Kommuner opgjort inkl. Bornholms Regionskommune, amter opgjort inkl. HUR. For 2006 er anvendt nettodriftsudgifter og budgetteret låntagning i det vedtagne budget, dvs. uden virkningen af revurderingen.

Kilde: Danmarks Statistik.

En af forklaringerne på, at kommunerne tilsyneladende ikke forudsætter samme grad af låntagning i 2007 som i 2006 kan være, at de relativt større kommuner har relativt større likvide beholdninger at tære på. jf. tabel 2.16. herover, er der dog ikke noget der tyder på, at graden af likviditetsfinansiering skulle være steget fra 2006 til 2007. En anden mulig forklaring kan være, at der

særligt i 2006 er optaget særlige lån til finansiering af visse engangsomkostninger i forbindelse med reformen.

2.9. Renter

Kommunerne har for 2007 budgetteret med nettorenteudgifter på 762 mio. kr. Kommunernes budgetterede renteudgifter kan af forskellige veje være påvirket af kommunalreformen, og kan derfor ikke sammenlignes direkte med de kommunale renteudgifter i budgettet for 2006. Det ses dog, at kommunerne i 2007 budgetterer med højere nettorenteudgifter end den samlede kommunale sektor gjort i budgettet for 2006, jf. tabel 2.18. herunder.

Tabel 2.18. De kommunale nettorenteudgifter i budget 2006 og 2007			
	Mio. kr. løbende PL	B 2006	B 2007
Kommuner		371	762
Amter		78	-
København og Frederiksberg		28	-
Nettorenteudgifter i alt		477	762

Note: For 2006 er kommunerne opgjort inkl. Bornholms Regionskommune og amterne er opgjort inkl. HUR.
Kilde: Danmarks Statistik.

2.10. Moms

Momsrefusionsordningen for kommuner og regioner indebærer, at staten hver måned refunderer kommunernes og regionernes udgifter til købsmoms mv. i forbindelse med køb af varer og tjenesteydelser. Herved sikres lige konkurrencevilkår mellem det private erhvervsliv og kommunernes og regionernes fremstilling af ydelser til eget brug.

Frem til og med 2006 har refusionsordningen været finansieret ved kommuner og amters bidrag til momspuljen. I forbindelse med kommunalreformen har staten imidlertid overtaget finansieringen af refusionsordningen. Statens udgifter til momsrefusionen finansieres via en permanent regulering i statstilskuddet til kommunerne og regionerne.

Kommunerne har for 2007 budgetteret med udgifter til købsmoms på 7.888 mio. kr.

3 Regionernes budgetter for 2007

3. Regionernes budgetter for 2007

Budgettet for 2007 er det første budget for de nye regioner. Regionernes økonomi er opdelt i tre adskilte områder:

- 1) Sundhedsområdet
- 2) Udviklingsopgaver
- 3) Drift af institutioner på social- og sundhedsområdet

Disse tre opgaveområder finansieres i hovedsagen af følgende indtægter:

Sundhedsområdet

Finansiering af regionernes opgaver på sundhedsområdet:

- Et generelt tilskud fra staten (bloktilskud)
- Et grundbidrag fra kommunerne
- Et aktivitetsbestemt tilskud til sundhedsområdet fra staten
- Et aktivitetsbestemt bidrag til sundhedsområdet fra kommunerne

Udviklingsopgaverne

Finansiering af regionernes opgaver på udviklingsområdet:

- Et generelt tilskud fra staten (bloktilskud)
- Et udviklingsbidrag fra kommunerne

Social- og undervisningsområdet

Finansiering af regionernes drift af institutioner på social- og undervisningsområdet:

- Takstbetaling fra kommunerne

Opdelingen af regionernes økonomi i tre adskilte dele betyder, at indtægter, der er øremærkede til det ene af disse områder, ikke kan anvendes til finansiering af et af de øvrige områder. Adskillelsen af regionernes økonomi i tre dele indebærer, at alle regionernes indtægter skal henføres til et af de tre regionale aktivitetsområder. I budget- og regnskabsreglerne for regionerne er reglerne for regionernes administration af de likvide aktiver mv. fastsat således, at det sikres, at der ikke

overføres midler mellem de tre områder. Mindreforbrug på et område vil kunne overføres til senere anvendelse på det pågældende område.

Det bemærkes, at regionerne i henhold til de gældende budget- og regnskabsregler budgetterer sundhedsområdet efter udgiftsbaserede principper, mens udviklingsområdet og social- og specialundervisningsområdet budgetteres efter omkostningsbaserede principper, jf. afsnit 3.2-3.4 nedenfor.

3.1. Regionernes finansiering i budget 2007

I tabellen nedenfor er vist en oversigt over regionernes budgetterede indtægter på hvert af de tre regionale områder for 2007.

Tabel 3.1. Oversigt over de budgetterede indtægter i regionerne 2007	
Mio. kr. 2007-pl	Indtægter
Sundhedsområdet	
Bloktilskud fra staten	62.350
Grundbidrag fra kommunerne	5.997
Aktivitetsbestemte bidrag fra kommunerne	9.483
Aktivitetsbestemte tilskud fra staten	2.357
Øvrige udgifter og indtægter 1)	789
Sundhed i alt	80.976
Social og specialundervisning	
Objektive finansieringsbidrag fra kommunerne	1.120
Øvrige udgifter og indtægter	-75
Social og specialundervisning i alt	1.045
Regional udvikling	
Bloktilskud fra staten	1.501
Kommunale udviklingsbidrag	594
Regional udvikling i alt	2.095
<small>Note: 1) Omfatter den samlede virkning af hovedkonto 4, 5 og 6, som i denne opgørelse er henregnet til sundhedsområdet. I tabellen indgår dog ikke oplysninger på disse konti fra Region Sjælland.</small>	
<small>Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.</small>	

3.2. Udgifter til sundhedsområdet

I tabellen nedenfor er vist regionernes samlede budgetterede udgifter til sundhedsområdet for 2007. Af de samlede nettodriftsudgifter til sundhedsområdet på 78,2 mia. kr. udgør sygehusudgif-

terne ca. 72 pct., mens udgifterne til sygesikring udgør ca. 25 pct. Procenterne er svarende til hhv. 56,4 mia.kr og 19,5 mia.kr.

Tabel 3.2 Oversigt over de budgetterede udgifter på sundhedsområdet 2007						
Mio. kr. 2007-pl	Nordjyl-land	Midtjyl-land	Syddan-mark	Hovedsta-den	Sjæl-land	I alt
Sygehusvæsen	5.946	11.501	12.095	18.095	8.783	56.421
- heraf						
Sygehus medicin	-64	493	845	1.598	178	3.051
Øvrige	6.010	11.008	11.250	16.497	8.605	53.370
Sygesikring m.v.	2.073	4.275	4.203	6.116	2.926	19.593
- heraf						
Almen lægehjælp	746	1.468	1.483	1.985	1.000	6.681
Speciallægehjælp	197	443	413	1.127	360	2.540
Medicin	813	1.582	1.646	2.067	1.102	7.210
Øvrige	318	781	661	937	465	3.161
Andel af fælles formål og administration	130	360	280	532	271	453
Andel af renter m.v.	11	73	67	-5	61	1.573
Øvrige	69	154	75	137	19	207
Nettodriftsudgifter i alt	8.229	16.363	16.720	24.875	12.060	78.247
- heraf medicin	749	2.075	2.491	3.665	1.280	10.261
Anlægsudgifter i alt	264	579	377	874	301	2.396
Nettodrifts- og anlægsud-gifter	8.493	16.942	17.097	25.749	12.361	80.643

Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

3.3. Omkostninger til regional udvikling

I tabellen nedenfor er vist regionernes samlede budgetterede omkostninger til udviklingsområdet for 2007 fordelt på de enkelte områder. Som det fremgår af tabellen, udgør omkostningerne til kollektiv trafik ca. 46 pct. af de samlede omkostninger på udviklingsområdet, mens omkostningerne til erhvervsudvikling udgør ca. 23 pct. og miljø ca. 13 pct.

Tabel 3.3. Oversigt over de budgetterede omkostninger på udviklingsområdet 2007

Mio. kr. 2007-pl	Nordjyl-land	Midtjyl-land	Syddan-mark	Hovedsta-den	Sjæl-land	I alt
Kollektiv trafik	91	173	128	378	200	970
Kulturel virksomhed	5	0,0	7	5	0,0	16
Erhvervsudvikling	73	155	87	76	80	471
Uddannelse	17	0,0	20	34	22	92
Miljø	37	0,0	63	124	56	280
Diverse	2	96	75	22	32	226
Andel af fælles formål og administration	4	6	6	14	8	38
Andel af renter m.v.	0	0	0	6	0	6

Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

3.4. Omkostninger til sociale tilbud og specialundervisning mv.

I tabellen nedenfor er vist regionernes samlede budgetterede omkostninger til sociale tilbud og specialundervisning for 2007. Som det er fremgået ovenfor, er dette område fuldt ud takstfinansieret, således af kommunerne betaler takster for benyttelse af de regionale tilbud.

Tabel 3.4. Oversigt over de budgetterede omkostninger til sociale tilbud og specialundervisning mv.

	Nordjylland	Midtjylland	Syddanmark	Hovedstaden	Sjælland	I alt
Sociale tilbud og specialundervisning	-72	-25	-153	889	99	738
Diverse omkostninger og indtægter	0,2	-22	46	14	12	51
Andel af fælles formål og administration	12	0,0	24	19	13	67
Andel af renter m.v.	29	20	7	23	0,0	79
Særlige administrative opgaver	0,0	5	0,0	0,0	0,0	5

Kilde: Danmarks Statistik, Finansministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Bilag

Bilagsoversigt

Bilag 1: Gennemsnitlig kommunale udskrivningsprocent 1990-2007 ¹	48
Bilag 2: Gennemsnitlige kirkeskatteprocent 1992-2006	49
Bilag 3: Gennemsnitlig kommunal grundskyldspromille 1988-2006	50
Bilag 4: Udskrivningsgrundlag 1989-2007	51
Bilag 5: Afgiftspligtige grundværdier 1990-2006	52
Bilag 6: Likviditet ultimo året i pct. af bruttodrifts- og anlægsudgifterne (inkl. Moms) 1996-2005 ..	53
Bilag 7: Kvartalsoversigt over kommunernes likvide beholdning 2001-2006	54
Bilag 8: Langfristet gæld ultimo året i pct. af udskrivningsgrundlaget 1996-2005	55
Bilag 9: Kvartalsoversigt over kommunernes langfristede gæld 2001-06(1,2)	56
Bilag 10: Den kommunale pris- og lønudvikling 1998-2007	57
Bilag 11: Oversigt over regnskab 2005	58
Bilag 12: Oversigt over budget 2003 ³	59
Bilag 13: Oversigt over budget 2004 ³	60
Bilag 14: Oversigt over budget 2005	61
Bilag 15: Oversigt over budget 2006	62
Bilag 16: Oversigt over kommunernes budget 2007	63
Bilag 17: Oversigt over regionernes budget 2007	64
Bilag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)	66
Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudskrivning i budget 2007	71
Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007	76
Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)	81
Bilag 22: Aftale om Kommunernes økonomi for 2007	86
Bilag 23: Aftale om Regionernes økonomi for 2007	110

Bilag 1: Gennemsnitlig kommunale udskrivningsprocent 1990-2007 ¹

Pct.	Amter	Primær-kommuner	Kbh	Frb	Sundheds-bidrag	Hele landet ²
1990	9,45	19,39	28,90	27,50	-	28,81
1991	9,51	19,40	30,80	27,90	-	29,07
1992	9,62	19,59	30,80	27,90	-	29,33
1993	9,73	19,64	30,80	27,90	-	29,47
1994 ³	9,78	19,66	30,80	27,90	-	29,54
1995	10,01	19,83	30,80	27,90	-	29,88
1996	10,54	19,88	30,80	27,90	-	30,40
1997	10,92	20,22	31,70	29,60	-	31,16
1998	11,35	20,38	31,70	29,60	-	31,69
1999	11,46	20,47	31,70	29,60	-	31,85
2000	11,55	20,57	31,70	30,80	-	32,04
2001	11,84	20,71	32,30	30,80	-	32,48
2002	11,88	20,74	32,30	30,80	-	32,55
2003	11,91	20,75	32,20	31,20	-	32,58
2004	11,91	20,76	32,10	31,20	-	32,58
2005	11,91	20,78	32,10	31,20	-	32,59
2006 ⁴	11,91	20,78	32,10	31,20	-	32,60
2007	-	24,58	-	-	8,00	32,58

Noter: Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune. (1) Den gennemsnitlige udskrivningsprocent dannes ved en sammenvejning af de enkelte kommuners udskrivningsprocent med disses udskrivningsgrundlag (2) Ekskl. kirkeskat (3) Pga. skattereform og bruttificering har de enkelte kommuners udskrivningsgrundlag ændret sig på forskellig vis fra 1993 til 1994. Stigningen i den gennemsnitlige udskrivningsprocent skyldes alene denne ændrede vægtning og er således af teknisk karakter. (4) Stigning i udskrivningsprocent for hele landet fra budget 2005-2006 er af teknisk karakter og skyldes den anvendte sammenvejningsmetode, hvor der kan forekomme variationer i ændringen i den samlede primær- og amtskommunale udskrivningsprocent fra år til år, selvom de enkelte kommunale enheder holder uændrede udskrivningsprocenter. (5) Fra og med 2007 ophører København og Frederiksberg kommunes specielle status, og behandles derfor ikke længere selvstændigt i budgetpublikationen. (6) Ved at medtage sundhedsbidraget som indført fra og med budget 2007 kan den gennemsnitlige udskrivningsprocent for de nye kommuner sammenlignes med tallene fra årene før kommunalreformen.

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 2: Gennemsnitlige kirkeskatteprocent 1992-2006

Pct.	Hele landet
1992	0,82
1993	0,82
1994	0,80
1995	0,80
1996	0,81
1997	0,80
1998	0,81
1999	0,83
2000	0,85
2001	0,85
2002	0,86
2003	0,86
2004	0,86
2005	0,87
2006	0,87
2007	0,89

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og sundhedsministeriet

Bilag 3: Gennemsnitlig kommunal grundskyldspromille 1988-2006

Promille	Amter	Primær-kommuner	Kbh	Frb	Hele landet
1989	10,00	10,43	36,35	28,00	21,96
1990	10,00	10,42	35,79	28,00	21,8
1991	10,00	10,85	35,17	28,00	22,06
1992	10,00	11,39	34,36	28,00	22,48
1993	10,00	11,33	34,00	28,00	22,58
1994	10,00	11,29	34,00	28,00	22,55
1995	10,00	11,78	34,00	28,00	22,97
1996	10,00	11,8	34,00	28,00	22,96
1997	10,00	12,06	34,00	27,00	23,15
1998	10,00	12,26	38,00	27,00	23,73
1999	10,00	13,13	36,00	27,00	24,29
2000	10,00	13,28	34,00	27,00	24,25
2001	10,00	13,39	34,00	27,00	24,33
2002	10,00	13,26	34,00	27,00	24,27
2003	10,00	13,38	34,00	27,00	24,4
2004	10,00	13,49	34,00	27,00	24,48
2005	10,00	13,59	34,00	27,00	24,58
2006	10,00	13,57	34,00	27,00	24,57
2007	-	24,64	-	-	24,64

Note: (1) Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune. (2) Ændringer i ejendomsskattelovgivningen har i perioden påvirket fastsættelsen af grundskyldspromillen. (3) Fra og med 2007 ophører Københavns og Frederiksberg kommunes specielle status, og behandles derfor ikke længere selvstændigt i budgetpublikationen. (4) Før kommunalreformen, 1. januar 2007 skulle amterne opkræve 10 promille i grundskyld, og kommunerne kunne selv fastsætte den ønskede promille mellem 6 og 24 promille. Fra og med budget 2007 fastsætter kommunerne grundskyldspromillen mellem 16 og 34 promille.

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 4: Udskrivningsgrundlag 1989-2007

Mio. kr	Amter	Primær-kommuner	Kbh.	Frb.	Hele landet
1990	328.956	334.305	36.195	8.687	379.187
1991	343.696	348.289	36.951	8.929	394.169
1992	359.504	363.273	37.718	9.217	410.208
1993	364.835	369.369	38.251	9.530	417.150
1994	404.059	406.943	43.701	10.510	461.154
1995	422.991	426.422	45.469	10.957	482.847
1996	437.543	439.077	46.944	11.388	497.409
1997	453.732	455.468	48.694	11.718	515.880
1998	471.466	473.547	51.284	12.278	537.110
1999	492.843	494.983	54.264	13.077	562.324
2000	502.934	505.138	56.803	13.584	575.526
2001	519.376	522.228	59.137	13.968	595.332
2002	538.441	547.519	60.564	14.449	622.532
2003	555.656	572.907	63.994	15.298	652.199
2004	574.732	579.515	65.458	15.468	660.441
2005	592.012	598.680	67.421	15.706	681.807
2006	602.008	607.234	68.201	15.772	691.207
2007	-	708.570	-	-	708.570

Note: Det angivne udskrivningsgrundlag for hele landet er det primærkommunale udskrivningsgrundlag. Udskrivningsgrundlaget er ekskl. udskrivningsgrundlaget vedr. ligningsændringer. Fra og med budget 2007 eksisterer kun det primærkommunale udskrivningsgrundlag. I forbindelse med kommunalreformen ophørte Københavns og Frederiksberg kommunes specielle status og de behandles derfor ikke længere selvstændigt i budgetpublikationen. (1) Udskrivningsgrundlaget til og med 1996 er opgjort eksklusiv særlig indkomstskat. (2) Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune.

Kilde: Danmarks statistik og Indenrigs- og sundhedsministeriet

Bilag 5: Afgiftspligtige grundværdier 1990-2006

Mio. kr.	Amter	Primærkommuner	Kbh.	Frb.	Hele landet
1990	285.743	291.672	27.100	4.200	322.972
1991	270.089	277.470	23.800	3.839	305.109
1992	273.130	278.533	23.700	3.830	306.063
1993	328.130	328.251	33.300	5.411	366.962
1994	327.337	328.736	33.529	5.547	367.813
1995	321.052	322.125	32.353	5.286	359.764
1996	322.454	329.545	32.353	5.314	367.211
1997	352.707	352.866	33.235	6.133	392.235
1998	359.737	358.385	35.684	6.270	400.339
1999	399.239	395.331	37.472	6.560	439.363
2000	429.190	429.751	40.735	7.000	477.486
2001	434.707	460.375	42.206	6.983	509.564
2002	495.937	493.675	47.059	7.463	548.196
2003 ⁽¹⁾	536.454	536.721	54.811	8.685	600.217
2004 ⁽²⁾	532.250	533.849	53.202	8.425	595.476
2005 ⁽²⁾	552.133	553.973	55.964	8.940	618.876
2006 ⁽²⁾	567.205	576.125	59.053	9.500	644.678
2007 ⁽³⁾	-	678.288	-	-	678.288

Note: (1) Med virkning fra og med 2003 blev indført en stigningsbegrænsning på de afgiftspligtige grundværdier. Virkningerne heraf kan først aflæses i de afgiftspligtige grundværdier for 2004. Sammenligning mellem 2003 og 2004 skal derfor tages med forbehold. (2) Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune. (3) Fra og med budget 2007 eksisterer kun det primærkommunale udskrivningsgrundlag. I forbindelse med kommunalreformen ophørte Københavns og Frederiksberg kommunes specielle status og de behandles derfor ikke længere selvstændigt i budgetpublikationen.

Kilde: Danmarks statistik og Indenrigs- og sundhedsministeriet.

Bilag 6: Likviditet ultimo året i pct. af bruttodrifts- og anlægsudgifterne (inkl. Moms) 1996-2005

Mio. kr.		Amter	Primærkommuner	Kbh. og Frb.	Hele landet
	Likviditet ultimo	4.361	13.323	1.273	18.957
1996	Bruttoudgifter	75.458	177.488	38.274	291.220
	I pct.	5,78	7,51	3,33	6,51
	Likviditet ultimo	4.616	7.577	1.295	13.487
1997	Bruttoudgifter	79.392	187.296	39.843	306.531
	I pct.	5,81	4,05	3,25	4,40
	Likviditet ultimo	4.708	7.246	1.259	13.213
1998	Bruttoudgifter	84.838	196.585	41.351	322.774
	I pct.	5,55	3,69	3,04	4,09
	Likviditet ultimo	4.477	8.484	1.829	14.789
1999	Bruttoudgifter	89.062	206.777	42.617	338.456
	I pct.	5,03	4,10	4,29	4,37
	Likviditet ultimo	4.657	8.670	1.848	15.174
2000	Bruttoudgifter	94.229	217.512	44.114	355.855
	I pct.	4,94	3,99	4,19	4,26
	Likviditet ultimo	4.188	7.444	2.492	14.124
2001	Bruttoudgifter	102.402	235.280	47.587	385.268
	I pct.	4,09	3,16	5,24	3,67
	Likviditet ultimo	3.582	9.062	2.776	15.420
2002	Bruttoudgifter	104.660	247.799	48.649	401.108
	I pct.	3,42	3,66	5,71	3,84
	Likviditet ultimo	4.589	11.254	2.986	18.828
2003	Bruttoudgifter	109.785	259.122	50.230	419.137
	I pct.	4,18	4,34	5,94	4,49
	Likviditet ultimo	5.041	13.975	3.487	22.502
2004	Bruttoudgifter	116.354	267.417	52.556	436.327
	I pct.	4,33	5,23	6,64	5,16
	Likviditet ultimo	3.368	12.042	1.769	17.179
2005	Bruttoudgifter	122.802	276.702	48.997	448.500
	I pct.	2,74	4,35	3,61	3,83

Note:(1) HUR er fordelt på amter og Kbh.+Frb. med hhv. 69 pct. og 31 pct. (2) Bornholms Regionskommune er fordelt med 60 pct. til kommunerne og 40 pct. til amterne.

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik.

Bilag 7: Kvartalsoversigt over kommunernes likvide beholdning 2001-2006

Mio. kr.	Amter	Primær-kommuner	Kbh. og Frb.	Hele landet
1. kvartal 2001	3.074	13.864	924	17.862
2. kvartal 2001	3.891	9.326	143	13.359
3. kvartal 2001	3.118	11.349	2.255	16.722
4. kvartal 2001	3.902	8.244	2.558	14.705
Ultimo 2001	4.184	7.444	2.493	14.121
1. kvartal 2002	1.069	14.049	3.331	18.450
2. kvartal 2002	596	9.611	1.692	11.899
3. kvartal 2002	4	11.677	2.439	14.120
4. kvartal 2002	3.016	8.512	2.784	14.312
Ultimo 2002	3.579	9.062	2.776	15.417
1. kvartal 2003	2.389	15.263	2.906	20.558
2. kvartal 2003	3.907	10.341	3.719	17.968
3. kvartal 2003	3.737	14.803	5.042	23.583
4. kvartal 2003	4.693	11.019	2.993	18.705
Ultimo 2003	4.587	11.254	2.986	18.827
1. kvartal 2004	4.108	17.589	6.223	27.920
2. kvartal 2004	4.585	13.542	5.575	23.701
3. kvartal 2004	4.682	15.834	4.922	25.438
4. kvartal 2004	4.993	13.498	3.648	22.139
Ultimo 2004	5.039	13.986	3.487	22.665
1. kvartal 2005	4.911	20.081	4.934	29.910
2. kvartal 2005	5.403	16.416	3.577	25.380
3. kvartal 2005	4.415	17.325	4.200	25.924
4. kvartal 2005	3.680	12.807	2.890	19.360
Ultimo 2005	3.367	12.042	1.769	17.178
1. kvartal 2006	2.584	13.298	1.198	17.080
2. kvartal 2006	1.089	8.859	1.757	11.705
3. kvartal 2006	-739	13.027	2.264	14.552
4. kvartal 2006	-1.789	8.437	4.875	11.523
Ultimo 2006	-1.096	9.433	3.115	11.452

Noter:(1) HUR likviditet tillægges amterne og Kbh.+Frb. med hhv. 69 og 31 pct. Bornholms Regionskommunes likviditet er fra 1. kvartal 2003 opdelt som hhv. 60 pct. kommunal og 40 pct. amtslig.

Kilde: Danmarks statistik

Bilag 8: Langfristet gæld ultimo året i pct. af udskrivningsgrundlaget 1996-2005

Mio. kr.		Amter	Primær-kommuner	Kbh. og Frb.	Hele landet
	Langfristet gæld	-6.923	-28.521	-13.212	-48.655
1996	Udskrivningsgrl.	437.543	439.077	58.333	497.409
	I pct.	1,58	6,50	22,65	9,78
	Langfristet gæld	-7.438	-30.041	-13.682	-51.162
1997	Udskrivningsgrl.	453.732	455.468	60.412	515.880
	I pct.	1,64	6,60	22,65	9,92
	Langfristet gæld	-7.673	-32.322	-13.544	-53.539
1998	Udskrivningsgrl.	471.466	473.547	63.562	537.109
	I pct.	1,63	6,83	21,31	9,97
	Langfristet gæld	-7.116	-32.883	-13.890	-53.889
1999	Udskrivningsgrl.	492.843	494.983	67.341	562.324
	I pct.	1,44	6,64	20,63	9,58
	Langfristet gæld	-7.615	-32.915	-13.148	-53.678
2000	Udskrivningsgrl.	502.934	505.138	70.388	575.526
	I pct.	1,51	6,52	18,68	9,33
	Langfristet gæld	-7.980	-36.033	-11.939	-55.951
2001	Udskrivningsgrl.	519.376	522.228	73.104	595.332
	I pct.	1,54	6,90	16,33	9,40
	Langfristet gæld	-8.760	-40.196	-11.011	-59.966
2002	Udskrivningsgrl.	538.441	547.519	75.013	622.532
	I pct.	1,63	7,34	14,68	9,63
	Langfristet gæld	-9.301	-43.285	-9.393	-61.979
2003	Udskrivningsgrl.	555.656	572.907	79.292	652.199
	I pct.	1,67	7,56	11,85	9,50
	Langfristet gæld	-11.816	-53.001	-8.870	-73.686
2004	Udskrivningsgrl.	574.732	579.515	80.926	660.441
	I pct.	2,06	9,15	10,96	11,16
	Langfristet gæld	-13.716	-57.990	-4.533	-76.238
2005	Udskrivningsgrl.	592.012	598.680	83.127	681.807
	I pct.	2,32	9,69	5,45	11,18

Note: (1) HUR er fordelt på amter og Kbh.+Frb. med hhv. 69 pct. og 31 pct. (2) Bornholms Regionskommune er fordelt med 60 pct. til kommunerne og 40 pct. til amterne.

Kilde: Oplysninger fra Danmarks Statistik.

Bilag 9: Kvartalsoversigt over kommunernes langfristede gæld 2001-06(1,2)

Mio. kr.	Amter	Primær-kommuner	Kbh. og Frb.	Hele landet
1. kvartal 2001	7.674	33.518	12.131	53.324
2. kvartal 2001	7.727	33.446	12.099	53.272
3. kvartal 2001	7.887	33.667	12.078	53.632
4. kvartal 2001	7.972	35.192	11.685	54.849
Ultimo 2001	7.980	36.033	11.939	55.951
1. kvartal 2002	8.971	37.156	11.134	57.261
2. kvartal 2002	9.191	37.360	10.441	56.992
3. kvartal 2002	9.159	38.132	10.413	57.704
4. kvartal 2002	8.769	39.421	10.650	58.840
Ultimo 2002	8.760	40.196	11.011	59.966
1. kvartal 2003	9.045	41.579	10.001	60.625
2. kvartal 2003	9.131	41.830	9.928	60.888
3. kvartal 2003	9.025	42.418	10.254	61.698
4. kvartal 2003	9.193	43.301	9.620	62.115
Ultimo 2003	9.301	43.285	9.393	61.979
1. kvartal 2004	9.534	44.578	5.739	59.850
2. kvartal 2004	10.457	44.969	5.633	61.059
3. kvartal 2004	10.784	45.134	5.778	61.696
4. kvartal 2004	11.159	46.677	5.213	63.049
Ultimo 2004	11.790	53.001	8.858	73.649
1. kvartal 2005	12.023	54.293	5.204	71.520
2. kvartal 2005	12.946	54.684	5.098	72.728
3. kvartal 2005	13.273	54.849	5.243	73.365
4. kvartal 2005	13.648	56.392	4.678	74.719
Ultimo 2005	13.609	57.990	4.485	76.083
1. kvartal 2006	13.636	58.749	4.492	76.877
2. kvartal 2006	14.389	58.907	4.439	77.736
3. kvartal 2006	14.903	58.834	4.411	78.149
4. kvartal 2006	15.316	60.090	4.264	79.670
Ultimo 2006	14.834	54.286	4.146	73.266

Note: (1) Gæld til selvejende institutioner med overenskomst medtaget. (2) Den langfristede gæld i Bornholms Regionskommune er fra og med 1. kvartal 2003 fordelt med hhv. 40 pct. og 60 pct. på amts- og primærkommuner.

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 10: Den kommunale pris- og lønudvikling 1998-2007

Pct.		Amter	Primærkommuner	Kbh. og Frb.	Hele landet
1998-1999	Pris	2,3	3,3	2,8	2,9
	Løn	2,9	2,9	2,7	2,9
	Pris og løn	2,3	2,9	2,6	2,7
1999-2000	Pris	3,1	3,5	3,3	3,4
	Løn	3,0	3,0	3,0	3,0
	Pris og løn	2,8	3,2	3,0	3,1
2000-2001	Pris	2,5	3,2	2,9	3,0
	Løn	3,8	3,8	3,8	3,8
	Pris og løn	3,0	3,5	3,3	3,3
2001-2002	Pris	2,8	3,0	3,0	3,0
	Løn	2,4	2,3	2,4	2,4
	Pris og løn	2,4	2,6	2,6	2,5
2002-2003	Pris	1,8	2,8	2,3	2,5
	Løn	3,8	3,9	3,8	3,9
	Pris og løn	2,4	3,5	3,1	3,1
2003-2004	Pris	1,3	2,2	1,6	1,9
	Løn	3,9	4,0	3,8	3,6
	Pris og løn	2,5	3,3	2,9	3,0
2004-2005	Pris	1,8	2,6	2,0	2,3
	Løn	2,7	2,7	2,6	2,7
	Pris og løn	2,1	2,6	2,3	2,4
2005-2006	Pris	2,4	2,9	2,3	2,5
	Løn	4,0	4,0	4,0	4,0
	Pris og løn	2,9	3,4	3,2	3,2
2006-2007	Pris	2,3	1,7		2,0
	Løn	3,3	3,3		3,3
	Pris og løn	2,3	2,9		2,6

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bemærkning: Opgørelser af Indenrigs- og sundhedsministeriet

Opgjort i overensstemmelse med metoden skitseret af "Arbejdsgruppen vedr. kommunale pris- og lønudvikling".

Noter:

1) Finansministeriets skøn

2) Fra 2006-2007 udregnes der ikke noget specifikt skøn for Københavns og Frederiksberg kommuner

Bilag 11: Oversigt over regnskab 2005

Mio. kr. 05-PL	Amter	Kommuner	Kbh	Frb	Hele landet
Driftsudgifter	113.703	256.356	38.901	6.536	415.496
Anlægsudgifter	4.273	17.648	1.722	378	24.021
Bruttoudgifter	117.976	274.003	40.623	6.914	439.517
Driftsindtægter	-26.039	-55.009	-4.961	-989	-86.997
Anlægsindtægter	-526	-7.416	-687	-80	-8.709
Refusioner	-851	-31.547	-4.035	-557	-36.989
Nettoudgifter ex. moms	90.561	180.031	30.940	5.288	306.821
Moms drift	3.722	6.418	944	163	11.248
Moms anlæg	733	2.056	301	48	3.138
Nettoudgifter incl. moms	95.016	188.507	32.185	5.500	321.208
Renteudgifter	413	1.969	329	50	2.762
Renteindtægter	-462	-2.339	-362	-61	-3.223
Nettorenteudgifter	-48	-370	-32	-11	-461
Skatter					0
Forskudsbetøb	-67.632	-123.375	-21.728	-4.919	-217.654
Afregning vedrørende 2002 Kom. andel af indr. indkomstskatterestancer	169	575	-10	38	772
Afregning vedrørende indkomstskatterestancer	-92	-327	-109	-24	-552
Afregning vedrørende tidligere år	128	339	129	19	615
Forskelsbetøb af pensions ordning	-39	-63	-17	9	-109
Selskabsskat	0	-3.453	-833	-86	-4.372
Grundskyld	-5.077	-7.426	-1.907	-241	-14.652
Ejendomsværdiskatter	-3.339	-6.719	-573	-210	-10.841
Andre ejendomsskatter	-129	-1.838	-1.129	-86	-3.182
Øvrige skatter/afgifter	-3.214	-2.035	1	-88	-5.336
Afregning skrå skatteloft	81	113	0	0	194
Skatter i alt	-79.144	-146.294	-26.325	-5.639	-257.402
Generelle tilskud	-12.845	-37.264	-5.970	-5	-56.084
Finansieringsunderskud (- = overskud)	2.979	4.579	-142	-154	7.262
Finansieret ved:					0
Afdrag på lån	547	5.407	4.366	51	10.371
Optagne lån	-2.322	-9.862	-197	-71	-12.451
Finansforskydninger ¹	831	11.00	-3.448	409	-38.922
Likviditetsforøgelse ² (- = forbrug)	-2.034	-1.225	-579	-235	-4.073

Kilde Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Note: Bornholms Regionskommune er fordelt på kommuner og amter i henhold til aftale mellem KL og Amtsrådsforeningen herom. HUR er fordelt forholdsmæssigt på amter samt København og Frederiksberg Kommune. I finansforskydningerne indgår bidraget til HUR samt differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og moms-udgifterne og funktion. 5.30 grp. 2+3. Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger. Såfremt regnskaberne for de kommunale parter ikke balancerer, vil dette give sig udslag i en større eller mindre likviditetsforøgelse.

Bilag 12: Oversigt over budget 2003³

Mio. kr. 03-PL	Amter	Primærkom-muner	Kbh	Frb	Hele landet
Driftsudgifter	96.689	228.734	40.259	6.249	371.931
Anlægsudgifter	2.784	12.809	2.824	490	18.907
Bruttoudgifter	99.473	241.543	43.083	6.739	390.838
Driftsindtægter	-19.082	-46.956	-9.816	-1.239	-77.093
Anlægsindtægter	-154	-2.973	-523	-55	-3.705
Refusioner	-512	-29.645	-4.206	-520	-34.883
Nettoudgifter. ex. moms	79.725	161.968	28.539	4.925	275.157
Moms drift	3.638	5.834	1.127	144	10.743
Moms anlæg	605	1.728	0	106	2.439
Nettoudgifter incl. moms	83.968	169.531	29.666	5.174	288.339
Renteudgifter	330	1.603	421	78	2.431
Renteindtægter	-311	-1.335	-301	-46	-1.993
Nettorenteudgifter	19	268	120	32	438
Skatter					
Forskudsbeløb	-67.840	-119.365	-20.668	-4.789	-212.662
Pensionsafgifter	0	-2089	-139	-43	-2.270
Selskabsskat	0	-3639	-1.179	-67	-4.884
Grundskyld	-5.091	-7188	-1.845	-235	-14.358
Ejendomsværdiskat	-3.367	-6623	-532	-176	-10.698
Andre ejendomsskatter	-105	-1807	-1.077	-92	-3.081
Øvrige skatter/afgifter	-58	-166	-38	-24	-286
Afregning skrå skatteloft	126	98	0	0	224
Skatter i alt	-76.334	-140.779	-25.477	-5.424	-248.014
Generelle tilskud	-8.734	-28.435	-5.060	261	-41.967
Finansieringsunderskud (= overskud)	-1.081	585	-751	43	-1.205
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	1.083	2.783	1.266	441	5.574
Optagne lån	-1.597	-5.346	-953	-572	-8.468
Finansforskydninger ¹	1.410	1.808	432	126	3.775
Likviditetsforøgelse ² (= forbrug)	185	170	7	-38	324

Note: Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune og HUR. (1) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningen og momsudgifterne. (2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger. (3) Afregningstidspunktet mellem stat og kommuner for efterregulering af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. er fra og med 2003 flyttet 1 kvartal. Derfor var der ingen efterregulering i 2003, mens efterreguleringerne for 2001 finder sted i 2004

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 13: Oversigt over budget 2004 ³

Mio. kr. 04-PL	Amter	Primærkom-muner	Kbh	Frb	Hele landet
Driftsudgifter	102.802	239.927	42.034	6.518	391.281
Anlægsudgifter	3.305	13.875	2.985	383	20.549
Bruttoudgifter	106.107	253.802	45.019	6.901	411.830
Driftsindtægter	-20.882	-47.893	-9.957	-1.245	-79.978
Anlægsindtægter	-280	-2.966	-414	-71	-3.730
Refusioner	-513	-31.447	-4.310	-553	-36.823
Nettoudgifter ex. moms	84.432	171.497	30.338	5.032	291.299
Moms drift	3.759	6.045	1.129	153	11.085
Moms anlæg	734	2.203	1	83	3.020
Nettoudgifter incl. moms	88.925	179.744	31.468	5.267	305.405
Renteudgifter	337	1.452	346	72	2.207
Renteindtægter	-264	-1.212	-243	-44	-1.761
Nettorenteudgifter	74	240	104	29	446
Skatter					
Forskudsbetøb	-68.678	-120.792	-21.096	-4.845	-215.412
Afregning vedrørende 2001	-182	-547	-503	-110	-1.342
Kom. andel af indr. indkomstskatterestancer	-61	-282	-93	-24	-459
Afregning vedrørende indkomstskatterestancer	75	315	121	23	534
Afregning vedrørende tidligere år	-403	-176	-20	3	-596
Forskelsbetøb af pensions ordning	0	-2.209	-140	-53	-2.402
Selskabsskat	0	-3.193	-860	-84	-4.137
Grundskyld	-5.020	-7.188	-1.809	-227	-14.244
Ejendomsværdiskatter	-3.380	-6.777	-658	-201	-11.016
Andre ejendomsskatter	-145	-1.823	-1.101	-92	-3.161
Øvrige skatter/afgifter	-6	-105	-17	-5	-134
Afregning skrå skatteloft	134	102	0	0	235
Skatter i alt	-77.668	-142.674	-26.173	-5.617	-252.133
Generelle tilskud	-11.472	-34.648	-5.545	145	-51.520
Finansieringsunderskud (=overskud)	-141	2.661	-147	-177	2.197
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	559	2.679	1.526	58	4.823
Optagne lån	-1.282	-5.701	-1.318	-54	-8.354
Finansforskydninger ¹	938	811	539	126	2.414
Likviditetsforøgelse ² (-=forbrug)	-75	-451	-600	46	-1.080

Note: Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune og HUR. (1) I finansforskydninger indgår differencen mellem bidraget til momsudligningen og momsudgifterne. (2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger. (3) Afregningstidspunktet mellem stat og kommuner for efterregulering af skatteindtægter, generelle tilskud og skatterestancer mv. er fra og med 2003 flyttet 1 kvartal. Derfor var der ingen efterregulering i 2003, mens efterreguleringerne for 2001 finder sted i 2004

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 14: Oversigt over budget 2005

Mio. kr. 05-PL	Amter	Primærkom-muner	Kbh	Frb	Hele landet
Driftsudgifter	107.856	249.668	42.829	6.446	406.798
Anlægsudgifter	4.168	14.975	2.565	347	22.055
Bruttoudgifter	112.024	264.642	45.394	6.793	428.853
Driftsindtægter	-21.980	-48.938	-10.023	-961	-81.902
Anlægsindtægter	-322	-3.784	-427	-78	-4.612
Refusioner	-483	-32.706	-4.225	-564	-37.978
Nettoudgifter. ex. moms	89.237	179.215	30.719	5.191	304.362
Moms drift	3.184	6.566	1.540	167	11.457
Moms anlæg	1.322	2.302	1	77	3.702
Nettoudgifter incl. moms	93.744	188.082	32.260	5.435	319.521
Renteudgifter	366	1.569	325	47	2.306
Renteindtægter	-370	-1.753	-245	-16	-2.383
Nettorenteudgifter	-4	-184	80	31	-77
Skatter					
Forskudsbeløb	-70.752	-124.912	-21.728	-4.918	-222.310
Afregning vedrørende 2002	54	451	-10	37	532
Kom. andel af indr. indkomstskatrestancer	-60	-296	-109	-24	-489
Afregning vedrørende indkomstskatrestancer	69	324	129	20	542
Afregning vedrørende tidligere år	22	33	-16	9	48
Forskelsbeløb af pensions ordning	0	-2.247	-148	-52	-2.447
Selskabsskat	0	-3.443	-832	-86	-4.361
Grundskyld	-5.083	-7.504	-1.903	-241	-14.732
Ejendomsværdiskatter	-3.319	-6.681	-573	-210	-10.784
Andre ejendomsskatter	-144	-1.833	-1.157	-87	-3.221
Øvrige skatter/afgifter	-74	-304	-29	-92	-499
Afregning skrå skatteloft	129	108	0	0	237
Skatter i alt	-79.159	-146.303	-26.377	-5.643	-257.482
Generelle tilskud	-13.502	-38.009	-5.982	-8	-57.501
Finansieringsunderskud (=overskud)	1.080	3.586	-19	-186	4.461
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	523	2.984	598	340	4.445
Optagne lån	-1.897	-5.983	-533	-56	-8.469
Finansforskydninger ¹	223	405	63	118	809
Likviditetsforøgelse ² (=forbrug)	70	-991	-108	-217	-1.246

Note: Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune og HUR (1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne og funktion 5.30 grp. 2+3. (2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 15: Oversigt over budget 2006

Mio. kr. 06-PL	Amter	Primærkommuner	Kbh	Frb	Hele landet
Driftsudgifter	113.120	259.348	39.452	6.737	418.657
Anlægsudgifter	4.687	15.597	1.271	444	21.999
Bruttoudgifter	117.806	274.945	40.723	7.182	440.656
Driftsindtægter	-23.657	-49.671	-4.430	-980	-78.737
Anlægsindtægter	-501	-5.070	-357	-42	-5.970
Refusioner	-495	-33.598	-4.304	-589	-38.987
Nettoudgifter. ex. moms	93.153	186.607	31.632	5.570	316.962
Moms drift	3.527	6.369	1.553	132	11.581
Moms anlæg	980	2.426	3	102	3.510
Nettoudgifter incl. moms	97.661	195.402	33.187	5.804	332.053
Renteudgifter	406	1.829	103	53	2.391
Renteindtægter	-325	-1.463	-101	-25	-1.914
Nettorenteudgifter	82	365	2	28	477
Skatter					
Forskudsbeløb	-71.985	-126.913	-21.978	-4.941	-225.817
Afregning vedrørende 1999	-7	1.630	310	-3	1.930
Kom. andel af indr. indkomstskatterestancer	0	-2.327	-150	-54	-2.531
Afregning vedrørende indkomstskatterestancer	-49	-310	-117	-14	-489
Afregning vedrørende tidligere år	50	320	129	16	515
Forskelsbeløb af pensions ordning	-75	243	-29	3	142
Selskabsskat	0	-3.579	-1.048	-61	-4.688
Grundskyld	-5.116	-7.790	-2.008	-257	-15.170
Ejendomsværdiskatter	-3.366	-6.674	-600	-190	-10.829
Andre ejendomsskatter	-167	-1.967	-1.322	-98	-3.553
Øvrige skatter/afgifter	-57	-168	-97	-23	-345
Afregning skrå skatteloft	141	111	0	0	252
Skatter i alt	-80.631	-147.422	-26.909	-5.621	-260.583
Generelle tilskud	-15.027	-42.800	-6.548	-191	-64.566
Finansieringsunderskud (- = overskud)	2.085	5.544	-267	19	7.381
Finansieret ved:					
Afdrag på lån	435	3.273	147	54	3.908
Optagne lån	-2.305	-4.646	-59	-136	-7.147
Finansforskydninger ¹	404	-785	16	52	-313
Likviditetsforøgelse ² (- = forbrug)	-666	-3.336	164	11	-3.827

Note: Inkl. fordeling af Bornholms Regionskommune og HUR. (1) I finansforskydningerne indgår differencen mellem bidraget til momsudligningsordningen og momsudgifterne og funktion. 5.30 grp. 2+3. (2) Likviditetsforøgelsen er beregnet som summen af finansieringsunderskud, afdrag på lån, optagne lån og finansforskydninger.

Kilde: Danmarks Statistik og Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Bilag 16: Oversigt over kommunernes budget 2007

Kommunerne, 1000 kr. 07-PL		Udgifter	Indtægter	Nettoudgifter
A.	Driftsvirksomhed (inkl. refusion)			
0.	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	7.902.376	-2.522.755	5.379.621
	heraf refusion		-35.119	-35.119
1.	Forsyningsvirksomheder m.v.	15.875.892	-18.697.254	-2.821.362
2.	Transport og infrastruktur	10.326.072	-3.300.133	7.025.939
	heraf refusion		0	0
3.	Undervisning og kultur	59.658.078	-6.286.584	53.371.494
	heraf refusion		-144.034	-144.034
4.	Sundhedsområdet	14.054.626	-117.069	13.937.557
5.	Sociale opgaver og beskæftigelse	193.875.175	-67.235.347	126.639.828
	heraf refusion		-40.838.942	-40.838.942
6.	Fællesudgifter og administration	31.112.668	-2.607.152	28.505.516
	heraf refusion		-21	-21
	Driftsvirksomhed i alt	332.804.887	-100.766.294	232.038.593
	heraf refusion		-41.018.116	-41.018.116
B.	Anlægsvirksomhed	Udgifter	Indtægter	Nettoudgifter
0.	Byudvikling, bolig- og miljøforanstaltninger	4.423.417	-4.659.450	-236.033
1.	Forsyningsvirksomheder m.v.	3.449.991	-315.175	3.134.816
2.	Transport og infrastruktur	1.839.975	-60.546	1.779.429
3.	Undervisning og kultur	3.055.906	-102.163	2.953.743
4.	Sundhedsområdet	135.156	-7.800	127.356
5.	Sociale opgaver og beskæftigelse	3.286.623	-410.084	2.876.539
6.	Fællesudgifter og administration	1.826.709	-52.362	1.774.347
	Anlægsvirksomhed i alt	18.017.777	-5.607.580	12.410.197
C.	Renter (7.22.05 - 7.58.78)	2.121.938	-1.360.231	761.707
D.	Finansforskydninger			
	Forøgelse i likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)	119.108		119.108
	Øvrige balanceforskydninger (8.25.12 - 8.52.62)	17.968.269	-17.959.982	8.287
	Finansforskydninger i alt	18.087.377	-17.959.982	127.395
E.	Afdrag på lån (8.55.63 - 8.55.79)	3.738.640		3.738.640
	Sum (A+B+C+D+E)	374.770.619	-125.694.087	249.076.532
	Finansiering:			
	Forbrug af likvide aktiver (8.22.01 - 8.22.11)		-894.435	-894.435
	Optagne lån (8.55.63 - 8.55.79)		-4.676.782	-4.676.782
	Tilskud og udligning (7.62.80 - 7.62.86)	13.215.777	-55.451.979	-42.236.202
	Kontant kompensation vedr. deling af amternes aktiver og passiver (7.67.88)	0	0	0
	Refusion af købsmoms (7.65.87)	485.631	-419.526	66.105
	Skatter (7.68.90-7.68.96)	586.246	-201.921.083	-201.334.837
	Finansiering i alt	14.287.654	-263.363.805	-249.076.151
	Balance	389.058.273	-389.057.892	381

Kilde: Danmarks Statistik

Bilag 17: Oversigt over regionernes budget 2007

Regionerne, 1000 kr. 07-PL		Udgifter	Indtægter	Nettoudgifter
A.	Driftsvirksomhed	93.552.221	-12.560.927	80.991.294
B.	Anlægsvirksomhed	2.983.020	-214.335	2.768.685
C.	Fælles formål og administration (Hkt. 4)	1.264.583	-1.211.636	52.947
D.	Renter (Hkt. 5)	135.900	-135.900	0
E.	Finansforskydninger			0
	Forøgelse af likvide aktiver (6.10.01-6.10.11)	70.223		70.223
	Afdrag på lån og leasingforpligtigelser (6.55.63-6.55.79)	294.870		294.870
	Øvrige finansforskydninger (6.15.13-6.52.62)	56.785	-95.414	-38.629
	Finansforskydninger i alt	421.878	-95.414	326.464
SUM (A+B+C+D+E)		98.357.602	-14.218.212	84.139.390
F.	Finansiering			0
	Forbrug af likvide aktiver (6.10.01-6.10.11)		-85.893	-85.893
	Optagne lån og ny leasinggæld (6.55.63-6.55.79)		-889.847	-889.847
	Bloktilskud fra staten (1.90.90 og 3.90.90)		-63.851.291	-63.851.291
	Grund- og udviklingsbidrag fra kommunerne (1.90.91 og 3.90.91)		-6.590.992	-6.590.992
	Aktivitetsbestemte bidrag fra staten (1.90.93)		-2.357.000	-2.357.000
	Aktivitetsafhængige bidrag fra kommunerne (1.90.92)		-9.483.000	-9.483.000
	Objektive finansieringsbidrag (2.90.90)		-1.119.807	-1.119.807
	Finansiering i alt	0	-84.473.244	-84.473.244
	Balance	98.357.602	-98.691.456	-333.854

Kilde: Danmarks statistik

Blag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

Kommune- nummer	Refusioner	Drifts- og anlægsindtægter	Nettorentindtægter	Kommunale skatter	Generelle tilskud	Nettolånoplagelse	Øvrige finans- forskydninger	Likviditetsforøgelse	Indtægter i alt	
København	101	-4.217.194	-4.596.400	-9.315	-21.158.445	-4.742.009	180.658	72.102	552.243	-33.918.360
Frederiksberg	147	-659.906	-832.955	20.890	-4.170.649	190.243	-38.085	-78.914	27.595	-5.541.781
Ballerup	151	-378.922	-710.164	5.400	-2.237.350	-399.270	14.900	21.101	-67.026	-3.751.331
Brøndby	153	-347.495	-425.809	5.822	-1.311.156	-548.944	-15.460	6.926	3.771	-2.632.345
Dragør	155	-51.821	-90.038	5.216	-664.382	92.924	8.937	847	6.752	-691.565
Genotfe	157	-274.028	-1.576.277	-94.419	-4.103.387	1.565.360	-66.791	-478.474	17.777	-5.010.239
Gladssø	159	-400.258	-1.203.480	-2.794	-2.720.463	-307.656	-169.087	27.926	-53.451	-4.829.263
Glostrup	161	-160.133	-476.741	3.914	-915.707	-108.804	7.973	16.780	21.661	-1.611.057
Herlev	163	-230.318	-297.830	-4.259	-1.064.500	-273.028	8.207	0	0	-1.861.728
Albertslund	165	-257.135	-601.119	11.909	-1.086.729	-499.128	11.971	25.521	-43.310	-2.438.020
Hvidovre	167	-378.035	-423.047	-5.703	-2.025.784	-506.466	-58.316	5.403	44.673	-3.347.275
Høje-Taastrup	169	-334.926	-536.714	13.325	-1.937.101	-489.304	-43.796	58.965	12.505	-3.257.046
Lynby-Taarbæk	173	-268.103	-631.043	10.231	-2.690.647	378.823	-1.997	7.901	-54.813	-3.249.648
Rødovre	175	-308.452	-495.793	6.876	-1.443.954	-423.273	17.570	7.376	1.008	-2.638.642
Ishøj	183	-172.327	-523.091	19.885	-704.609	-470.916	22.127	-30.199	11.299	-1.847.831
Tårnby	185	-237.325	-394.782	-22.058	-1.500.777	-226.275	55	17.070	-20.963	-2.385.055
Vallensbæk	187	-48.306	-128.791	5.391	-556.049	44.280	-14.507	7.840	-29.725	-719.867
Furesø	190	-215.245	-562.698	112.836	-1.975.259	149.438	71.805	-39.701	58.722	-2.400.102
Allerød	201	-107.590	-230.174	-821	-1.266.286	220.804	8.980	6.004	-7.625	-1.376.708
Fredensborg	210	-241.704	-552.025	-6.622	-1.736.924	-46.096	8.501	5.387	-18.575	-2.588.058
Helsingør	217	-537.780	-1.167.099	453	-2.539.441	-371.321	38.065	11.424	-115.389	-4.681.088
Hillørd	219	-243.299	-1.178.447	14.188	-2.093.500	-53.089	-81.443	84.500	-74.958	-3.626.048

Bilag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

	Kommune-nummer	Refusioner	Drifts- og anlægsudgifter	Nettorenterudgifter	Kommunale skatter	Generelle tilskud	Nettolånoplagelse	Øvrige finans-forskydninger	Likviditetsforøgelse	Indtægter i alt
Hørsholm	223	-102.342	-209.931	-2.014	-1.426.797	432.940	-7.213	2.859	-12.544	-1.325.042
Rudersdal	230	-251.222	-731.039	5.219	-3.259.294	885.246	13.240	18.681	-114.039	-3.433.208
Egedal	240	-186.630	-442.673	-22.441	-1.732.180	100.837	-12.494	21.046	-97.900	-2.372.435
Frederikssund	250	-277.670	-496.610	24.792	-1.759.772	-261.242	-41.082	3.530	-41.056	-2.849.110
Frederiksværk-Hundested	260	-244.192	-464.265	2.207	-1.107.587	-348.624	-8.462	-24.593	-63.629	-2.259.145
Gribskov	270	-240.085	-328.882	13.532	-1.596.077	-147.334	30.334	0	3.893	-2.264.619
Bornholm	400	-363.627	-417.046	5.846	-1.348.848	-678.955	16.733	2.485	3.420	-2.779.992
Region Hovedstaden i alt		-11.736.070	-20.724.963	117.486	-72.133.654	-6.840.839	-98.677	-220.207	-49.684	-111.686.608
Greve	253	-298.500	-526.666	2.663	-1.881.029	-63.836	-44.906	-15.225	-3.134	-2.830.633
Køge	259	-396.554	-537.333	3.000	-1.981.692	-528.095	-100	23.087	7.771	-3.409.916
Roskilde	265	-489.562	-1.339.574	12.004	-3.457.597	-125.242	136.703	81.594	-182.765	-5.364.439
Solrød	269	-102.839	-201.146	5.880	-861.224	49.544	-14.559	4.957	-576	-1.119.963
Odsherred	306	-261.505	-395.121	12.189	-1.259.204	-309.420	-22.127	1.676	35.436	-2.198.076
Holbæk	316	-466.978	-771.998	20.769	-2.273.903	-600.144	40.271	-4.694	-8.490	-4.065.167
Faxe	320	-251.631	-302.406	16.457	-1.243.018	-277.801	8.221	1.789	14.682	-2.033.707
Kalundborg	326	-402.845	-677.081	3.887	-1.743.202	-469.175	6.001	899	17.335	-3.264.181
Ringsted	329	-238.152	-640.466	10.675	-1.132.219	-252.481	-4.660	3.010	-19.727	-2.274.020
Slagelse	330	-626.778	-880.218	13.698	-2.468.270	-964.953	45.999	3.558	139.639	-4.737.325
Stevns	336	-163.373	-211.095	5.107	-756.545	-131.180	3.007	-1.372	-6.846	-1.262.297
Soro	340	-205.840	-343.761	12.097	-1.038.568	-229.790	-20.112	-2.323	-21.632	-1.849.929
Lejre	350	-131.331	-224.352	2.486	-1.019.942	-32.814	8.812	-1.362	9.488	-1.389.015
Lolland	360	-536.743	-554.163	17.090	-1.579.411	-982.880	17.219	-5.443	48.361	-3.575.970
Næstved	370	-632.197	-901.470	10.000	-2.690.770	-654.430	-32.682	-14.817	35.942	-4.880.424
Guldborgsund	376	-568.148	-809.789	-14.305	-1.899.920	-805.374	17.281	440	0	-4.079.815
Vordingborg	390	-374.976	-635.811	9.510	-1.451.337	-552.346	24.881	-279	-2.726	-2.983.084

Bilag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

	Kommune- nummer	Refusioner	Drifts- og anlægsindtægter	Nettorentindtægter	Kommunale skatter	Generelle tilskud	Nettolånoplagelse	Øvrige finans- forskydninger	Likviditetsforøgelse	Indtægter i alt
Region Sjælland i alt		-6.147.952	-9.952.450	143.207	-28.737.851	-6.930.417	169.249	75.495	62.758	-51.317.961
Middelfart	410	-261.024	-436.113	8.019	-1.273.977	-276.019	17.060	1.096	-29.550	-2.250.508
Assens	420	-329.816	-369.525	4.409	-1.397.720	-435.435	41.915	427	9.460	-2.476.285
Faaborg-Midtfyn	430	-413.690	-461.591	-2.982	-1.661.977	-506.346	-56.654	11.153	6.975	-3.085.112
Kerteminde	440	-181.501	-274.295	8.545	-797.998	-196.517	5.456	870	241	-1.435.199
Nyborg	450	-270.548	-199.538	5.514	-1.071.320	-363.612	26.398	856	-8.412	-1.880.662
Odense	461	-1.697.356	-2.193.262	15.125	-6.271.383	-2.143.277	-1.555.899	-251.495	25.066	-12.672.481
Svendborg	479	-518.153	-663.630	12.404	-1.907.191	-665.202	52.885	3.052	-87.628	-3.773.463
Nordfyns	480	-216.229	-183.282	4.247	-925.530	-301.104	6.207	-766	-749	-1.617.206
Langeland	482	-141.044	-146.717	5.786	-429.970	-252.985	-20.840	0	-14.769	-1.000.539
Ærø	492	-51.519	-154.337	4.335	-193.756	-124.741	-766	771	12.406	-507.607
Haderslev	510	-469.131	-475.709	20.081	-1.886.551	-593.108	-7.406	-900	21.082	-3.391.642
Billund	530	-181.580	-225.402	2.569	-866.127	-232.084	13.235	160	-345	-1.489.574
Sonderborg	540	-540.746	-487.288	24.500	-2.485.790	-709.967	1.146	-33.541	7.454	-4.224.232
Tønder	550	-292.739	-487.546	5.612	-1.206.425	-524.079	-75.828	-471	0	-2.581.476
Esbjerg	561	-1.097.709	-1.647.882	39.063	-3.894.859	-1.328.721	-35.268	685	-54.200	-8.018.891
Fano	563	-20.809	-38.259	-1.261	-125.597	-11.676	-5.310	830	-1.200	-203.282
Varde	573	-329.085	-461.653	13.414	-1.594.204	-438.342	31	-171	-30.776	-2.840.786
Vejen	575	-292.966	-290.514	9.091	-1.258.787	-464.579	-20.329	-6.484	-4.184	-2.328.752
Aabenaa	580	-417.020	-519.919	10.372	-1.929.872	-636.986	-844	2.483	3.695	-3.488.091
Fredericia	607	-428.668	-781.168	6.537	-1.763.426	-472.079	-246.523	3.522	107.279	-3.574.526
Kolding	621	-646.256	-860.899	25.232	-3.191.463	-637.758	16.670	32.282	18.224	-5.243.968
Vejle	630	-717.467	-1.169.590	6.300	-3.563.580	-813.509	-151.700	7.224	38.994	-6.363.328
Region Syddanmark i alt		-9.515.056	-12.528.119	226.912	-39.697.503	-12.128.126	-596.364	-228.417	19.063	-74.447.610

Bilag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

	Kommune-nummer	Refusioner	Drifts- og anlægsudgifter	Nettorentindtægter	Kommunale skatter	Generelle tilskud	Nettolånoplagelse	Øvrige finans-forskydninger	Likviditetsforøgelse	Indtægter i alt
Horsens	615	-645.683	-1.086.028	18.717	-2.677.107	-805.842	-58.942	21.697	-143.323	-5.376.511
Herning	657	-571.938	-1.028.534	-14.873	-2.802.990	-687.903	-47.766	186.693	-139.305	-5.106.616
Holstebro	661	-412.847	-448.395	8.275	-1.879.972	-478.448	18.086	-20	0	-3.193.321
Lemvig	665	-155.615	-227.221	7.072	-699.221	-269.686	2.814	305	-1.563	-1.343.115
Struer	671	-157.896	-238.134	11.157	-725.859	-193.834	-30.896	-5.515	13.764	-1.327.213
Syddjurs	706	-9.155	-574.421	15.100	-1.383.042	-313.596	22.419	188	10.042	-2.232.465
Norddjurs	707	-321.755	-416.209	6.138	-1.215.056	-479.408	24.863	1.336	-12.350	-2.412.441
Favrskov	710	-267.616	-330.390	6.253	-1.504.046	-298.441	8.745	-377	7.086	-2.378.786
Odder	727	-145.737	-170.141	3.502	-715.950	-149.213	5.149	818	-8.827	-1.180.399
Randers	730	-869.163	-818.122	25.238	-3.064.100	-1.025.179	-67.467	52.537	-85.117	-5.851.373
Silkeborg	740	-604.267	-1.077.991	18.151	-3.026.004	-584.062	-240	1.136	-43.274	-5.316.551
Samsø	741	-33.227	-49.678	1.131	-134.037	-74.282	-7.354	-2.071	4.401	-295.117
Skanderborg	746	-320.867	-575.588	11.423	-1.916.405	-277.181	-1.051	1.738	-16.486	-3.094.417
Århus	751	-2.708.120	-5.869.962	-9.079	-10.931.223	-2.276.919	-213.210	161.738	-309.364	-22.156.139
Ikast-Brandø	756	-259.454	-337.774	10.439	-1.257.726	-409.574	17.118	2.370	9.945	-2.224.656
Ringkøbing-Skjern	760	-385.395	-536.139	9.754	-1.858.311	-454.661	-13.305	-1.000	-44.262	-3.283.319
Hedensted	766	-281.452	-421.642	8.352	-1.457.624	-308.332	-22.257	-1.508	3.293	-2.481.170
Skive	779	-353.900	-444.556	12.232	-1.545.152	-496.632	16.058	2.137	400	-2.809.413
Viborg	791	-647.585	-819.218	11.321	-3.118.328	-730.246	17.404	7.635	-43.519	-5.322.536
Region Midtjylland i alt		-9.151.672	-15.470.143	160.303	-41.912.153	-10.313.439	-329.832	429.837	-798.459	-77.385.558
Morsø	773	-198.249	-189.404	3.502	-682.298	-274.727	-7.131	-44.466	29.107	-1.363.666
Thisted	787	-354.782	-469.061	19.350	-1.408.598	-529.029	-1.06.034	-153	-21.412	-2.869.719
Bromørslev	810	-282.559	-409.595	11.786	-1.090.720	-436.436	-1.737	-533	21.277	-2.188.517
Fredrikshavn	813	-496.601	-724.118	15.502	-2.019.901	-725.687	-25.037	-2.519	3.365	-3.974.996
Vesthimmerland	820	-259.880	-337.740	11.240	-1.175.232	-501.072	28.470	-7.310	4.842	-2.236.682

Bilag 18: Kommunernes finansieringsstruktur på i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

Kommune- nummer	Refusioner	Drifts- og anlægsindtægter	Nettorentindtægter	Kommunale skatter	Generelle tilskud	Nettolånoplagelse	Øvrige finans- forskydninger	Likviditetsforøgelse	Indtægter i alt
Læsø	825	-10.359	-51.651	484	-69.438	-47.356	-3.085	-599	-182.030
Rebild	840	-154.993	-232.002	5.212	-924.262	-229.276	-9.191	18.511	-1.525.713
Mariagerfjord	846	-320.884	-341.948	15.308	-1.335.065	-442.188	19.335	-8.065	-2.413.886
Jammerbugt	849	-267.107	-322.267	5.304	-1.219.151	-403.431	11.003	0	-2.172.251
Aalborg	851	-1.604.210	-3.012.666	14.000	-6.811.168	-1.668.399	-11.300	-77.717	-13.167.545
Hjørring	860	-517.742	-589.631	12.111	-2.117.843	-765.780	22.189	-1.712	-3.955.646
Region Nordjylland i alt		-4.467.366	-6.680.083	113.799	-18.853.676	-6.023.381	-82.518	-9.005	-36.050.651
Hele landet		-77.568.866	-124.031.433	1.409.615	-383.815.998	-78.449.023	-1.793.766	-1.541.649	-665.726.125

Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudskrivning i budget 2007

Kommune nr.	Udskrivningsprocent	Indkomstskat	Udskrivningsgrundlag	Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	Grundskyldspromille - landbrugs-ejendomme	Grundskyld - landbrugs-ejendomme	Grundværdier - landbrugs-ejendomme	Grundskyldspromille - øvrige ejendomme	Grundskyld - øvrige ejendomme	Grundværdier - øvrige ejendomme	Beskatningsniveau	Samlet udskrivning	Beskatningsgrundlag	Selskabskat
København	24,00	16.638.654	69.327.725	69.327.725	0,00	0	0	34,00	2.087.700	61.402.941	24,98	18.726.354	74.976.796	1.205.241
Frederiksberg	23,20	3.744.466	16.139.939	16.050.748	0,00	0	0	27,00	268.920	9.960.000	23,53	4.013.386	17.056.259	56.796
Ballerup	25,58	1.702.760	6.656.605	6.619.299	13,07	80	6,123	28,89	256.516	8.879.086	26,22	1.959.356	7.474.044	182.844
Bronøby	24,47	1.090.809	4.457.740	4.457.740	8,89	2	225	19,00	107.954	5.681.775	24,07	1.198.765	4.980.484	61.333
Dragør	24,81	569.790	2.296.614	2.243.325	12,91	300	23,240	25,70	89.080	3.466.122	25,18	659.170	2.617.635	2.707
Gentofte	22,41	3.600.230	16.065.284	15.310.982	15,99	162	10,131	16,00	345.601	21.600.063	21,86	3.945.993	18.053.422	135.996
Gleedsø	23,97	2.177.780	9.085.440	9.026.587	0,00	0	0	23,00	287.164	12.485.413	24,09	2.464.944	10.234.098	191.981
Glostrup	23,67	718.479	3.035.400	3.046.392	13,17	54	4,100	25,00	89.247	3.569.900	24,01	807.780	3.364.208	62.450
Herlev	23,67	886.999	3.747.355	3.747.355	0,00	0	0	21,40	102.983	4.812.290	23,63	989.982	4.190.086	23.618
Albertslund	24,63	887.700	3.604.141	3.620.889	33,57	780	23,238	33,94	129.600	3.818.498	25,72	1.018.080	3.957.581	32.870
Hvidovre	25,17	1.678.681	6.669.373	6.669.373	12,86	28	2,177	30,00	250.235	8.341.159	25,94	1.928.944	7.436.960	38.919
Høj-Taastrup	24,67	1.515.301	6.142.282	6.142.282	13,00	2,174	167,201	25,00	186.143	7.445.734	24,90	1.703.618	6.842.672	170.676
Lynghby-Taarbæk	23,67	2.262.758	9.559.605	9.395.501	0,00	0	0	18,30	262.907	14.366.497	23,21	2.525.665	10.881.323	80.037
Rødovre	24,77	1.210.605	4.887.384	4.934.493	0,00	0	0	30,80	169.933	5.517.299	25,59	1.380.538	5.394.976	24.704
Isboj	24,41	614.035	2.515.506	2.515.506	13,00	651	50,067	24,74	66.479	2.687.097	24,61	681.165	2.767.325	9.860
Tårnby	22,87	1.265.590	5.533.842	5.594.355	13,01	212	16,292	24,00	170.288	7.095.342	23,21	1.436.090	6.188.112	35.274
Vallensbæk	25,06	483.250	1.928.370	1.967.554	0,00	0	0	24,38	59.609	2.444.980	25,21	542.859	2.153.308	6.760
Furesø	25,37	1.707.951	6.732.164	6.459.330	12,56	728	57,972	24,02	187.401	7.803.110	25,43	1.896.080	7.455.384	60.135
Allerød	25,28	1.096.921	4.339.087	4.091.824	13,00	1.714	131,882	22,78	103.410	4.539.492	25,21	1.202.045	4.768.853	38.543
Fredensborg	24,58	1.563.881	6.363.413	6.230.106	10,68	2.784	260,673	19,68	133.255	6.771.063	24,25	1.699.920	7.010.333	31.539
Helsingør	24,78	2.162.849	8.728.206	8.579.984	13,00	2,190	168,490	27,50	319.215	11.607.805	25,32	2.484.254	9.811.625	34.887
Hillørd	25,64	1.836.120	7.161.155	6.631.283	20,65	6.641	321,600	20,65	155.431	7.526.900	25,35	1.998.192	7.883.217	48.983
Horsholm	22,80	1.224.530	5.370.746	5.244.228	0,00	0	0	18,34	140.440	7.657.599	22,47	1.364.970	6.075.245	37.597

Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudkrivning i budget 2007

	Kommune nr.	Udskrivningsprocent	Indkomstskat	Udskrivningsgrundlag	Statsgaranteret udskrivningsgrundlag	Grundskyldspromille - landbrugs- ejendomme	Grundskyld - landbrugs- ejendomme	Grundværdier - landbrugs- ejendomme	Grundskyldspromille - øvrige ejendomme	Grundskyld - øvrige ejendomme	Grundværdier - øvrige ejendomme	Beskatningsniveau	Samlet udskrivning	Beskatningsgrundlag	Selskabsskat
Egedal	240	25,01	1.566.835	6.264.834	5.989.508	13,00	4.169	320.633	23,98	141.387	5.896.031	25,05	1.712.391	6.836.767	10.267
Frederikssund	250	25,63	1.555.171	6.067.776	5.856.812	13,00	8.313	659.454	27,53	155.368	5.643.573	25,86	1.718.852	6.645.814	14.611
Frederiksøgaard	260	25,43	965.132	3.795.248	3.737.896	13,00	2.437	187.479	33,55	124.689	3.716.513	26,29	1.092.258	4.154.415	7.025
Gribskov	270	23,58	1.277.308	5.416.907	5.425.606	13,00	7.884	606.475	29,34	289.467	9.865.937	24,68	1.574.659	6.380.369	14.584
Bornholm	400	25,92	1.246.204	4.807.886	4.807.886	13,00	8.218	652.124	33,41	80.629	2.413.331	26,24	1.335.051	5.088.068	12.333
Region Hovedstaden i alt		24,14	59.940.311	248.312.817	244.950.964	13,62	50.365	3.697.439	25,99	7.147.527	275.041.486	24,51	67.138.203	273.956.798	2.760.846
Greve	253	22,90	1.679.357	7.333.435	7.158.533	9,06	1.070	118.101	18,06	150.391	8.327.285	22,57	1.830.818	8.110.411	33.646
Køge	259	24,91	1.810.630	7.268.687	7.268.687	8,21	4.909	597.881	18,04	116.578	6.461.190	24,40	1.932.117	7.918.122	39.250
Roskilde	265	24,47	3.006.005	12.284.450	11.808.754	13,45	7.170	533.095	22,47	315.050	14.020.429	24,43	3.328.225	13.623.374	44.371
Solrød	269	23,81	765.492	3.215.000	3.160.529	11,08	997	90.000	20,08	86.846	4.325.000	23,57	853.335	3.621.180	7.076
Odsherred	306	26,55	1.058.018	3.985.000	3.828.874	13,00	9.288	714.493	34,00	182.283	5.361.262	27,50	1.249.589	4.543.969	7.877
Holbæk	316	24,63	2.103.802	8.541.624	8.343.058	13,00	17.094	1.314.930	22,00	125.547	5.706.680	24,45	2.246.443	9.187.612	27.460
Faxe	320	26,10	1.137.110	4.356.743	4.184.383	13,00	13.328	1.025.216	26,13	74.453	2.849.325	25,99	1.224.891	4.713.201	16.117
Kalundborg	326	25,29	1.527.741	6.040.891	5.943.519	13,00	19.381	1.490.808	30,56	114.544	3.748.186	25,47	1.661.666	6.522.878	60.251
Ringsted	329	25,68	1.024.846	3.990.832	3.886.269	13,00	10.969	843.782	22,24	60.057	2.700.385	23,39	1.095.872	4.316.895	20.074
Slagelse	330	24,66	2.256.713	9.151.308	9.151.308	13,00	20.312	1.562.500	25,90	159.007	6.139.305	24,71	2.436.032	9.859.874	27.759
Stevns	336	24,21	685.078	2.829.732	2.745.014	12,52	9.801	782.857	21,52	55.378	2.573.348	23,90	750.257	3.138.503	6.035
Sorø	340	26,39	968.155	3.668.645	3.541.074	13,00	9.673	744.021	25,74	50.311	1.954.620	26,25	1.028.139	3.916.920	6.795
Løjt	350	24,30	916.928	3.773.366	3.710.219	13,00	8.383	644.856	25,15	88.509	3.519.256	24,39	1.013.820	4.156.464	5.568
Lolland	360	26,71	1.459.994	5.466.096	5.466.096	13,00	38.214	2.939.569	33,09	65.050	1.965.828	26,42	1.563.258	5.917.393	15.154
Næstved	370	24,70	2.487.972	10.072.762	9.717.336	13,00	19.739	1.518.355	22,00	149.263	6.784.700	24,52	2.656.974	10.836.643	28.796
Guldborgsund	376	24,24	1.742.749	7.189.559	7.189.559	12,95	37.019	2.859.228	26,71	99.513	3.725.711	24,11	1.879.281	7.795.373	18.639
Vordingborg	390	24,53	1.316.660	5.367.550	5.367.550	13,00	21.238	1.633.716	27,79	92.477	3.327.703	24,56	1.430.375	5.824.001	11.113
Region Sjælland i alt		24,82	25.947.250	104.535.680	102.470.762	12,80	248.585	19.413.408	23,78	1.985.257	83.490.213	24,72	28.181.092	114.002.813	375.981

Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudskrivning i budget 2007

Kommune nr.	Udskrivningsprocent	Indkomstskat	Udskrivningsgrundlag	Statsgarantet udskrivningsgrundlag	Grundskyldspromille - landbrugsjendomme	Grundskyld - landbrugsjendomme	Grundværdier - landbrugsjendomme	Grundskyldspromille - øvrige jendomme	Grundskyld - øvrige jendomme	Grundværdier - øvrige jendomme	Beskatningsniveau	Beskatningsgrundlag	Samlet udskrivning	Selskabsskat	
Middelfart	410	24,91	1.155.982	4.640.636	4.459.229	12,59	9.724	772.359	21,59	72.174	3.342.945	24,66	1.237.880	5.019.244	25.324
Assens	420	26,06	1.287.625	4.941.000	4.771.113	13,00	16.521	1.270.875	22,12	57.087	2.580.765	25,71	1.361.233	5.295.351	36.427
Faaborg-Midtfyn	430	25,70	1.547.556	6.021.620	5.897.965	12,17	20.567	1.690.000	21,17	70.416	3.326.216	25,27	1.638.539	6.483.112	22.638
Kerteminde	440	25,33	725.914	2.865.828	2.810.592	13,00	6.909	531.462	26,08	50.100	1.921.012	25,33	782.923	3.091.456	9.263
Nyborg	450	26,12	978.184	3.744.962	3.642.810	13,00	9.618	739.830	24,27	57.516	2.369.836	25,93	1.045.318	4.031.051	13.648
Odense	461	24,49	5.670.530	23.154.470	22.785.639	0,00	0	0	21,71	334.580	15.411.339	24,44	6.005.110	24.572.313	136.840
Svendborg	479	26,09	1.765.758	6.767.949	6.690.706	12,34	12.709	1.029.886	21,34	100.755	4.721.436	25,75	1.879.222	7.297.071	22.969
Nordfyns	480	25,51	851.384	3.337.452	3.244.949	13,00	16.424	1.263.387	24,18	45.981	1.901.592	25,18	913.789	3.628.630	10.913
Langeland	482	25,88	388.610	1.501.584	1.501.584	13,00	10.412	800.912	23,91	28.456	1.190.146	25,37	427.478	1.684.761	2.492
Æro	492	24,87	180.908	727.414	756.349	13,00	2.575	198.042	23,64	8.879	375.592	24,66	192.362	780.188	1.246
Haderslev	510	25,34	1.755.191	6.926.561	6.678.229	12,36	22.054	1.784.304	21,36	79.597	3.726.431	24,98	1.856.842	7.433.549	23.526
Billund	530	24,97	813.944	3.259.688	3.259.688	9,48	6.932	731.240	18,48	24.997	1.352.673	24,51	845.873	3.451.408	18.804
Sonderborg	540	24,42	2.303.967	9.434.756	9.284.468	9,60	12.112	1.261.630	18,60	111.775	6.009.423	24,03	2.427.854	10.103.693	37.349
Tønder	550	24,04	1.111.565	4.623.814	4.623.814	12,24	25.199	2.058.730	21,24	51.199	2.410.517	23,59	1.187.963	5.034.985	17.011
Esbjerg	561	25,37	3.593.520	14.164.448	14.211.680	13,00	16.358	1.258.314	25,29	189.365	7.487.738	25,38	3.799.243	14.969.085	77.334
Faro	563	22,32	91.100	408.154	399.086	12,99	306	23.553	33,85	33.146	979.219	24,89	124.552	500.409	737
Vardø	573	23,80	1.427.400	5.997.480	5.911.013	13,00	25.190	1.937.683	22,87	106.339	4.649.695	25,61	1.558.929	6.603.519	33.281
Vejen	575	24,88	1.184.321	4.760.132	4.683.395	8,41	13.874	1.649.684	17,41	34.453	1.978.920	24,20	1.232.648	5.093.964	23.969
Aabenaa	580	24,93	1.771.506	7.105.919	7.057.429	8,38	13.924	1.661.549	17,38	75.425	4.339.773	24,30	1.860.855	7.658.041	63.017
Fredericia	607	24,45	1.558.869	6.375.742	6.289.751	12,97	4.121	317.654	26,00	114.350	4.398.658	24,63	1.677.340	6.809.643	36.097
Kolding	621	25,23	2.845.944	11.280.000	10.947.654	8,67	14.543	1.677.393	19,67	161.068	8.188.500	24,79	3.021.555	12.187.662	82.510
Vejle	630	23,29	3.121.082	13.400.953	13.209.545	13,00	24.887	1.914.437	27,75	239.909	8.645.367	23,56	3.385.878	14.372.455	86.453
Region Sydjylland i alt		24,84	36.130.860	145.440.562	143.116.688	11,60	284.959	24.572.924	22,42	2.047.567	91.307.793	24,64	38.463.386	156.101.588	781.848

Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudskrivning i budget 2007

Kommune nr.	Udskrivningsprocent	Indkomstskat	Udskrivningsgrundlag	Statsgarantet udskrivningsgrundlag	Grundskyldspromille - landbrugsjendomme	Grundskyld - landbrugsjendomme	Grundskyld - landbrugsjendomme	Grundskyldspromille - øvrige jendomme	Grundskyld - øvrige jendomme	Grundværdier - øvrige jendomme	Beskatningsniveau	Samlet udskrivning	Beskatningsgrundlag	Selskabsskat	
Horsens	615	25,13	2.422.130	9.638.398	9.402.228	13,00	15.000	1.153.846	22,56	119.000	5.274.823	24,99	2.556.130	10.229.836	69.127
Herning	657	24,86	2.571.372	10.343.410	10.262.892	11,53	24.692	2.141.600	20,53	119.623	5.826.763	24,52	2.715.687	11.076.499	65.423
Holsleb	661	24,98	1.738.922	6.961.256	6.851.737	11,12	14.562	1.309.556	20,12	75.980	3.776.330	24,63	1.829.464	7.429.158	44.219
Lemvig	665	24,01	640.662	2.668.313	2.668.313	13,00	12.927	994.388	22,35	23.836	1.066.481	23,70	677.425	2.857.913	21.187
Struer	671	24,21	674.120	2.784.470	2.739.269	11,61	6.894	593.795	20,61	26.263	1.273.980	23,92	707.277	2.956.305	18.630
Syddjurs	706	24,54	1.218.656	4.966.000	4.921.369	13,00	18.121	1.393.960	31,92	135.597	4.248.012	25,02	1.372.374	5.485.061	10.668
Norddjurs	707	24,88	1.098.066	4.413.447	4.395.820	13,00	18.637	1.433.594	28,43	74.878	2.633.764	24,89	1.191.581	4.787.644	10.539
Favrskov	710	24,85	1.395.811	5.617.000	5.382.974	13,00	18.466	1.420.483	22,32	70.449	3.156.314	24,59	1.484.726	6.038.065	17.320
Odder	727	24,12	641.174	2.658.268	2.606.074	13,00	9.077	698.223	23,50	59.381	2.526.852	24,01	709.632	2.954.975	5.427
Randers	730	25,27	2.805.751	11.103.089	11.001.638	13,00	23.245	1.788.111	27,93	150.359	5.383.423	25,33	2.979.355	11.762.870	41.010
Silkeborg	740	24,70	2.726.197	11.037.234	10.635.619	13,00	19.523	1.501.738	25,56	210.631	8.240.683	24,77	2.956.351	11.933.537	64.000
Samsø	741	25,98	118.833	457.402	457.402	13,00	3.144	241.799	30,75	10.902	354.536	25,94	132.879	512.265	965
Skanderborg	746	24,08	1.759.897	7.308.542	6.957.442	11,66	11.156	956.808	20,66	105.419	5.102.581	23,86	1.876.472	7.866.006	38.291
Århus	751	24,40	9.548.940	39.135.000	38.466.988	13,00	14.427	1.109.800	24,58	817.733	33.268.200	24,54	10.381.100	42.297.776	286.063
Ikast-Brande	756	24,70	1.169.018	4.732.868	4.643.332	7,56	7.385	976.878	16,56	37.977	2.293.269	24,12	1.214.380	5.033.722	42.796
Ringkøbing-Skjern	760	23,26	1.654.825	7.028.226	6.915.861	13,00	31.744	2.441.870	29,86	146.385	4.902.381	23,53	1.812.954	7.703.897	43.857
Hedensted	766	23,81	1.353.360	5.684.000	5.338.333	8,75	12.184	1.392.480	17,75	61.460	3.462.520	23,28	1.427.004	6.130.660	29.696
Skive	779	24,79	1.438.241	5.801.700	5.708.132	11,68	17.950	1.536.800	20,68	57.763	2.793.200	24,42	1.513.954	6.200.060	28.061
Viborg	791	25,58	2.867.715	11.210.770	10.945.391	13,00	28.157	2.165.932	22,85	145.307	6.359.176	25,35	3.041.179	11.995.080	57.024
Region Midtjylland i alt		24,63	37.823.690	153.549.393	150.300.914	12,17	307.291	25.251.661	24,02	2.448.943	101.943.288	24,56	40.579.924	165.251.328	894.303

Bilag 19: Oversigt over den kommunale skatteudskrivning i budget 2007

Kom- mune nr.	Udskriv- nings- procent	Indkomst- skat	Udskrivnings- grundlag	Statsgaranteret udskrivnings- grundlag	Grundskyld- promille - landbrugs- ejendomme	Grundskyld- - landbrugs- ejendomme	Grundverdi- - landbrugs- ejendomme	Grundskyld- promille - andre ejendomme	Grundskyld- - andre ejendomme	Grundværdier - andre ejendomme	Beskat- nings- niveau	Samlet udskrivning	Beskat- ningsgrund- lag	Selskabsskat	
Morsø	773	24,28	629.338	2.592.000	2.553.044	13,00	12.532	964.009	22,38	21.573	963.936	23,96	663.443	2.769.371	17.972
Thisted	787	24,50	1.300.432	5.307.886	5.255.331	13,00	27.055	2.081.124	20,75	46.430	2.237.609	24,08	1.373.917	5.705.209	33.931
Bronøjslev	810	25,65	1.015.440	3.958.830	3.881.548	13,00	15.227	1.171.297	23,58	45.254	1.919.190	25,36	1.075.921	4.243.155	11.375
Frederikshavn	813	24,66	1.838.964	7.457.275	7.457.275	13,00	9.549	734.563	26,22	138.164	5.269.402	24,80	1.986.677	8.009.640	26.141
Vesthimmerland	820	26,07	1.100.778	4.222.394	4.222.394	13,00	15.180	1.167.698	22,06	39.642	1.796.991	25,71	1.155.600	4.495.145	19.632
Læsø	825	25,63	60.767	237.093	237.093	12,99	580	44.655	33,04	7.812	236.441	26,30	69.159	262.954	593
Rebild	840	25,13	859.938	3.421.957	3.346.717	13,00	13.289	1.022.203	24,14	33.267	1.378.066	24,88	906.494	3.642.782	9.634
Manerfjord	846	25,05	1.227.450	4.900.000	4.815.337	13,00	14.781	1.137.013	25,57	64.795	2.534.000	24,95	1.307.026	5.237.733	26.639
Jammerbugt	849	24,70	1.101.188	4.458.252	4.387.235	13,00	15.661	1.204.730	24,82	90.343	3.639.914	24,62	1.207.192	4.903.959	12.389
Aalborg	851	25,37	6.129.189	24.159.199	23.854.931	13,00	20.215	1.555.000	26,95	428.264	15.891.065	25,53	6.577.668	25.764.237	134.317
Hjørring	860	24,80	1.936.741	7.809.440	7.809.440	13,00	18.344	1.411.089	23,37	121.751	5.209.711	24,67	2.076.836	8.418.554	33.833
Region Nordjylland i alt		25,10	17.200.225	68.524.326	67.820.345	13,00	162.413	12.493.381	25,25	1.037.295	41.076.325	25,05	18.399.933	73.452.739	326.456
Hele landet		24,58	177.042.336	720.362.778	708.659.573	12,33	1.053.613	85.428.813	24,74	14.666.589	592.859.105	24,63	192.762.538	782.765.266	5.139.434

Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007

	Kommune nr.	Kirke-skatte procent	Kirkeskat	Udskrivningsgrundlag for kirkeskat
København	101	0,80	389.869	48.733.649
Frederiksberg	147	0,48	60.328	12.568.243
Ballerup	151	0,70	37.071	5.295.791
Brøndby	153	0,80	26.473	3.309.107
Dragør	155	0,65	12.310	1.893.785
Gentofte	157	0,42	53.979	12.852.227
Gladsaxe	159	0,75	52.196	6.959.447
Glostrup	161	0,66	16.628	2.519.382
Herlev	163	0,75	21.382	2.850.933
Albertslund	165	0,80	20.366	2.545.807
Hvidovre	167	0,72	38.490	5.345.864
Høje-Taastrup	169	0,80	39.709	4.963.597
Lyngby-Taarbæk	173	0,59	45.674	7.741.367
Rødovre	175	0,72	28.372	3.940.580
Ishøj	183	0,80	14.569	1.821.125
Tårnby	185	0,61	28.338	4.645.512
Vallensbæk	187	0,58	9.451	1.629.473
Furesø	190	0,65	31.996	4.922.533
Allerød	201	0,58	21.391	3.688.224
Fredensborg	210	0,54	26.930	4.987.104
Helsingør	217	0,78	53.252	6.827.202
Hillerød	219	0,69	40.817	5.915.500
Hørsholm	223	0,55	24.538	4.461.370

Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007

	Kommune nr.	Kirke-skatte procent	Kirkeskat	Udskrivningsgrundlag for kirkeskat
Egedal	240	0,70	36.925	5.274.990
Frederikssund	250	0,88	45.227	5.139.406
Frederiksværk-Hundested	260	0,83	26.307	3.169.478
Gribskov	270	0,95	43.095	4.536.310
Bornholm	400	0,93	38.818	4.173.974
Region Hovedstaden i alt		0,69	1.333.512	192.137.092
Greve	253	0,73	44.496	6.095.324
Køge	259	0,87	54.091	6.217.377
Roskilde	265	0,84	84.631	10.075.120
Solrød	269	0,92	24.809	2.696.653
Odsherred	306	0,98	33.340	3.402.000
Holbæk	316	0,96	69.829	7.273.874
Faxe	320	1,08	40.936	3.790.366
Kalundborg	326	1,01	53.345	5.281.652
Ringsted	329	1,00	34.680	3.468.033
Slagelse	330	0,96	76.721	7.991.724
Stevns	336	1,09	26.588	2.439.229
Soro	340	0,94	30.692	3.265.094
Lejre	350	1,04	33.357	3.207.360
Lolland	360	1,23	57.950	4.711.398
Nasived	370	0,98	87.460	8.924.468
Guldborgsund	376	1,16	71.735	6.184.052
Vordingborg	390	1,02	47.550	4.661.795
Region Sjælland i alt		0,97	872.210	89.685.519

Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007

	Kommune nr.	Kirke- skatte- procent	Kirkeskat	Udskrivningsgrundlag for kirkeskat
Middelfart	410	0,94	39.753	4.229.000
Assens	420	1,00	43.329	4.332.910
Faaborg-Midtfyn	430	1,05	55.026	5.240.616
Kerteminde	440	1,02	25.068	2.457.696
Nyborg	450	1,15	37.710	3.279.115
Odense	461	0,68	134.683	19.806.356
Svendborg	479	1,07	61.590	5.756.051
Nordfyns	480	1,04	31.294	3.009.018
Langeland	482	1,25	16.668	1.333.450
Æro	492	1,26	8.007	635.492
Haderslev	510	0,95	60.066	6.322.737
Billund	530	0,89	26.748	3.005.397
Sønderborg	540	0,93	78.065	8.394.100
Tønder	550	1,20	48.975	4.081.252
Esbjerg	561	0,81	103.718	12.804.661
Fano	563	1,14	3.876	340.000
Varde	573	1,02	56.678	5.556.665
Vejen	575	1,06	45.714	4.312.680
Aabenraa	580	0,95	58.026	6.107.964
Fredericia	607	0,88	49.374	5.610.653
Kolding	621	0,94	92.910	9.884.000
Vejle	630	0,92	108.864	11.833.041
Region Syddanmark i alt		0,92	1.186.142	128.332.854

Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007

	Kommune nr.	Kirke-skatte procent	Kirkeskat	Udskrivningsgrundlag for kirkeskat
Horsens	615	0,89	76.540	8.600.000
Herning	657	0,99	90.573	9.148.747
Holstebro	661	1,08	67.073	6.210.430
Lemvig	665	1,27	29.862	2.351.357
Struer	671	1,20	29.862	2.488.480
Syddjurs	706	1,00	43.823	4.382.254
Norddjurs	707	1,01	40.114	3.971.666
Favrskov	710	1,03	52.993	5.144.952
Odder	727	1,00	23.451	2.345.124
Randers	730	0,91	91.324	10.035.566
Silkeborg	740	0,95	90.926	9.571.108
Samsø	741	1,50	5.885	392.365
Skanderborg	746	0,86	56.338	6.551.000
Århus	751	0,74	240.084	32.443.784
Ikast-Brande	756	1,00	43.079	4.307.856
Ringkøbing-Skjern	760	1,07	70.073	6.548.878
Hedensted	766	1,10	56.747	5.158.798
Skive	779	1,00	53.492	5.349.200
Viborg	791	0,95	96.374	10.144.626
Region Midtjylland i alt		0,93	1.258.613	135.146.191

Bilag 20: Oversigt over udskrivningen af kirkeskat i budget 2007

	Kommune nr.	Kirke-skatte procent	Kirkeskat	Udskrivningsgrundlag for kirkeskat
Morsø	773	1,22	27.511	2.255.040
Thisted	787	1,28	61.526	4.806.694
Brønderslev	810	1,10	40.196	3.654.175
Frederikshavn	813	1,03	69.849	6.781.490
Vesthimmerland	820	1,18	45.790	3.880.536
Læsø	825	1,30	2.853	219.470
Rebild	840	1,21	37.025	3.059.914
Mariagerfjord	846	1,15	51.353	4.465.469
Jammerbugt	849	1,20	47.934	3.994.513
Aalborg	851	0,93	197.130	21.196.817
Hjørring	860	1,17	83.035	7.097.026
Region Nordjylland i alt		1,08	664.202	61.411.144
Hele landet		0,88	5.314.679	606.712.800

Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

	Kommune-nummer	Byudvikling, bolig og miljø	Forsynings-virksomhed	Vejvæsen	Undervisning og kultur	Sygehuse	Social og sundhed	Administration	Moms og momsudligning	Udgifter i alt
København	101	1.018.575	91.016	599.747	3.868.634	1.445.829	14.521.129	3.548.835	1.231.000	26.324.765
Frederiksberg	147	182.674	7.699	178.539	646.022	303.767	2.282.414	444.799	3.000	4.048.914
Ballerup	151	53.350	7.820	89.279	584.343	157.359	1.285.767	484.326	133.584	2.795.828
Brøndby	153	80.706	2.304	55.307	427.297	108.879	972.441	212.107	70.400	1.929.441
Dragør	155	16.741	-993	24.048	130.430	27.312	274.391	77.402	22.235	571.566
Gentofte	157	-61.734	-15.304	178.925	844.383	171.993	1.538.483	499.988	265.576	3.422.310
Gladsaxe	159	79.933	-270	82.578	750.632	213.160	1.718.742	380.750	130.000	3.355.525
Glostrup	161	13.500	1.691	54.517	244.187	54.168	482.943	122.902	45.329	1.019.237
Herlev	163	52.908	-3.904	45.162	335.925	86.747	687.968	128.787	58.000	1.391.593
Albertslund	165	73.920	-7.610	44.032	406.161	72.957	759.511	230.539	76.284	1.655.794
Hvidovre	167	70.940	-3.106	103.705	560.642	145.537	1.352.708	315.779	90.318	2.636.523
Høje-Taastrup	169	20.732	4.231	86.882	666.816	126.721	1.229.571	250.486	93.301	2.478.740
Lynby-Taarbæk	173	18.629	24.821	73.070	645.158	143.995	1.178.513	262.329	127.638	2.474.153
Rødovre	175	59.598	-11.288	62.808	392.751	84.049	996.788	249.723	74.624	1.909.053
Ishøj	183	37.104	1.527	33.310	312.287	60.517	585.199	122.234	69.415	1.221.593
Tårnby	185	82.088	-4.353	71.949	426.406	98.077	934.367	144.419	113.542	1.866.495
Vallensbæk	187	2.067	1.951	28.791	187.114	30.818	211.787	80.241	33.975	576.744
Furesø	190	-102.476	-6.639	83.090	450.182	92.298	865.037	240.657	92.078	1.714.227
Allerød	201	20.928	374	58.905	266.878	51.481	484.394	136.011	50.389	1.089.360
Fredensborg	210	495	2.819	53.676	479.393	103.318	951.209	203.421	79.241	1.873.572
Helsingør	217	-22.776	22.798	104.226	754.232	161.074	1.598.135	358.520	134.941	3.111.150
Hillerød	219	-90.956	2.176	87.351	616.193	88.949	1.091.235	408.349	101.000	2.304.297
Hørsholm	223	6.910	4.205	48.277	254.757	58.864	497.325	142.537	61.646	1.074.521
Rudersdal	230	87.060	-25	123.300	651.736	142.021	1.142.781	304.041	136.921	2.587.855

Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr)

	Kommune- nummer	Byudvikling, bolig og miljø	Forsynings- virksomhed	Vejvæsen	Undervisning og kultur	Sygehuse	Social og sund- hed	Administration	Moms og momsudligning	Udgifter i alt
Egedal	240	31.349	16.612	62.066	518.566	89.430	743.123	281.986	116.022	1.859.154
Frederikssund	250	78.252	13.484	67.260	534.453	110.165	1.013.768	257.464	102.991	2.177.837
Frederiksværk-Hundested	260	-5.124	40.895	40.596	389.160	86.380	805.764	193.020	128.558	1.679.249
Gribskov	270	58.287	-31.832	78.923	422.404	117.517	842.397	207.955	100.000	1.795.651
Bornholm	400	25.245	-15.569	93.928	414.790	113.804	1.079.513	286.398	78.500	2.076.609
Region Hovedstaden i alt		1.888.945	145.530	2.714.247	17.201.932	4.547.186	42.127.403	10.576.005	3.820.508	83.021.756
Greve	253	63.120	-389	61.509	568.840	113.925	948.973	249.523	95.560	2.101.061
Køge	259	67.731	-16.086	107.469	672.623	150.918	1.215.877	277.504	0	2.476.036
Roskilde	265	-72.931	-12.610	115.022	938.411	214.304	1.798.440	554.660	323.770	3.859.066
Solrød	269	-15.093	1.851	29.313	261.908	48.170	373.551	116.183	51.404	867.287
Odsherred	306	29.366	343	56.935	339.778	98.077	831.851	185.100	43.268	1.584.718
Holbæk	316	61.299	-6.946	108.020	729.365	150.924	1.421.348	362.170	146.590	2.972.770
Faxe	320	18.776	2.831	65.289	343.757	84.814	784.182	180.021	64.229	1.543.899
Kalundborg	326	31.357	15.112	78.063	498.294	115.575	1.153.109	292.746	63.733	2.247.989
Ringsted	329	-57.359	30.950	67.208	365.063	81.389	742.621	164.432	98.134	1.492.438
Slagelse	330	84.970	40	114.315	742.724	194.850	1.686.666	406.764	141.738	3.372.067
Stevns	336	1.412	8.729	41.902	209.678	48.736	463.171	114.115	30.911	918.654
Sorø	340	18.033	1.046	40.223	311.965	67.348	668.071	193.631	0	1.300.317
Lejre	350	32.056	-7.270	55.959	301.607	65.705	459.492	125.014	769	1.033.332
Lolland	360	64.700	-47.520	110.890	487.790	170.861	1.399.491	298.493	118.575	2.603.280
Næstved	370	39.741	18.032	127.140	796.125	202.980	1.725.644	437.098	200.000	3.546.760
Guldborgsund	376	51.315	0	105.712	602.339	153.219	1.446.996	342.359	137.187	2.839.127
Vordingborg	390	46.063	-1	92.156	440.765	110.871	1.025.355	257.095	136.436	2.108.740
Region Sjælland i alt		464.556	-11.888	1.377.125	8.611.032	2.072.666	18.144.838	4.556.908	1.652.304	36.867.541

Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr.)

	Kommune-nummer	Byudvikling, bolig og miljø	Forsynings-virksomhed	Vejvæsen	Undervisning og kultur	Sygehuse	Social og sundhed	Administration	Moms og momsudligning	Udgifter i alt
Middelfart	410	52.252	3.104	55.170	381.366	83.544	798.042	179.892	94.208	1.647.578
Assens	420	55.814	3.110	73.228	420.683	107.969	908.347	207.793	71.536	1.848.480
Faaborg-Midtfyn	430	40.341	16.813	98.474	501.410	134.612	1.106.574	310.608	56.571	2.265.403
Kerteminde	440	23.091	325	39.816	266.489	57.952	481.695	110.065	0	979.433
Nyborg	450	51.447	0	56.719	296.514	77.593	728.692	199.607	0	1.410.572
Odense	461	234.317	42.108	240.351	1.977.676	530.071	4.749.476	1.002.372	338.742	9.115.113
Svendborg	479	40.768	-11.337	124.914	583.692	145.619	1.413.067	294.466	62.500	2.653.689
Nordfyns	480	23.411	1	36.413	315.424	74.905	621.447	146.098	54.618	1.272.317
Langeland	482	23.196	1.095	23.954	143.005	39.341	385.517	96.669	22.037	734.814
Ærø	482	7.390	273	15.446	53.709	19.972	162.645	42.261	11.608	313.304
Haderslev	510	55.285	1	85.864	545.432	149.717	1.269.587	341.121	95.657	2.542.444
Billund	530	30.205	-915	40.744	242.344	64.309	546.925	158.977	45.674	1.128.263
Sønderborg	540	76.665	1.131	146.389	733.547	196.548	1.657.255	384.666	120.000	3.316.201
Tønder	550	38.625	26.260	73.928	412.685	104.486	929.465	215.762	95.702	1.896.913
Esbjerg	561	64.380	73.984	168.818	1.181.179	308.284	2.824.574	648.043	224.762	5.494.024
Fanø	563	5.445	6.445	4.331	29.496	6.723	68.127	23.568	5.500	149.635
Varde	573	54.078	-797	71.717	503.297	142.708	985.295	293.745	45.179	2.095.222
Vejen	575	38.917	-6.561	71.992	409.337	102.677	906.618	221.950	63.883	1.808.813
Aabenraa	580	47.729	2.997	108.511	541.505	170.741	1.291.493	388.176	103.253	2.654.405
Fredericia	607	102.514	-47.503	85.962	532.811	131.556	1.284.353	269.410	122.849	2.481.952
Kolding	621	-4.763	618	130.500	964.643	230.230	1.945.417	463.168	161.032	3.890.845
Vejle	630	6.366	30.306	211.590	1.050.733	248.576	2.386.717	541.979	245.022	4.721.289
Region Syddanmark i alt		1.067.453	141.468	1.964.631	12.086.977	3.128.133	27.451.328	6.540.396	2.040.333	54.420.709

Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr.)

Kommune- nummer	Byudvikling, bolig og miljø	Forsynings- virksomhed	Vejvæsen	Undervisning og kultur	Sygehuse	Social og sund- hed	Administration	Moms og momsudligning	Udgifter i alt
Horsens	217.484	19.244	138.358	834.721	208.542	1.819.325	407.120	132.000	3.776.794
Herning	101.372	-15.604	137.293	860.345	194.210	1.855.851	372.677	177.116	3.683.260
Holstebro	41.918	0	96.040	512.251	134.983	1.252.758	294.129	107.799	2.439.878
Lemvig	11.001	3.966	48.683	257.309	48.230	471.527	119.563	37.114	997.393
Struer	20.001	-622	44.875	220.110	55.166	474.801	117.387	39.573	971.291
Syddjurs	21.191	3.488	70.934	414.264	89.424	858.959	190.633	78.000	1.726.893
Norddjurs	25.142	-87	54.341	401.010	96.709	902.745	194.617	86.100	1.760.577
Favrskov	6.986	-5.238	69.599	486.732	104.422	876.745	241.534	90.268	1.871.048
Odder	15.815	-817	31.842	226.443	47.954	453.782	89.520	0	864.539
Randers	36.538	20.315	116.484	957.021	228.438	2.360.455	444.966	179.128	4.343.345
Silkeborg	62.763	3.763	122.121	908.433	200.129	1.996.900	338.184	157.105	3.789.398
Samsø	2.858	5.815	8.645	37.882	13.161	105.072	38.781	0	212.214
Skanderborg	53.166	8.947	69.682	609.910	133.516	1.066.911	255.829	558.934	2.756.895
Århus	196.776	-70.370	394.398	2.982.038	698.360	8.005.008	1.361.847	20.000	13.588.057
Ikast-Brøndø	35.915	-6.687	66.339	406.588	88.817	835.921	200.535	65.000	1.692.428
Ringkøbing-Skjern	59.728	1.823	93.061	564.189	138.156	1.175.024	329.804	0	2.361.785
Hedensted	21.264	381	70.843	492.113	108.141	883.335	201.898	88.353	1.866.328
Skive	52.715	1.251	79.774	465.846	115.924	1.044.950	250.519	79.125	2.090.104
Viborg	81.020	1.319	119.728	967.799	230.045	2.051.685	404.137	182.000	4.037.733
Region Midtjylland i alt	1.063.653	-29.113	1.833.040	12.605.004	2.934.327	28.491.754	5.853.680	2.077.615	54.829.960

Bilag 21: Kommunernes udgiftsstruktur på drifts- og anlægsområdet i budget 2007 (brutto i 1.000 kr.)

Kommune-nummer	Byudvikling, bolig og miljø	Forsynings-virksomhed	Vejvæsen	Undervisning og kultur	Sygehuse	Social og sund-hed	Administration	Moms og momsudligning	Udgifter i alt
Morsø	773	17.763	3	29.831	209.872	59.283	99.040	34.000	1.010.013
Thisted	787	38.157	-3	72.463	457.711	108.870	201.688	66.141	2.112.017
Brønderslev	810	35.934	-6.021	57.760	352.926	81.952	163.180	65.896	1.562.248
Frederikshavn	813	65.201	27.209	105.694	602.313	157.180	329.471	95.521	2.849.810
Vesthimmerland	820	42.066	-1.777	62.717	394.397	77.708	227.982	44.060	1.683.117
Læsø	825	5.116	180	16.380	21.182	4.272	21.671	0	120.020
Rebild	840	26.475	-11.958	78.556	300.722	61.238	150.709	0	1.138.728
Managerford	846	31.851	-5.178	80.241	447.974	99.866	203.889	74.737	1.825.793
Jammerbugt	849	37.317	-1.502	56.826	433.743	97.979	167.010	76.624	1.659.501
Aalborg	851	280.716	66.536	256.837	1.916.009	479.422	4.679.171	868.985	8.789.304
Hjørring	860	78.385	80	99.020	683.443	154.831	319.249	120.000	2.988.273
Region Nordjylland i alt	658.981	67.569	916.325	5.820.292	1.382.601	13.301.575	2.752.874	818.607	25.718.824
Hele landet	9.628.195	559.543	16.694.411	106.830.182	26.747.225	245.732.221	57.806.852	20.000.127	483.998.756

BILAG 22: Aftale om kommunernes økonomi for 2007

Den 12. juni 2006

1. Indledning

Etableringen af de nye kommuner med nye opgaver 1. januar 2007 markerer overgangen til en ny offentlig struktur, hvor kommunerne varetager langt de fleste borgernære velfærdsopgaver.

Regeringen og KL er enige om, at etableringen af større og mere bæredygtige kommuner bør føre til en større frihed i tilrettelæggelsen af de kommunale opgaver betinget af en større gennemsigtighed om resultater og opfyldelse af aftalte målsætninger.

Fokus skal derfor i højere grad rettes mod opstilling af mål og økonomiske rammer frem for regulering af processerne i opgaveløsningen. I økonomiaftalen for 2006 blev regeringen og KL på den baggrund enige om en række hovedprincipper for den fremtidige dialog, herunder mere mål- og rammestyrt.

I forbindelse med forespørgselsdebat F 28 er principperne i aftalen bekræftet af et flertal i Folketinget, der anerkender vigtigheden af kommunalt selvstyre i opgaveløsningen. Som opfølgning vil regeringen udarbejde en redegørelse til Folketinget om det lokale selvstyre.

Hensynet til en holdbar udgiftspolitik nødvendiggør, at kommunerne har mulighed for at tilrettelægge en effektiv udgiftsstyring og sikre en effektiv ressourceudnyttelse. Regeringen vil løbende arbejde for at fjerne uensigtsmæssige administrative barrierer herfor. Der vil endvidere løbende være en opfølgning på administrative konsekvenser for kommunerne af ny statslig regulering. I forlængelse heraf bør den statslige finansiering af nye initiativer som hovedregel tilrettelægges i overensstemmelse med principperne for mål- og rammestyrt.

Regeringen og KL er enige om, at kommunalreformen åbner mulighed for den enkelte kommune for over en flerårig periode at hjemtage en række effektiviserings- og synergigevinster – både som følge af sammenlægning og som følge af overtagelse af nye opgaver. Regeringen og KL er enige om vigtigheden af, at gevinsterne identificeres, og at der i kommunerne lægges en plan for realiseringen heraf over de kommende år. Der er enighed om, at det økonomiske råderum, som skabes ved at udnytte disse effektiviserings- og synergimuligheder, tilfalder kommunerne.

Den nye struktur betyder også, at opretholdelsen af en holdbar udgiftspolitik i høj grad beror på beslutningerne i den kommunale sektor. Kommunalreformen og hensynet til fastholdelse af en ansvarlig økonomisk politik understreger således behovet for et stærkt samarbejde mellem regeringen og kommunerne.

2. Det fremtidige samarbejde

I aftalen for kommunernes økonomi 2006 blev regeringen og KL enige om syv hovedprincipper, som skal udgøre grundlaget for den fremtidige dialog og samarbejde, *jf. boks 1*.

Boks 1 Hovedprincipper for den fremtidige dialog

1. Fastholdelse af en tæt løbende dialog mellem regeringen og KL, herunder at den statslige styring af kommunernes økonomi tager afsæt i princippet om, at de økonomiske rammer aftales for kommunerne under ét.
2. Aftaler om den kommunale skatteudskrivning skal overholdes.
3. Overholdelse af de udgiftspolitiske målsætninger og aftaler.
4. Den offentlige sektor har en forpligtelse til løbende at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse og dokumentere opgaveløsningens effekt, kvalitet og resourceforbrug.
5. Den statslige styring af kommunerne skal baseres på mål- og rammestyring og fastholdelse af kommunalbestyrelsens ansvar for prioritering og opgaveløsning.
6. Der skal være metodefrihed til at finde lokale løsninger, hvor hensyn til den enkelte eller væsentlige samfundsinteresser ikke taler mod.
7. Der skal være overensstemmelse mellem de aftalte udgiftsrammer og regeringens og kommunernes tilkendegivelser om den kommunale service.

I forlængelse heraf har regeringen og KL udmøntet principperne i en aftale om den fremtidige dialog, som fremgår af bilag 1. Regeringen og KL har endvidere inden for denne ramme indgået aftale om en række konkrete initiativer, *jf. boks 2*.

Boks 2 Initiativer i 2007 inden for rammerne af den fremtidige dialog

- Mål- og ramme aftale om andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse
- Mål- og ramme aftale om øget konkurrenceudsættelse i kommunerne
- Mekanisme til at sikre sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og regionernes forventede udgifts- og aktivitetsniveau
- Mekanisme til at sikre overholdelse af aftaler om udgifter og skat
- Iværksættelse af arbejde om bedre løbende opfølgning på budgetterne
- Fortsættelse af samarbejdsprojekt for den decentrale offentlige sektor
- Løbende opfølgning på administrative konsekvenser for kommunerne af ny statslig regulering
- Samarbejde om dokumentation af den kommunale opgaveløsning
- Samarbejde om udvikling af den forebyggende sundhedsindsats og om genoptræning

- Digitaliserings- og effektiviseringsgevinster tilfalder som hovedregel kommunerne.

Med henblik på at fastholde det lange sigt i den økonomiske politik vil regeringen fremlægge en ny økonomisk flerårsplan, jf. regeringsgrundlaget Nye Mål. En ny mellemfristet fremskrivning kan have betydning for de langsigtede rammebetingelser for samarbejdet mellem staten og kommunerne.

Der er på den baggrund enighed om at drøfte KL's synspunkter om de langsigtede udfordringer for kommunerne på kvartalsmødet i efteråret.

3. Kommunernes økonomi i 2007

Dansk økonomi er præget af kraftig vækst i efterspørgslen, høj kapacitetsudnyttelse og pres på arbejdsmarkedet. På den baggrund tillægger regeringen det afgørende betydning, at den indgåede aftale realiseres således, at de kommunale udgifter i 2007 både i budgetterne og regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen.

Regeringen har fastsat en realvækst i det offentlige forbrug på 0,5 pct. årligt.

Der afsættes 500 mio.kr. fra 2007 og frem, heraf 300 mio.kr. til imødegåelse af træk på serviceydelser til ældre.

Regeringen og KL er enige om, at der for kommunerne under ét vil være samlet balance i den kommunale økonomi i 2007 med nedenstående forudsætninger.

Tabel 1.1 Balance for kommunerne

Mio. kr., 2007-pl	Aftale
Serviceudgifter, netto	193.598
Overførsler	40.128
Bruttoanlæg (inkl.folkeskole, kommunalreform)	14.800
Øvrige udgifter	2.553
Udgifter i alt	251.078
Skatteindtægter	-198.876
Bloktilskud mv.	-40.124
Balancetilskud	-9.530
Øvrige indtægter	-2.547
Indtægter i alt	-251.078
<i>Balance</i>	<i>0</i>

Det er aftalt, at kommunernes serviceudgifter i 2007 udgør 193.598 mio. kr. inklusiv nye opgaver som følge af kommunalreformen. Hertil kommer yderligere reguleringer i medfør af DUT-princippet.

Der ydes i 2007 et midlertidigt balancetilskud i kommunerne på 9.530 mio.kr. Der er enighed om, at der dermed er sikret finansiering til de aftalte udgifter.

Rammerne for den kommunale økonomi skal ses i sammenhæng med de muligheder, kommunerne har for at tilvejebringe et råderum til serviceforbedringer gennem digitalisering, omprioriteringer og bedre ressourceudnyttelse.

De økonomiske rammer udgøres endvidere af de aftaler og forudsætninger, der fremgår af boks 3 nedenfor.

Boks 3 Økonomiske aftaler og forudsætninger

Bidrag til regionerne

- Kommunernes grundbidrag vil på sundheds- og udviklingsområderne for 2007 udgøre henholdsvis 1.102 og 110 kr. pr. indbygger og betales til regionerne i tolvtedelsrater den første bankdag i hver måned.
- Den kommunale balance tager afsæt i, at der er sammenhæng mellem kommunernes forventede medfinansiering på sundhedsområdet og det aftalte udgiftsniveau for regionerne.
- Reglerne for kommunernes aktivitetsafhængige betaling på sundhedsområdet fastsættes med udgangspunkt i, at kommunernes betaling forfalder i månedlige rater hurtigst muligt efter registrering af aktiviteten.

Overførsler

- Det er forudsat, at udgifterne til førtidspension, kontanthjælp, aktivering, revalidering, introduktionsprogrammet på integrationsområdet, erhvervsgrunduddannelse, ledighedsydelse, sygedagpenge, boligstøtte, personlige tillæg og tilskud til fleksjob mv. udgør i alt 40,1 mia. kr. i kommunerne under forudsætning af en satsreguleringsprocent på 2,1. De forudsatte udgifter til overførsler er dermed 2,7 mia. kr. højere end i aftaleforudsætningerne for 2006. Regeringen og KL er enige om, at kommunernes aktive indsats kan påvirke størrelsen af indkomstoverførslerne.
- Regeringen og KL er enige om, at der i 2007 i tilfælde af væsentlige ændringer i skønnet for udgifterne til indkomstoverførsler, sammenholdt med de øvrige forudsætninger for aftalen, vil være behov for at neutralisere dette i relation til den indgåede aftale.

Skatter

- KL har noteret sig, at der som led i finansierings- og udligningsreformen er indført midlertidige begrænsninger i den kommunale skatteudskrivning for 2007.
- Regeringen og KL er enige om, at den enkelte kommune i 2008 igen vil have ret til at fastlægge skatteudskrivningen.
- I aftalen om en kommunal finansieringsreform indgik, at alle kommuner skulle budgettere med et af staten udmeldt udskrivningsgrundlag. I lyset af KL's be-

mærkninger er der under Folketingets behandling givet kommunerne mulighed for fortsat at vælge at budgettere med eget skøn over udskrivningsgrundlaget.

- Det er ved fastsættelsen af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i kommunerne lagt til grund, at fremskrivningsprocenten for udskrivningsgrundlaget fra det korrigerede beregningsgrundlag for 2004 til 2007 udgør 11,1 pct.
- Der er med virkning fra og med 2003 indført et loft over grundlaget for beregning af grundskyld. Det er forudsat, at reguleringsprocenten ved beregning af loftet for 2007 vil blive fastsat til 4,6 pct.

Særtilskud mv.

- Som følge af, at de forudsætninger, hvorunder finansieringsreformen er beregnet, er forbundet med en vis usikkerhed, og at der i 2007 ligesom i 2006 er indført begrænsninger i den enkelte kommunes skatteudskrivning, er midlerne til særtilskud til vanskeligt stillede kommuner forhøjet med 150 mio. kr. i 2007 ligesom i 2006. Forhøjelsen er et-årig.

Lånepuljer

- Der er i økonomiaftalen for 2006 afsat en ramme til lånedispositioner på 1 mia. kr. i 2006-2007 vedrørende visse engangsomkostninger i forbindelse med kommunalreformen. Rammen forhøjes til 1½ mia.kr i 2006-2007.
- Der afsættes en særlig låneramme på 100 mio.kr. i 2007 med henblik på at fremme offentlig-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter.
- Der afsættes i 2007 en ramme til lånedispositioner på 800 mio. kr. på folkeskoleområdet, hvorfra der kan ydes dispensationer med op til 50 pct. af anlægsudgifterne.

Likviditet

- Der er i 2005 indført en likviditetsbindingsordning, hvor en andel af kommunernes overskudslikviditet er bundet. Med den gældende ordning frigives midlerne 1. januar 2007. Af hensyn til konjunktursituationen med pres i økonomien vil regeringen søge Folketingets tilslutning til, at frigivelsen af de deponerede midler på det skattefinansierede område udskydes 1 år. Parterne noterer sig, at der ved forlængelsen af ordningen fortsat i særlige tilfælde vil være mulighed for at søge om dispensation fra deponeringsordningen.

Forsyningsvirksomheder

- På følgende forsyningsområder kan der maksimalt lånes til kommunens udlæg ultimo regnskabsåret 2007: Varmeforsyning, vandforsyning, kloakering og rensningsanlæg og renovation. Bidrag til forsyningsanlæg, for hvilke der ikke er afholdt udgifter, skal anvendes, inden investeringsudgifter kan lånefinansieres.
- Regeringen vil søge Folketingets tilslutning til, at den eksisterende deponeringsordning for forsyningsområdet videreføres. Kommuner, der budgetterer med overskud på forsyningsområderne i 2007 vil således skulle deponere dette overskud fra 1. januar 2007 til 1. januar 2009. Regeringen vil endvidere søge tilslutning til, at det således deponerede overskud reguleres således, at deponeringen i perioden 1. april 2008 til 1. januar 2009 svarer til det faktisk realiserede overskud for forsyningsvirksomhederne under ét i 2007.

Momsudgifter

- Regeringen og KL er enige om, at der i 2007 i fastlæggelsen af balancetilskuddet for 2007 er taget højde for ændringer af momsrefusionsordningen på ældreområdet.
- Regeringen og KL er enige om, at der i 2006 gennemføres en midtvejsregulering

af moms puljen som følge af ændringer af momsrefusionsordningen på ældreområdet. Momsudgifter, der som følge af ændringen af reglerne i 2005 ikke længere kunne afløstes, vil igen kunne afløstes fra 1. juli 2006. Det indebærer en regulering af bidraget til momsudligningsordningen på 246,5 mio. kr.

- De foreløbige skøn for kommunernes momsudgifter i 2006 viser en stigning ud over det forudsatte. Det er aftalt, at der ikke foretages en midtvejsregulering af kommunernes bidrag til momsudligningsordningen.

Pris- og lønudvikling

- Der anvendes et skøn for pris- og lønudviklingen for kommunerne fra 2006-07 på 2,9 pct. eksklusive overførsler, og 2,8 pct. inklusive overførsler.
- Kommunernes bidrag til regionerne reguleres med et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2006-07 på 2,3 pct. inklusive medicin.

Regeringen og KL er enige om, at DUT-sagen om plejeboligarantien er afklaret inden for den af Folketinget forudsatte udbygningstakt. Regeringen og KL er endvidere enige om løbende at følge, om den forudsatte udbygningstakt er tilstrækkelig til at opfylde plejeboligarantien.

4. Budgetsamarbejdet

Regeringen og KL er enige om, at rammerne for styringen af den kommunale økonomi skal forbedres for at sikre overensstemmelse mellem de aftalte udgiftsrammer og den faktiske udvikling i den kommunale økonomi.

KL har tilkendegivet, at det fremtidige budgetsamarbejde tager udgangspunkt i en tættere og udbygget dialog mellem kommunerne.

Som følge af overgangen til en ny kommunal struktur er der begrænsninger på kommunernes ret til at udskrive skatter i 2006 og 2007. Men fra og med 2008 vil kommunerne igen have egen ret til at udskrive skatter. I den forbindelse er regeringen og KL enige om i efteråret 2006 at drøfte, hvordan der sikres aftaleoverholdelse af den kommunale skatteudskrivning.

Regeringen har tilkendegivet, at den vil søge tilslutning til at modregne i bloktilskuddet, hvis de aftalte udgiftsniveauer ikke overholdes.

Regeringen og KL er enige om behovet for, at der skabes bedre indsigt i udviklingen i de kommunale udgifter i løbet af året. Der igangsættes et arbejde, hvor der i dialog med kommunerne findes en model, som vil kunne indpasses i kommunernes løbende opfølgning lokalt. Målet er, at informationerne skal være anvendelige både i den enkelte kommunes økonomistyring samt til at skabe klarhed over udviklingen i den kommunale økonomi under ét.

5. Anlæg

Regeringen har tilkendegivet, at den aktuelle konjunktursituation og presset på bygge- og anlægssektoren indebærer, at der er betydelig risiko for flaskehalse og øget inflation. Regeringen og KL har på den baggrund tilkendegivet, at den offentlige sektor bør udskyde anlægsarbejder af mindre presserende karakter.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at bruttoanlægsudgifterne på de skattefinansierede områder maksimalt kan udgøre 14,8 mia. kr. i 2007. Der er i aftalen finansieret et nettoanlægsniveau på 8 mia. kr. i 2007.

Med henblik på at følge udviklingen på anlægsområdet skal kommunerne indberette anlægsprojekter på over 10 mio. kr. til Indenrigs- og sundhedsministeriet efter kommunalbestyrelsens godkendelse.

Der er enighed om, at kommunerne så vidt muligt lægger flere drifts- og vedligeholdelsesopgaver i vinterperioden med det formål at fremme sæsonudjævningen i byggeriet.

Der blev i aftalen for 2006 afsat en foreløbig ramme til lånedispensationer på 1 mia. kr. vedrørende visse engangsomkostninger i forbindelse med kommunalreformen. Lånedispensationsadgangen skal ses i sammenhæng med de omstillingsmidler, som kommunerne allerede råder over, og som i nødvendigt omfang forudsættes prioriteret til gennemførelsen af kommunalreformen. Der var enighed om, at drøfte lånerammens størrelse igen i forbindelse med forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2007. Der er enighed om, at lånerammen forhøjes til 1½ mia. kr.

6. Digitalisering og effektivisering

Digitalisering er en central udfordring for den offentlige sektor. Regeringen og KL er enige om at understøtte det statsligt-kommunale samarbejde om digitalisering.

Regeringen og KL er i den forbindelse enige om, at digitale projekter som hovedregel ikke er omfattet af DUT-princippet. Principperne for behandlingen af effektiviseringsgevinster i forhold til DUT-princippet er nærmere beskrevet i bilag 1.

Regeringen og KL er i forlængelse heraf enige om at undlade bloktilskudsændring i DUT-sagen om BBR samt i DUT-sagen om den Personlige Elektroniske Medicinprofil (PEM) ud over de direkte statslige udgifter.

Det fælles offentlige Projekt Digital Forvaltning videreføres i et samarbejde mellem KL, regionerne og regeringen frem til udgangen af 2008. Af det kommunale bloktilskud afholdes 5 mio. kr. årligt i 2007 og 2008 til finansiering af den kommunale andel. Af kommunernes bloktilskud afholdes endvidere 40 mio. kr. i 2007 til videreførelse af puljen til kommu-

nal medfinansiering af digitaliseringsløsninger bl.a. i forbindelse med kommunalreformen.

I regi af Projekt Digital Forvaltning er der enighed om at oprette en fællesoffentlig borgerportal. Den fællesoffentlige borgerportal vil i fremtiden skulle udgøre rygraden i det offentlige digitale kontakt til borgerne. Der er enighed mellem staten, kommunerne og regionerne om, at omkostningerne ved den fællesoffentlige borgerportal basisfinansieres af parterne. I 2007 bidrager regionerne med 2,4 mio.kr. mens KL og staten deler de resterende udgifter i 2007.

KL og regeringen er endvidere enige om, at KL bør indgå som en ligeværdig partner i samarbejdet om portalen Sundhed.dk.

Elektroniske patientjournaler

Regeringen og Danske Regioner har indgået aftale om blandt andet den fremtidige organisering af arbejdet med den elektroniske patientjournal.

Der er enighed om, at arbejdet skal ledes af en bestyrelse. Medlemmerne udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren (3 medlemmer), Danske Regioner (2 medlemmer) og KL (1 medlem). Formanden udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren. Formandens stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed.

Bestyrelsen sekretariatsbetjenes af et fælles sekretariat nedsat af staten og Danske Regioner. Organisationens arbejde omfatter ikke den konkrete implementering af EPJ-løsninger på de enkelte sygehuse.

Udgifterne til opbygning og drift af en central organisation finansieres af staten, regionerne og kommunerne med følgende fordeling 45/45/10.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om, at der også på politisk niveau sker en tæt opfølgning af projektet, hvorfor der nedsættes en politisk følgegruppe bestående af staten og Danske Regioner. Det forventes, at KL indgår i følgegruppen.

7. Øget konkurrenceudsættelse

KL og regeringen er enige om at fokusere på instrumenter, der kan bidrage til at få mere for pengene i kommunerne. Et middel hertil er mere konkurrenceudsættelse af de kommunale opgaver. Der er enighed om, at det afgørende er, at opgaverne løses bedst og billigst, og ikke om leverandøren er offentlig eller privat. Samtidig er der enighed om, at konkurrencen mellem offentlige og private leverandører skal være fair.

Regeringen og KL er enige om, at en større del af de kommunale opgaver skal konkurrenceudsættes, jf. regeringens globaliseringsstrategi. Med hen-

blik på udmøntning inden for mål- og rammestyringen frem for regulering har regeringen og KL indgået en aftale, der skal realisere målsætningerne.

I 2005 konkurrenceudsatte kommunerne 20 pct. af opgaverne. Regeringen og KL er enige om at øge andelen til 25 pct. af opgaverne i 2010. Der er endvidere enighed om, at der inden for mål- og rammestyringen skal etableres instrumenter, der understøtter fair konkurrence og øget gennemsigtighed, jf. bilag 1.

Regeringen vil i den forbindelse søge Folketingets tilslutning til at afskaffe udfordringsretten.

Der afsættes i lighed med tidligere år en særlig låneramme på 100 mio. kr. i 2007 med henblik på efter nærmere retningslinier at fremme fagligt begrundede offentlig-private samarbejdsprojekter med effektiviseringsaspekter.

8. Sundhed

Fra 1. januar 2007 skal kommunerne medfinansiere det regionale sundhedsvæsen gennem henholdsvis et grundbidrag pr. indbygger og en aktivitetsbestemt medfinansiering. Regeringen og KL er enige om, at der ved fastsættelsen af den kommunale balance tages afsæt i den forventede kommunale medfinansiering baseret på det forventede udgifts- og aktivitetsniveau i det regionale sundhedsvæsen.

Der er enighed mellem parterne om, at det aftalte skøn for den kommunale medfinansiering generelt vurderes i forbindelse med det følgende års økonomiske forhandlinger.

Regeringen og KL er endvidere enige om, at en eventuel stigning ud over det forudsatte i kommunernes udgifter til medfinansiering af det regionale sundhedsvæsen generelt ikke indgår i opgørelsen af de aftalte udgiftsrammer for den kommunale økonomi.

Parterne er enige om, at såfremt en aftale om takstsystem 2007 mellem regeringen og Danske Regioner ændrer væsentligt i nærværende aftale, skal dette drøftes mellem regeringen og KL.

Psykisatri

Med baggrund i det stadigt stigende antal henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien er der mellem regeringen og Danske Regioner enighed om at iværksætte en fælles undersøgelse, med deltagelse af KL, af årsagerne til det stigende antal henvisninger. En sådan undersøgelse kan finansieres af de centrale puljemidler fra en psykiatriaftale.

Genoptræning

Som led i kommunalreformen får kommunerne fra 1. januar 2007 nye opgaver og forpligtelser på genoptræningsområdet. Der er ikke med kommunernes overtagelse af opgaven forudsat, at der skal være en højere vækst på genoptræningsområdet end gennemsnittet for de øvrige kommunale opgaveområder. Det er på den baggrund aftalt at kortlægge genoptræningsomfanget før reformen og løbende følge udviklingen på området, jf. DUT aftalen fra september 2005 vedrørende de kommunaløkonomiske konsekvenser af kommunalreformen.

Regeringen og KL er enige om, at dette arbejde igangsættes snarest. KL og Indenrigs- og sundhedsministeriet aftaler den nærmere tilrettelæggelse og tidsplan for arbejdet inden udgangen af august måned 2006.

Folkesundhed

KL og regeringen er enige om, at de 200 mio. kr., der er afsat i forbindelse med kommunalreformen til kommunernes forebyggende sundhedsindsats, sammen med de ressourcer, kommunerne allerede bruger på forebyggende og sundhedsfremmende arbejde, udgør det økonomiske grundlag for kommunernes indsats i 2007.

Kommunernes får med reformen større ansvar inden for forebyggelse og sundhedsfremme. Der iværksættes et udvalgsarbejde med det formål at afdekke, hvorledes de eksisterende forebyggende ordninger bedst muligt og mest effektivt understøtter kommunernes samlede opgaveløsning på sundhedsområdet og tilgrænsende områder – i særdeleshed på det sociale område. Udvalgsarbejdet skal udvikle forslag til, hvordan sundhedsfremme- og forebyggelsesperspektivet kan fremmes bedst muligt i alle dele af kommunens virksomhed. Der udarbejdes et inspirationskatalog herfor, der tillige indtænker sundhedsfremme og nedbringelse af sygefraværet blandt kommunens egne medarbejdere.

Regeringen, Danske Regioner og KL er endvidere enige om at forbedre indsatsen for kroniske patienter bl.a. på baggrund af anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens rapport om kronisk syge. Med den senest indgåede overenskomst om almen lægegerning er tilvejebragt en ny model for, hvordan almen praksis kan indgå i behandlingen af kroniske patienter.

Med det øgede kommunale ansvar på sundhedsområdet, er det desuden vigtigt, at den kommunale indsats og samarbejdet mellem kommuner, almen praksis og sygehuse udvikles i den nye struktur.

9. Ældre

Regeringen og KL er enige om, at ældre skal have gode og værdige forhold og modtage den pleje, de har behov for. Det er vigtigt, at de ældre oplever kontinuitet i ældreplejen og motiverede medarbejdere.

Regeringen har afsat en pulje på 500 mio. kr. til ældreområdet. Regeringen vil søge tilslutning til, at puljen anvendes til et permanent løft på ældreområdet med henblik på, at midlerne kan indgå i kommunernes plan- og budgetlægning. Regeringen og KL er endvidere enige om, at der i efteråret 2006 opstilles forslag til kriterier for udmøntningen af midlerne. Der ned-sættes en fælles arbejdsgruppe herom.

Arbejdsgruppen skal endvidere fremlægge forslag til, hvordan der kan følges op på anvendelsen af midlerne samt opstille forslag til kvalitetsmål og dokumentation, således at der skabes større gennemsigtighed om indsatsen på ældreområdet. Et centralt indsatsområde er for eksempel nedbringelse af personalets sygefravær. Det fælles dokumentationsprojekt på ældreområdet skal medvirke til, at der i 2007 er klar og dækkende dokumentation af indsatsen.

10. Undervisning

Der er enighed om, at det er vigtigt, at flere gennemfører en ungdomsuddannelse, så Danmark bliver bedst muligt rustet til globaliseringens udfordringer. Regeringen har et mål om, at mindst 85 pct. af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse i 2010 og mindst 95 pct. i 2015. Regeringen og KL er enige om, at det er en fælles opgave at medvirke til at opfylde målsætningen, og at det kræver en indsats af mange aktører: Regeringen, kommuner, uddannelsesinstitutioner, arbejdsgivere, forældre og de unge selv. Kommunerne er i kraft af deres ansvarsområder centrale aktører i den samlede indsats.

Der er desuden enighed om, at en vigtig forudsætning for at nå målet er, at der fremskaffes langt flere praktikpladser. KL og regeringen er enige om at drøfte et bestemt måltal for antallet af praktikpladser til de grundlæggende erhvervsrettede uddannelser i kommunerne.

I forlængelse af de igangværende velfærdsforhandlinger vil parterne drøfte karakteren af et samarbejde for at nå målsætningen om, at alle unge skal have en ungdomsuddannelse og vil aftale de nærmere rammer herfor. Samarbejdets forløb drøftes ved kvartalsmøder mellem regeringen og KL.

Folkeskolen

Regeringen har med tilslutning fra forligspartierne bag folkeskoleloven gennemført en række lovændringer, der har til hensigt at fastholde og styrke det faglige niveau i folkeskolen.

Regeringen og KL er på den baggrund enige om at intensivere samarbejdet om folkeskolen og vil aftale de nærmere rammer herfor.

Væksten i elevtallet i grundskolen giver et godt udgangspunkt for at nedbringe enhedsudgiften i folkeskolen, hvilket har været målsætningen i en længere årrække, jf. aftalerne om kommunernes økonomi.

For at give kommunerne større frihed til at indrette kommunens skolevæsen i overensstemmelse med lokale forhold skal de lovgivningsmæssige bindinger for fælles ledelse af folkeskoler ophæves, og der skal være øgede muligheder for at etablere fælles ledelse af folkeskoler og dagsinstitutioner. Ligeledes ophæves regler om selvstændig ledelse af ungdomsskoler. Regeringen vil drøfte de relevante forslag herom med forligskredsen bag folkeskoleloven.

Frie grundskoler

Regeringen vil søge tilslutning til, at fristen for anmeldelse af nye frie grundskoler fremrykkes til 15. august året før skolestart.

11. Ny statslig regulering

Regeringen og KL er endvidere enige om vigtigheden af, at ny statslig regulering gennemføres med mindst mulig administrativ belastning af kommunerne, således at ressourcerne kan bruges på service frem for bureaukrati. Der er i forlængelse heraf enighed om, at der løbende skal følges op på de administrative konsekvenser for kommunerne af ny statslig regulering.

Der er udviklet en metode til vurdering af kommunale administrative konsekvenser og konsekvenser for det kommunalpolitiske råderum ved statslig regulering (VAKKS). Der er enighed om at igangsætte en testfase af VAKKS i 2007.

12. Børn

Regeringen har på finansloven for 2006 afsat 400 mio. kr. i perioden 2006-2009 til bedre kvalitet i dagtilbud, og regeringen vil på finansloven for 2007 søge tilslutning til, at der afsættes yderligere midler. Midlerne søges anvendt til initiativer, der kan give et løft i kvaliteten, herunder skabe lige muligheder for alle børn, fremme af sundhed, skabe mere fleksibilitet og fremme det frie valg for børnefamilierne.

Det er væsentlig for regeringen, at midlerne anvendes inden for disse temaer. Regeringen vil søge tilslutning til, at der af midlerne til bedre kvalitet i børnepasningen reserveres en særlig pulje på 200 mio. kr. i 2007, der tildeles kommunerne ud fra objektive kriterier til anvendelse indenfor de pågældende temaer. Regeringen vil drøfte kriterier for fordeling og dokumentation med KL.

Der er afsat et rammebeløb på 15 mio. kr. årligt til at understøtte den videre udvikling med sikkerhed på legepladser.

13. Øvrige temaer

Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor

Regeringen og KL er enige om at fortsætte samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor. I perioden 2005-2008 afsættes 10 mio. kr. årligt fra hver af parterne. Det kommunale bidrag finansieres af bloktilskuddet.

Udsatte boligområder

Regeringen og KL er enige om, at kommuner, som har problemer med ghettoisering, eller som er ved at få det, bør udforme en politik mod ghettoisering, herunder for anvendelsen af mulige redskaber.

Som led i udformningen af en sådan lokal politik mod ghettoisering vil Socialministeriet se positivt på ansøgninger om relevante og innovative

forsøg, som dels kan udvikle den almene sektor, dels overvinde eksisterende barrierer for en styrket indsats mod ghettoiseringen.

Regeringen og KL er endvidere enige om på baggrund af udredningsarbejdet vedr. fremtidsperspektiver for en mere selvstående almen sektor at drøfte mulighederne for at reducere omkostningerne i det almene byggeri i sammenhæng med ghettoindsatsen.

Fysisk tilgængelighed for handicappede

Der er enighed om, at kommunerne ved valg af bygninger i videst muligt omfang tilgodeser hensynet til fysisk tilgængelighed for handicappede. Der er i forlængelse af beslutningsforslag B40 igangsat en analyse af området, som vil blive drøftet, når resultatet foreligger.

Omkostningsregistrering

Regeringen og KL er enige om, at der til brug for åbningsbalancen for 2007 etableres enslydende retningslinier for alle kommuner. Åbningsbalancen skal være udarbejdet ved udgangen af september 2007. Set i lyset af det administrative arbejde forbundet hermed, er regeringen og KL enige om, at en obligatorisk udvidelse af omfanget af omkostningsregistreringen skal ske etapevis over 2007 og 2008.

Overenskomstforhandlinger

Regeringen og KL er enige om, at resultatet af overenskomstforhandlingerne på såvel det statslige som det kommunale arbejdsmarked fortsat skal holdes inden for økonomiske rammer, som er afstemt med målsætningen i den økonomiske politik. Det koordinerende samarbejde om overenskomsternes indhold og de budgetmæssige konsekvenser heraf fortsætter som hidtil.

Vejledende timenorm i DUT-sager

Regeringen og KL er enige om at nedsætte en arbejdsgruppe, som forud for opstarten af næste DUT-sæson udarbejder forslag til vejledende time-norm.

BILAG 1: Aftale om det fremtidige samarbejde

Kommunalreformen og hensynet til fastholdelse af en ansvarlig økonomisk politik forstærker behovet for et tæt samarbejde mellem regeringen og kommunerne. I aftalen for kommunernes økonomi 2006 blev regeringen og KL enige om syv hovedprincipper, som skal udgøre grundlaget for den fremtidige dialog, jf. boks 1.

Boks 1 Hovedprincipper for den fremtidige dialog

1. Fastholdelse af en tæt løbende dialog mellem regeringen og KL, herunder at den statslige styring af kommunernes økonomi tager afsæt i princippet om, at de økonomiske rammer aftales for kommunerne under ét.
2. Aftaler om den kommunale skatteudskrivning skal overholdes.
3. Overholdelse af de udgiftspolitiske målsætninger og aftaler.
4. Den offentlige sektor har en forpligtelse til løbende at sikre den bedst mulige ressourceudnyttelse og dokumentere opgaveløsningens effekt, kvalitet og ressourceforbrug.
5. Den statslige styring af kommunerne skal baseres på mål- og rammestyring og fastholdelse af kommunalbestyrelsens ansvar for prioritering og opgaveløsning.
6. Der skal være metodefrihed til at finde lokale løsninger, hvor hensyn til den enkelte eller væsentlige samfundsinteresser ikke taler mod.
7. Der skal være overensstemmelse mellem de aftalte udgiftsrammer og regeringens og kommunernes tilkendegivelser om den kommunale service.

I overensstemmelse hermed har regeringen og KL udmøntet principperne i denne aftale om den fremtidige dialog. Regeringen og KL er enige om, at det fortsat er de syv principper, som skal være udgangspunktet for det videre samarbejde om etablering af det fremtidige aftalesystem.

1. Det fremtidige budgetsamarbejde

Realiseringen af en holdbar udgiftspolitik og fastholdelse af skattestoppet beror i høj grad på beslutningerne i den kommunale sektor. Det er derfor afgørende, at der sker en tæt koordination mellem på den ene side den overordnede økonomiske politik og regeringens prioriteringer på velfærdsområderne og på den anden side det kommunale selvstyre.

I aftalen om kommunernes økonomi for 2006 blev Regeringen og KL enige om fem grundpiller for det fremtidige budgetsamarbejde, jf. *boks 2*.

Boks 2 Grundpiller for det fremtidige budgetsamarbejde

1. Årlige aftaler mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for det kommende år, suppleret af en løbende dialog mellem regeringen og KL, bl.a. ved to faste møder udover de årlige økonomiforhandlinger.
2. Sikring af overensstemmelse mellem de aftalte udgiftsniveauer og den faktiske økonomiske udvikling i kommunerne.
3. Aftaler om den kommunale skatteudskrivning skal overholdes.

4. En klarere adskillelse af forsyningsområdet og de skattefinansierede dele af den kommunale økonomi under hensyntagen til fastholdelse af det politiske ansvar for området.
5. Fastholdelse af princippet om, at kommunerne kompenseres økonomisk, hvis regeringen og Folketinget pålægger kommunerne nye udgifter eller opgaver (DUT).

Regeringen og KL er enige om, at de fem grundpiller fortsat udgør grundlaget for budgetsamarbejdet.

Kommunale udgifter og skatter

Rammerne for styringen af den kommunale økonomi skal forbedres for at sikre overensstemmelse mellem de aftalte udgiftsrammer og den faktiske udvikling i den kommunale økonomi. Budgetsamarbejdet sker blandt andet gennem en tættere og udbygget dialog mellem kommunerne.

Der er behov for, at der skabes bedre indsigt i udviklingen i de kommunale udgifter i løbet af året. Der igangsættes et arbejde, hvor der i dialog med kommunerne findes en model, som vil kunne indpasses i kommunernes løbende opfølgning lokalt. Informationerne skal være anvendelige både i den enkelte kommunes økonomistyring samt til at skabe klarhed over udviklingen i den kommunale økonomi under ét.

Som følge af overgangen til en ny kommunal struktur er der begrænsninger på kommunernes ret til at udskrive skatter i 2006 og 2007. Men fra og med 2008 vil kommunerne igen have egen ret til at udskrive skatter. Regeringen og KL drøfter i efteråret 2006, hvordan der sikres aftaleoverholdelse af den kommunale skatteudskrivning.

Regeringen har herudover tilkendegivet, at den vil kunne tage yderligere initiativer med henblik på at sikre, at aftalerne overholdes.

Forsyningsvirksomhederne

Regeringen og KL er enige om, at der skal skabes en klarere adskillelse mellem den skattefinansierede del af den kommunale økonomi og forsyningsvirksomhederne. Herunder skal det sikres, at forsyningsvirksomhederne i den gældende hvile-i-sig-selv-regulering heller ikke midlertidigt bidrager til den kommunale økonomi. En permanent løsning afventer de igangværende arbejdsgrupper om organisering af henholdsvis vandsektoren og affaldssektoren.

2. Samarbejde om mål- og rammestyring

Med kommunalreformen, der træder i kraft 1. januar 2007, styrkes og fremtidssikres den decentrale danske model for den offentlige sektor. Regeringen og KL er enige om, at decentraliseringens fordele skal udnyttes bedst muligt, herunder ved at sikre kommunerne en større frihed i tilrettelæggelsen af de kommunale opgaver

betinget af en større gennemsigtighed om resultater og opfyldelsen af nationalt fastsatte mål.

Det kan opnås ved, at der i de forskellige styringsrelationer mellem staten og kommunerne i højere grad fokuseres på styring ved opstilling af mål og økonomiske rammer frem for regulering af processerne i opgaveløsningen. I økonomiaftalen for 2006 blev regeringen og KL på den baggrund enige om en række hovedprincipper for den fremtidige dialog, herunder mere mål- og rammestyring.

Principperne i aftalen er bekræftet af et flertal i Folketinget (F 28), der anerkender vigtigheden af kommunalt selvstyre i opgaveløsningen som følge af kommunalreformens med dannelsen af mere bæredygtige kommuner.

Mål- og rammestyring forudsætter, at både regeringen og kommunerne forpligter sig på de aftalte mål og rammer, at der følges systematisk op, og at der er synlige konsekvenser, hvis målene ikke nås. Mere mål- og rammestyring på de kommunale opgaveområder stiller derfor krav om bedre og mere fokuseret dokumentation, med henblik på at måle, hvorvidt kommunerne når de aftalte mål, samt at skabe øget viden om og gennemsigtighed i kommunernes opgaveløsning til sammenligning og inspiration for kommunerne (best practise og benchmarking). Metoderne til dokumentation skal være entydige og sikre mulighed for at sammenligne målopfyldelse på tværs samt vurdere samlet målopfyldelse for kommunerne under ét.

Aftalerne skal forankres på de opfølgende politiske møder for økonomiaftalen i løbet af året. Aftalerne kan som styringsinstrument lettere end lovgivningen give kommunerne en højere grad af metodefrihed til at indfri de politiske mål, som prioriteres fra centralt hold. Der kan anvendes aftaler til fastsættelse af mål på delområder, evt. som opfølgning på overordnede mål i den årlige økonomiaftale eller i lovgivning. De opstillede mål skal være karakteriseret ved, at de er:

- Relevante for borgerne,
- Målbare og operationaliserbare
- Fokuseret på resultater og effekter
- Entydige og uden unødigt kompleksitet

Regeringen og KL har etableret et samarbejdsprojekt for den decentrale offentlige sektor. Projektet er forankret i de løbende politiske drøftelser mellem regeringen og KL. Det nystartede kommunale evalueringsinstitut (KREVI) skal understøtte samarbejdsprojektet og varetage en del af undersøgelserne inden for projektet, jf. økonomiaftalen for 2006. Regeringen og KL er fortsat enige om, at samarbejdsprojektet er en god platform for:

- Fælles initiativer for bedre ressourceudnyttelse.
- Dokumentation af effekt, output og brugertilfredshed ved den kommunale opgaveløsning.
- Den statslige regulering af kommunernes opgaveløsning.

Der er enighed om, at der skal iværksættes følgende nye projekter i regi af samarbejdsprojektet:

1. Analyse af kommunernes praksis på beskæftigelsesområdet
2. Kortlægning og synliggørelse af potentialet for effektivisering af den kommunale administration
3. Optimering af tværoffentligt borgerforløb – et casestudie for et udvalgt sammenhængende borgerforløb på tværs af myndigheder
4. Nyt opgaveområde for kommunerne, fx miljøområdet
5. Udvikling af dokumentation på områderne børn- og børnefamilier og udsatte grupper

Dokumentation på børne- og børnefamilieområdet og området for udsatte grupper samt det allerede igangsatte dokumentationsprojekt på ældreområdet drøftes mellem KL og de berørte ministerier, og resultatet af drøftelserne forelægges Styregruppen for Tværoffentligt Samarbejde primo september 2006.

Regeringen og KL er endvidere enige om vigtigheden af, at ny statslig regulering gennemføres med mindst mulig administrativ belastning af kommunerne, således at ressourcerne kan bruges på service frem for bureaukrati. Der er i forlængelse heraf enighed om der løbende skal følges op på de administrative konsekvenser for kommunerne af ny statslig regulering.

Der er enighed om at igangsætte en testfase af VAKKS, som er en nyudviklet metode til vurdering af kommunale administrative konsekvenser og konsekvenser for det kommunalpolitiske råderum ved statslig regulering. Metoden kan forankres hos Det Kommunale Evalueringsinstitut (KREVI). Der udvælges lovforslag, hvor der skal gennemføres en VAKKS-måling. På baggrund af erfaringerne skal metoden evalueres, og der skal tages endelig stilling til, hvordan lovforslag/lovområder fremover udvælges til VAKKS-målinger, og hvordan målingerne fremover skal finansieres.

Forberedelsen af de politiske drøftelser er forankret i Styregruppen for Tværoffentligt Samarbejde. Styregruppen forbereder projektforslag til de årlige politiske forhandlinger om kommunernes økonomi. Styregruppen for Tværoffentligt Samarbejde er desuden styregruppe for Projekt Digital Forvaltning.

Der er enighed om, at finansieringen af samarbejdsprojektet deles ligeligt mellem stat, regioner og kommunerne. I perioden 2005-2008 afsættes således 10 mio. kr. årligt fra hver af parterne, Danske Regioner dog i perioden 2007-2008. Det kommunale og regionale bidrag finansieres af bloktilskuddet.

3. Løbende dialog

Der er enighed om, at det er vigtigt, at sporerne, der med denne aftale er lagt ud for det fremtidige aftalesystem, fastholdes og løbende videreudvikles ved en tæt dialog mellem regeringen og KL.

Der er enighed om, at der som led i dialogen løbende skal afholdes politiske møder mellem regeringen og KL. Den årlige kommuneaftale skal desuden være omdrejningspunktet for opfølgning på mål og målsætninger samt en videreudvikling af aftalesystemet, som beskrevet i denne aftale.

4. Håndtering af digitaliserings- og effektiviseringsprojekter

Regeringen og KL har aftalt nedenstående kriterier for indplacering af digitaliseringsprojekter i tre grupper:

- 1) Projekter, hvor der ikke foretages en beregning af effektiviseringspotentialet.
- 2) Projekter, hvor der er enighed om at synliggøre effektiviseringspotentialet for kommunerne under ét gennem beregning af effektiviseringspotentialet, men således at gevinsten forbliver i kommunerne.
- 3) Projekter, der undtagelsesvis omfattes af regulering gennem bloktilskuddet.

Der er enighed om, at det bør være et element i vurderingen, om de økonomiske skøn for den pågældende sag er repræsentative for kommunerne under ét, og om sagen i øvrigt foreligger velbelyst. Herudover bør hensynet til implementeringsforløbet i kommunerne indgå i vurderingen. Endelig bør sammenhængen mellem det pågældende initiativ og de mulige effektiviseringer indgå i vurderingen.

På den baggrund opstilles følgende kriterier:

Projekter, der placeres i gruppe 1 er sager, hvor

- staten medvirker til at kortlægge et effektiviseringspotentiale, men i øvrigt ikke i forbindelse hermed foretager formelle regelændringer, stiller IT-systemunderstøttelse til rådighed for kommunerne eller lignende, eller
- hvor det samlede effektiviseringspotentiale er sparsomt belyst, fx ved en business case baseret på forholdsvis få kommuner, eller
- hvor vejledninger/anbefalinger til kommunerne i forlængelse af projektet har en forholdsvis uforpligtende karakter.

Projekter, der placeres i gruppe 2, er sager, hvor

- implementeringsforløbet i kommunerne har væsentlig betydning for realisering af effektiviseringspotentialet, dvs. at kommunernes aktive og positive medvirken vurderes som afgørende, eller
- det samlede effektiviseringspotentiale er forbundet med nogen usikkerhed.

Projekter, der undtagelsesvis placeres i gruppe 3 (bloktilskudsregulering), er sager, hvor

- sagen omfatter lovgivning, som direkte fører til mindreudgifter i kommunerne, dvs. der er en tæt sammenhæng mellem det konkrete initiativ og den mulige effektiviseringsgevinst i kommunerne, og
- der på reguleringstidspunktet kan foreligge en realistisk vurdering af udgifterne og det samlede effektiviseringspotentiale, og

- besparelspotentialet kan realiseres i praksis.

Det forudsætter særskilt hjemmel at undlade at DUT-regulere sager, som er omfattet af DUT-princippet.

Procedure for udvælgelse af sager

Der vil løbende skulle tages stilling til placeringen af sager i hver af de tre grupper. Kategoriseringen af det enkelte projekt kan ikke finde sted før projektet igangsættes, men dog snarest efter, at der kan gives en skønmæssig vurdering af projektets konsekvenser. Det vil således i hvert enkelt tilfælde skulle besluttes, hvornår kategoriseringen kan finde sted.

Det foreslås, at drøftelsen heraf forankres i Styregruppen for Tværoffentligt Samarbejde (STS) på baggrund af løbende oversigter over

- digitaliseringsprojekter, som er igangsat, og
- fælles projekter, som er i pipeline – enten besluttet eller under overvejelse.

5. Flerårig aftale om øget konkurrenceudsættelse i kommunerne

KL og regeringen er enige om at fokusere på instrumenter, der kan bidrage til at få mere for pengene i kommunerne. Et middel hertil er mere konkurrenceudsættelse af de kommunale opgaver. Der er enighed om, at det afgørende er, at opgaverne løses bedst og billigst, og ikke om leverandøren er offentlig eller privat. Samtidig er der enighed om, at konkurrencen mellem offentlige og private leverandører skal være fair.

Med de nye, større kommuner skabes der et bedre grundlag for konkurrenceudsættelse. Regeringen og KL er enige om, at der er et potentiale for en øget grad af konkurrenceudsættelse i kommunerne, og at det er en fælles opgave at skabe de bedst mulige rammer for at realisere denne målsætning. Målsætningen realiseres med så få administrative bindinger af kommunerne som muligt.

Aftalen opfattes således af begge parter som en ambitiøs målsætning for at øge konkurrenceudsættelsen i kommunerne. Aftalen udmønter samtidig initiativet i regeringens globaliseringsstrategi om ”Stærkere konkurrence om kommunale opgaver”. Aftalen ses dermed som et alternativ til regelstyring vedr. øget konkurrenceudsættelse af den enkelte kommune.

Dokumentation af kommunernes konkurrenceudsættelse

Det er i dag ikke muligt præcist at opgøre omfanget af konkurrenceudsættelse i kommunerne. Den nuværende udliciteringsindikator er ikke tilstrækkeligt retvisende, og er ikke et egentlig mål for konkurrenceudsættelse. KL og regeringen er derfor enige om at erstatte den eksisterende udliciteringsindikator med en privat leverandørindikator (PLI), *jf. boks 3*.

Boks 3. Den private leverandørindikator

Den private leverandørindikator (PLI) viser andelen af kommunernes brug af private leverandører (i forhold til den del af kommunernes samlede opgaveløsning, der må varetages af private leverandører). PLI er vokset fra 16,8 % i 1995 til 20,2 % i 2005.

PLI afspejler brugen af private leverandører både i den almindelige kommunale opgavevaretagelse og på de områder, hvor der er indført fritvalgsordninger. Ligeledes indgår Københavns, Frederiksberg og Bornholms kommuner i indikatoren. PLI tager dermed højde for den kritik, der har været af udliciteringsindikatoren.

De opgaver, der har været konkurrenceudsat, men hvor kommunens eget bud vinder, er ikke omfattet af PLI. Der er derfor enighed om, at der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til et mere præcist grundlag for at dokumentere udviklingen i kommunernes konkurrenceudsættelse, herunder også i lyset af de nye opgaver som kommunerne overtager 1. januar 2007 som følge af kommunalreformen, jf. nedenfor.

To KL-undersøgelser fra 2001 af kommunernes udbud i perioden 1994-1999 tyder på, at kommunerne kun sjældent deltager i konkurrencen, når en opgave udbydes. Kommunerne bød således på 4,0 pct. af de udbudte opgaver, hvoraf kommunen vandt ca. 1/3. PLI antages derfor at være et kvalificeret estimat for niveauet af konkurrenceudsættelse i dag.

Målsætninger for øget konkurrenceudsættelse i kommunerne

KL og regeringen er på den baggrund enige om, at PLI anvendes som udgangspunkt for en aftale om øget konkurrenceudsættelse i kommunerne. I 2005 konkurrenceudsatte kommunerne ca. 20 pct. af opgaverne. Regeringen og KL er enige om at øge andelen til 25 pct. af opgaverne i 2010. Målet gælder for alle kommuner og alle opgaveområder under ét.

Det aftales endvidere, at regeringen i perioden 2007-2010 som udgangspunkt ikke vil tage initiativ til at iværksætte yderligere procesregulering om generel pligt til øget konkurrenceudsættelse end de, der ligger inden for rammerne af denne aftale, såfremt de opstillede målsætninger for mere konkurrenceudsættelse i kommunerne opfyldes.

Udviklingen i kommunernes konkurrenceudsættelse drøftes årligt ved forhandlingerne om kommunernes økonomi for 2008-2010. I den forbindelse vurderes det, om udviklingen i konkurrenceudsættelsen er tilfredsstillende ift. det opstillede mål, eller om der er behov for yderligere initiativer til at styrke konkurrenceudsættelsen. Det er således delmålet, at kommunernes konkurrenceudsættelse i 2008 skal være øget med mindst 15 pct. ift. udgangspunktet for denne aftale.

KL og regeringen er endeligt enige om løbende at drøfte, om eksisterende regulering, der skønnes at være overflødig eller uhensigtsmæssig, kan fjernes eller ændres. Regeringen vil i den forbindelse søge Folketingets tilslutning til at afskaffe udfordringsretten.

Med dette udgangspunkt drøfter og iværksætter KL og regeringen en række initiativer, som understøtter kommunerne i at øge konkurrenceudsættelsen, og som skaber øget gennemsigtighed og fair vilkår for konkurrencen, jf. boks 4.

Boks 4: Initiativer til at understøtte øget konkurrence i kommunerne

Regeringen har som led i sin globaliseringsstrategi truffet politisk beslutning om følgende initiativer:

- *"Fair afregningspriser". Regeringen vil i efteråret 2006 fremsætte forslag til en ændring af konkurrence-loven, der skal sikre bedre sanktionsmuligheder, og at afregningsprisen til private leverandører på bl.a. ældreområdet afspejler kommunens gennemsnitlige, langsigtede omkostninger ved selv at levere ydelsen.*
- *"Flere opgaver annonceres åbent", der stiller krav om åben annoncering af indkøb og kontrakter, der indgår med private leverandører, som ligger over 500.000 kr., men under tærskelværdierne for EU-udbud.*
- *"Kommuner og regioner bør ved store byggeprojekter systematisk vurdere, hvordan organiseringen af byggeriet (fx partnering, samlet udbud eller OPP) sikrer størst mulig effektivitet i hele byggeriets levetid. Der udvikles en række værktøjer herfor."*

Herudover er KL og regeringen enige om udmøntningen af målsætningerne i følgende globaliseringsinitiativer:

1. "Stærkere konkurrence om kommunale opgaver"

Kommunerne skal med passende mellemrum udbyde en række opgaver, som vurderes som udbudssegne. Arbejdet med løbende at definere hvilke opgaver i kommunerne, der er umiddelbart udbudssegne og principielt udbudssegne, forankres i en arbejdsgruppe, jf. nedenfor.

2. "Regler for beregning af kontrolbud"

I forlængelse af udmøntning af, at "Stærkere konkurrence om kommunale opgaver" skal der laves regler for beregning af kontrolbud i tilknytning til budget- og regnskabsystemet.

Endvidere er der enighed om følgende initiativ:

3. "Udbygning af kravene til servicestrategierne"

Servicestrategierne udbygges med

- *Opstilling af specifikke mål for konkurrenceudsættelsen i perioden 2007-2010 i udbudspolitikken, berunder niveauet for kommunens konkurrenceudsættelse i forhold til landsgennemsnittet*
- *Strategi for at nå kommunens mål for øget konkurrenceudsættelse, berunder mål for særligt udbudssegne opgaver*
- *Opfølgning på, om kommunens mål for konkurrenceudsættelse er nået.*

Arbejdsgruppens opgaver

Arbejdsgruppen skal med udgangspunkt i den flerårige aftale om øget konkurrenceudsættelse i kommunerne komme med forslag til følgende:

1. et bedre grundlag for dokumentation af konkurrenceudsættelse
2. en løbende opfølgning på udviklingen i kommunernes konkurrenceudsættelse
1. udmøntningen af de elementer om initiativer til øget konkurrenceudsættelse, der indgår i aftalen, jf. punkt 1-3 i boks 4.

Arbejdsgruppen afrapporterer til ”dialogen om kommunalreformen” og forankres endelig ved de politiske møder om opfølgning på økonomiaftalen.

Bedre grundlag for dokumentation af konkurrenceudsættelse

Arbejdsgruppen skal udvikle en indikator, der – som supplement til den private leverandørindikator – viser, hvor stor en del af kommunernes opgaver, der konkurrenceudsættes. Arbejdsgruppen præsenterer et forslag til operationalisering af indikatoren for konkurrenceudsættelse senest den 1. oktober 2006. Endvidere sigtes der mod, at en indikator for konkurrenceudsættelse vil kunne opgøres i løbet af 2007.

Løbende opfølgning på kommunernes konkurrenceudsættelse

Med udgangspunktet i den private leverandørindikator og den kommende konkurrenceudsættelsesindikator er der enighed om løbende at følge udviklingen i kommunernes konkurrenceudsættelse.

Initiativer til øget konkurrenceudsættelse

Der fremsættes forslag om regeringens globaliseringsinitiativer vedr. ”Fair afregningspriser”, ”Flere opgaver annonceres åbent” og ”Kommuner og regioner skal vurdere, hvordan byggeri organiseres bedst” i efteråret 2006.

Udmøntningen af den flerårige aftales initiativer til øget konkurrenceudsættelse drøftes i arbejdsgruppen. Parterne er enige om, at arbejdsgruppen senest den 1. oktober 2006 skal fremlægge forslag til udmøntning af de elementer om initiativer til øget konkurrenceudsættelse, der indgår i aftalen, jf. punkt 1-3 i boks 4.

Der igangsættes endvidere et arbejde med at analysere de forskellige kommunale opgaveområders udbudsegnethed og omfang. I dette arbejde skal der dels indgå en vurdering af markedet på leverandørsiden, dels en opstilling af forskellige scenarier for, hvordan det overordnede mål for konkurrenceudsætningen kan nås. Formålet med arbejdet er at tilvejebringe et grundlag for en nuanceret opfølgning på aftalen. Analysen udføres på en måde, så den kan bruges som et redskab ifm. den lokale målfastsættelse.

Endvidere igangsættes der, bl.a. i lyset af aftalens initiativer, et arbejde, der skal afdække behovet for at justere klagesystemet og sanktionsmulighederne i relation til konkurrenceudsættelse i kommunerne.

Arbejdsgruppens sammensætning

Arbejdsgruppen består af medlemmer fra KL, Finansministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet (formand). Arbejdsgruppen forankres i regi af KL-dialogen, jf. også økonomiaftalen for 2006.

Aftale mellem regeringen og Danske Regioner om regionernes økonomi for 2007

1. Indledning

1. januar 2007 etableres som led i kommunalreformen fem nye regioner.

Regionerne får en afgørende rolle, når det gælder fortsat at sikre et stærkt offentligt sundhedsvæsen, der tilbyder patienterne let og lige adgang til forebyggelse, undersøgelse, behandling og pleje på et højt fagligt niveau. Med de nye regioner bliver der skabt grundlag for at samle flere behandlinger, udnytte fordelene ved specialisering bedre og sikre den bedst mulige anvendelse af de knappe personaleressourcer.

Regionerne vil herudover indtage en central rolle som regionale udviklingsdynamoer med ansvar for at tegne visionen for regionens udvikling.

Endelig vil regionerne varetage driften af visse specialiserede institutioner på social- og specialundervisningsområdet

Regionerne finansieres gennem bidrag fra staten og kommunerne. Økonomien er opdelt i tre kasser – sundhed, social- og specialundervisningsområdet samt regional udvikling. De tre områder finansieres særskilt og skal være i balance hver for sig.

Denne aftale fastlægger rammerne for regionernes økonomi i 2007.

Regeringen har tilkendegivet, at der frem til 2010 er plads til en realvækst i det samlede offentlige forbrug på 0,5 pct. årligt.

2. Økonomiske rammer

Regeringen og Danske Regioner er enige om at tillægge det afgørende betydning, at den indgåede aftale realiseres således, at regionernes udgifter og aktivitet i 2007 både i budgetterne og i regnskaberne ligger inden for rammerne af aftalen.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der for regionerne under ét vil være en samlet balance på hvert af områderne i den regionale økonomi i 2007 *jf. nedenstående boks 1-3.*

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at det i forbindelse med overgangen til den nye struktur med fem regioner er afgørende at udnytte mulighederne for

synergier og effektiviseringer, som kan omsættes til en styrkelse af regionernes sundhedstilbud.

Boks 1

Økonomiske forudsætninger vedrørende sundhedsområdet

- Der er i aftalen taget udgangspunkt i det forventede aktivitetsniveau for 2006, svarende til en aktivitetsvækst på sygehusene på 3,5 pct. i forhold til 2005.
- Der er herudover aftalt et generelt løft til sygehusområdet på 725 mio.kr. til generel aktivitetsudvikling, nye behandlingsformer, kræftmedicin, uddannelse mv.
- Det statslige aktivitetsafhængige tilskud øges med 200 mio.kr.
- Der er aftalt et samlet niveau for nettodriftsudgifterne (eksklusive medicintilskud) på sundhedsområdet på 70.816 mio. kr. i 2007.
- Der er aftalt et niveau for anlægsudgifterne (brutto) på 2.650 mio.kr. på sundhedsområdet i 2007. Der er i den forbindelse afsat en låneramme på 800 mio. kr. til anskaffelse af medico-teknisk udstyr. Lånerammen fordeles efter bloktilskudsnøglen.
- Det er lagt til grund for aftalen, at regionernes udgifter til medicintilskud i 2007 udgør 7.220 mio. kr. 75 pct. af en eventuel afvigelse mellem dette beløb og udgifterne i regnskabet for 2007 reguleres over bloktilskuddet fordeles i 2008 på regionerne med en foreløbig midtvejsregulering i 2007 i regionernes bloktilskud.
- Det statslige bloktilskud udgør 62.045 mio. kr..
- Det statslige aktivitetsafhængige tilskud udgør 2.357 mio. kr. Det aktivitetsafhængige tilskud udmøntes som anført i bilag 1.
- De foreliggende opgørelser viser, at sygehusene i 2005 har præsteret en samlet produktionsværdi på 44.802 mio. kr. opgjort i 07-PL. I 2006 forventes sygehusene at præstere en aktivitetsstigning på 3,4 pct. svarende til en produktionsværdi på 46.333 mio. kr. (07-PL) I 2007 forventes en yderligere aktivitetsstigning på 3 pct. svarende til en forventet produktionsværdi på 47.710 mio. kr. De forventede produktionsværdier i 2006 og 2007 er opgjort under forudsætning af en produktivitetsvækst på 1,5 pct. i 2006 og 2 pct. i 2007.
- Det kommunale grundbidrag udgør 5.994 mio. kr., svarende til 1.102 kr. pr. indbygger i 2007.
- Det er lagt til grund, at den kommunale medfinansiering i form af aktivitetsbestemte bidrag udgør 9.435 mio. kr.

Boks 2

Økonomiske forudsætninger vedrørende regional udvikling

- Der er aftalt et samlet niveau for nettodriftsudgifterne på området for regional udvikling på 2.112 mio. kr. i 2007.
- Det statslige bloktilskud udgør 1.512 mio. kr.
- Det kommunale udviklingsbidrag udgør 599 mio. kr., svarende til 110 kr. pr. indbygger i 2007.

Boks 3

Øvrige økonomiske forudsætninger

- Udgifterne til medicintilskud i 2005 udgjorde 6.476 mio. kr. på landsplan. Via den aftalte medicingaranti kompenseres 75 pct. af merudgifterne i amterne i forhold til det forudsatte niveau.
- Det skønnes, at udgifterne til medicintilskud i 2006 udgør 6.820 mio. kr. på landsplan. Via den aftalte medicingaranti kompenseres 75 pct. af merudgifterne i amterne i forhold til det forudsatte niveau.
- Regeringen har tilkendegivet, at der i 2006 gennemføres en midtvejsregulering af amternes bidrag til momsudligningsordningen. Midtvejsreguleringen udgør 643,4 mio. kr.
- Pris- og lønudviklingen på det regionale område fra 2006-2007 er fastsat til 2,6 pct. (ekskl. medicintilskud) og 2,3 pct. (inkl. medicintilskud).
- Der er i 2006 og 2007 afsat en låneramme på 500 mio. kr. vedrørende visse engangsomkostninger i forbindelse med kommunalreformen. Lånene skal tilbagebetales over maksimalt fem år.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at regionerne er omfattet af DUT-princippet jf. lov om regionernes finansiering. Regeringen har tilkendegivet, at den vil fremsætte lovforslag om en fremrykning af det udvidede frie valg på sygehusområdet fra 2 til 1 måneder med henblik på ikrafttrædelse 1. oktober 2007.

3. Investeringer

Den aktuelle konjunktursituation og hensynet til en holdbar finanspolitik fordrer tilbageholdenhed i både de offentlige drifts- og anlægsudgifter. Dansk økonomi er præget af høj efterspørgsel og pres på ressourcerne. Bygge- og anlægsaktiviteten i både den private og den offentlige sektor er nu højere end det sidste toppunkt i 2000 og næsten på niveau med den forrige top i 1987.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der er behov for strukturændringer i sundhedsvæsenet. Der er behov for et grundigt forarbejde for at tilvejebringe et ordentligt beslutningsgrundlag for investeringer i fremtidens sygehusstruktur. Der er på den baggrund enighed om at drøfte det langsigtede investeringsbehov vedrørende strukturændringer i forbindelse med en kommende økonomiaftale *jf. nedenfor*. Regeringen og Danske Regioner er derfor enige om, at niveauet for og karakteren af investeringerne må afpasses den aktuelle konjunktursituation, således at investeringerne målrettes områder, der er mindst belastende for konjunktursituationen og som samtidig fremmer produktiviteten i sundhedsvæsenet, herunder især investeringer i medico-teknisk udstyr. Bruttoanlægsudgifterne kan udgøre 2.650 mio. kr.

4. Regionernes åbningslikviditet

Regionerne vil den 1. januar 2007 starte deres virksomhed uden finansielle fordringer eller forpligtelser. Først i forbindelse med påbegyndelsen af regionernes virksomhed og udlægningen i løbet af 2007 af aktiver og passiver fra amterne

m.fl., jf. de indgåede delingsaftaler, vil regionerne gradvis opbygge finansielle aktiver og passiver.

For at sikre, at regionerne allerede fra 1. januar 2007 har den fornødne likviditet til at dække de løbende udgifter, er der enighed om, at regelsæt om udbetalinger, lån mv. tager udgangspunkt i følgende:

- Det statslige bloktilskud på såvel sundhedsområdet som udviklingsområdet udbetales i tolvtedelsrater den første bankdag i hver måned
- Kommunernes grundbidrag på sundheds- og udviklingsområderne betales til regionerne ligeledes i tolvtedelsrater den første bankdag i hver måned
- Hele det statslige aktivitetsbidrag på sundhedsområdet udbetales som hidtil a conto med det fulde beløb for hele året allerede primo januar.
- Reglerne for kommunernes aktivitetsafhængige betaling på sundhedsområdet fastsættes med udgangspunkt i, at kommunernes betaling forfalder i månedlige rater hurtigst muligt efter registrering af aktiviteten.
- Der udarbejdes regler, der giver regionerne mulighed for midlertidigt modforrentning at anvende ledig amtskommunal likviditet i perioden, indtil fordelingen af denne likviditet skal ske i henhold til delingsregler og delingsaftaler.

Den aftalte regulering vedrørende medicingarantien i 2006 udbetales i 2007. Der udbetales endvidere et likviditetstilskud på 643 mio. kr., som fordeles efter bloktilskudsnøglen.

Staten har tilkendegivet, at kontant kompensation til regionerne som led i delingsaftalerne erlægges i forbindelse med regnskabernes afgivelse til revision den 1. juni 2007 med efterfølgende fornødne ændringer, der erlægges i forbindelse med regnskabets endelige godkendelse, jf. procedurebekendtgørelsen.

Der er enighed om, at det vil være hensigtsmæssigt at vurdere regionernes likviditetsmæssige stilling igen medio 2007 når der er overblik over den endelige fordeling af amternes aktiver og passiver, jf. delingsreglerne. Regeringen og Danske Regioner er i den forbindelse enige om at drøfte mulighederne for særlige lånedisponsationer ved likviditetsproblemer i enkelte regioner.

I reglerne for regionernes låntagning vil der blive givet mulighed for, at regionerne kan konvertere nettogæld, der overtages fra amterne, på en sådan måde, at betalingen udstrækkes over en årrække.

5. Sygehuse

Aktiviteten i sygehusvæsenet er i de senere år øget markant. Det har bl.a. givet sig udslag i kortere ventetider. Aktiviteten i 2005 var 4,9 pct. større end i 2004. Aktivitetsstigningen er kommet til udtryk i stigninger for såvel ambulante som indlagte patienter. De seneste tal viser, at aktivitetsstigningen er fortsat i 1. kvartal 2006.

På baggrund af den registrerede aktivitetsstigning i 1. kvartal 2006 er regeringen og Danske Regioner enige om at følge udviklingen tæt med henblik på løbende at afdække bagvedliggende faktorer, herunder eventuelle ændringer i henvisnings- eller registreringspraksis, og drøfte mulige tiltag, såfremt praksis viser sig uhenigtsmæssig. Principperne for baseline i 2007 er beskrevet i bilag 1.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der fortsat offentliggøres sammenlignelige målinger af produktiviteten på bl.a. sygehusniveau samt for udvalgte afdelinger. Disse målinger kan danne grundlag for de enkelte regioners realisering af fremtidige produktivetsgevinster.

6. Takststyring

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de eksisterende økonomiaftaler frem til 2006 vedrørende takststyring udgør et godt grundlag, der bør lægges til grund ved udviklingen af regionernes takststyringsmodeller. Der er enighed om, at den aktivitetsbestemte andel af sygehusenes budgetter bør opfylde målet om 50 pct. i 2007.

For at sikre en effektiv takststyring og et forbedret grundlag for produktivetsmålinger, samt for at kunne sammenligne sygehusenes omkostninger, er regeringen og Danske Regioner endvidere enige om, at registrering og fordelingen af omkostningerne på sygehusene skal være relevante, ensartede og retvisende. Der skal bl.a. i den forbindelse ydes en indsats for at forbedre og ensrette anvendelsen af eksisterende og kommende registreringer til Sundhedsstyrelsens omkostningsdatabase. Oplysninger fra regionerne til omkostningsdatabase skal i videst muligt omfang understøtte de oplysninger og analysemuligheder, der opbygges og allerede anvendes lokalt i økonomistyringen.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at de mest hensigtsmæssige takststyringsmodeller fås ved, at disse tilpasses lokale forhold.

Ændring i takstsystemet skal dokumenteres og drøftes i "Koordinationsgruppe for afregning på sundhedsområdet" med henblik på at skabe fuld gennemsigtighed i takstgrundlaget og takstberegningen. Taksterne er udtryk for landsgennemsnitlige omkostninger på offentlige sygehuse.

Sundhedsstyrelsens Takstsystem for 2007 på sygehusområdet udmeldes endeligt pr. 15. september 2006. Sundhedsstyrelsens Takstsystem for 2008 udmeldes foreløbigt pr. 15. maj 2007 og endeligt pr. 15. september 2007.

Der kan én gang hvert år (1. maj til ikrafttræden 1. juli) udmeldes budgettakster for nye behandlinger m.v. af væsentligt omfang og betydning. Takstsystemet kan herudover efter nærmere aftale mellem Danske Regioner, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og KL justeres for indførelse af meget væsentlige, nye behandlingstilbud eller for omlægninger af væsentlig økonomisk betydning for sygehuse.

7. Kræftområdet

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at arbejdet med udviklingen af indsatsen på kræftområdet, som blev aftalt i forbindelse med økonomiaftalen for 2006 og finansloven for 2006, fortsættes på grundlag af de anbefalinger, som foreligger i Kræftplan II.

Siden 2004 har amterne kunnet henvise patienter med en livstruende kræftsygdom til eksperimentel behandling i udlandet eller i Danmark. Staten har hidtil afholdt udgifterne hertil.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at udgifterne til eksperimentel behandling fremover afholdes af regionerne på linie med udgifterne til øvrige behandlingstilbud. Reguleringen vil ske efter DUT-princippet. Kriterierne for henvisning til disse behandlinger fastholdes uændrede.

8. Psykiatri

Med psykiatriaftalen for 2003-2006 blev der skabt grundlag for en fortsat udbygning af psykiatrien via tilførsel af mere end 1 mia. kr. over perioden, herunder 600 mio. kr. til sundhedsvæsenet. Med satspuljeaftalen for 2005 blev der afsat yderligere 200 mio. kr. over 4 år til øget aktivitet i børne- og ungdomspsykiatrien med henblik på nedbringelse af ventetiderne og 30 mio. kr. årligt som et permanent løft til en øget indsats vedrørende spiseforstyrrelser.

Regeringen har tilkendegivet, at den vil søge tilslutning blandt Folketingets partier til – i forbindelse med udmøntningen af satspuljen for 2007 – at foreslå en ny psykiatriaftale fra 2007 på samme niveau som den nuværende.

Der er mellem regeringen og Danske Regioner enighed om at søge at prioritere følgende områder i en ny aftale:

- En styrkelse af indsatsen for retspsykiatriske patienter
- En styrkelse af indsatsen for ikke psykotiske sindslidende (depression, angst, spiseforstyrrelser, OCD mv.)
- En fortsat styrkelse af børne- og ungdomspsykiatrien
- Speciallægeuddannelsen og rekruttering
- Kapacitet og tilgængelighed (styrkelse af dækningen med ambulante tilbud/distriktspsykiatrien, tilgængelighed døgnet rundt, udgående virksomhed mv.)
- Landsdækkende udviklings- og forskningsinitiativer, kvalitetsudvikling mv.

Hertil kommer eventuelle videreførelser af nuværende puljemidler. Regeringen vil søge tilslutning til, at driftsmidler fra den nuværende psykiatriaftale, som forudsættes videreført, overføres til bloktilskuddet.

Med baggrund i det stadigt stigende antal henvisninger til børne- og ungdomspsykiatrien er der mellem regeringen og Danske Regioner enighed om at iværksætte

en fælles undersøgelse, med deltagelse af KL, af årsagerne til det stigende antal henvisninger. En sådan undersøgelse kan finansieres af de centrale puljemidler fra en psykiatriaftale

9. Almen praksis

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om at forbedre indsatsen for kroniske patienter bl.a. på baggrund af anbefalingerne i Sundhedsstyrelsens rapport om kronisk syge. Med den senest indgåede overenskomst om almen lægegering er tilvejebragt en ny model for, hvordan almen praksis kan indgå i behandlingen af kroniske patienter.

Med det øgede kommunale ansvar på sundhedsområdet, er det desuden vigtigt, at den kommunale indsats og samarbejdet mellem kommuner, almen praksis og sygehuse udvikles i den nye struktur.

10. Medicin

Regeringen indgik i 2004 en aftale med Folketingets partier om udmøntning af en række initiativer på medicinområdet. Initiativerne havde til hensigt at sikre en mere hensigtsmæssig anvendelse af ressourcerne til lægemidler og øge kvaliteten i lægemiddelbehandlingen.

I forlængelse af aftalen forventedes et fald i sygesikringens udgifter til medicintilskud, bl.a. som følge af indførelsen af reglerne om, at tilskud udmåles på baggrund af den danske pris på det billigste lægemiddel i gruppen i stedet for den europæiske gennemsnitspris. Udgifterne til medicintilskud har imidlertid været stigende siden foråret 2005.

På den baggrund er der mellem regeringen og Danske Regioner enighed om at igangsætte et fælles udredningsarbejde om årsagerne til udgiftsvæksten, herunder om de nye reglers effekt.

Regeringen og Danske Regioner er desuden enige om at understøtte initiativer der kan medvirke til en effektiv og rationel anvendelse af medicin og at søge at dæmpe væksten i udgifterne til medicintilskud.

11. Fremtidens sundhedsvæsen

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at danskerne skal modtage hurtig og effektiv behandling og pleje af høj faglig kvalitet.

Med gennemførelsen af kommunalreformen er den politiske og administrative struktur for sundhedsvæsenet lagt fast. Det indebærer, at regionerne pr. 1. januar 2007 overtager ansvaret for driften af sygehusvæsenet og sygesikringsområdet.

Danske Regioner har i 5 debatoplæg om kirurgi, akutberedskab, intern medicin, intensiv og psykiatri beskrevet, hvordan en højere faglig kvalitet i behandlingen kan opnås ved en koncentration af specialer og funktioner.

Regeringen er med partierne bag sundhedsloven enige om et sæt principper for specialeplanlægningen, som tilsvarende understreger prioriteringen af kvalitet, bæredygtighed og dokumentation i sygehusvæsenet.

Den fremtidige udvikling af strukturen i sygehusvæsenet, som er nødvendig for realiseringen af et sundhedsvæsen med høj kvalitet, tager regionerne op som led i den samlede sundhedsplanlægning i 2007.

Sundhedsplanlægningen skal blandt andet fortsat sikre et effektivt decentralt sygehustilbud, herunder understøtte en hensigtsmæssig arbejdsdeling mellem sygehuse og praksissektoren. På lands- og landsdelsfunktioner skal planlægningen ske i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens krav.

Der er enighed om at drøfte behovet for investeringer vedrørende strukturændringer i forbindelse med en kommende økonomiaftale for regionerne, herunder behov vedrørende fysiske tilpasninger, investeringer i ny teknologi og apparatur og den præhospital indsats. Investeringerne skal ses i sammenhæng med de rationaliseringsgevinster, der kan opnås ved sammenlægning af funktioner, mere effektiv teknologi m.v.

Med sundhedsloven får alle regioner en forskningsforpligtelse, der omfatter såvel klinisk forskning som sundhedstjenesteforskning. I regeringens globaliseringsstrategi er forskning i sundhed blandt de områder, der er højt prioriteret. En styrkelse af sundhedsforskningen vil blandt andet fastholde og styrke Danmarks position på det medico-tekniske område.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at det hidtidige særlige tilskud til forskning i H:S korrigeret for opgaver, der overføres til staten mv., aftrappes over en 5-årig periode. Heraf overføres 50 pct. til de strategiske forskningsråd med henblik på klinisk forskning, og 50 pct. overføres via bloktilskuddene til regionerne til forskningsmæssig infrastruktur.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der skal sikres tilstrækkelig, velkvalificeret og fleksibel arbejdskraft, hvis kvaliteten skal forbedres, nye behandlingsmetoder udbredes, og arbejdsgange effektiviseres. Der skal derfor blandt andet oprettes flere lægelige uddannelsesstillinger og efteruddannes flere kræft- og intensivsygeplejersker. Parterne er i den forbindelse enige om, at gennemføre initiativer til at forkorte den samlede uddannelsestid uden tab af kompetencer. For at styrke den fortsatte udvikling i sundhedssektoren, skal der endvidere satses på målrettet efter- og videreuddannelse.

Regeringen og Danske Regioner er i den forbindelse enige om, at fjerne barrierer for opgaveflytning i form af u hensigtsmæssige uddannelseskrav, således at f.eks. social- og sundhedsassistenter kan medvirke til mammografiscreening.

Der er ligeledes enighed om, at arbejdet med sundhedsaftaler mellem regioner og kommuner i 2007 bør have særligt fokus på udvikling af samarbejdet på de områder, som kommunerne overtager, og at det bl.a. skal prioriteres at sikre sammenhæng mellem sundhedsaftalerne og den regionale sundhedsplanlægning med henblik på at understøtte gode patientforløb mellem sygehus, praksissektor og kommune.

Som led i kommunalreformen får kommunerne fra 1. januar 2007 nye opgaver og forpligtelser på genoptræningsområdet. Der er ikke med kommunernes overtagelse af opgaven forudsat, at der skal være en højere vækst på genoptræningsområdet end gennemsnittet for de øvrige kommunale opgaveområder. Det er på den baggrund aftalt at kortlægge genoptræningsomfanget før reformen og løbende følge udviklingen på området, jf. DUT aftalen fra september 2005 vedrørende de kommunaløkonomiske konsekvenser af kommunalreformen.

Regeringen, Danske Regioner og KL er enige om, at dette arbejde igangsættes snarest. KL, Danske Regioner og Indenrigs- og sundhedsministeriet aftaler den nærmere tilrettelæggelse og tidsplan for arbejdet inden udgangen af august måned 2006.

12. EPJ

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at det for at fremme udviklingen og udbredelsen af elektroniske patientjournaler i sundhedsvæsenet er nødvendigt, at der gennemføres en reorganisering af arbejdet.

Som grundlag for dette arbejde har regeringen tilkendegivet, at den vil søge tilslutning til, at indenrigs- og sundhedsministeren får de nødvendige hjemler i sundhedsloven. Disse omfatter hvad der følger af ovenstående med hensyn til fastlæggelse af krav til EPJ-løsninger.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at arbejdet skal ledes af en bestyrelse. Medlemmerne udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren (3 medlemmer), Danske Regioner (2 medlemmer) og KL (1 medlem). Formanden udpeges af indenrigs- og sundhedsministeren. Formanden stemme er afgørende i tilfælde af stemmelighed. Der er enighed om, at hver region derudover kan deltage i bestyrelsesmøderne uden stemmeret.

Bestyrelsen sekretariatsbetjenes af et fælles sekretariat nedsat af staten og Danske Regioner. Sekretariatsarbejdet ledes af en direktør, der ansættes af bestyrelsen. Ansættelsen skal formelt tiltrædes af indenrigs- og sundhedsministeren. Direktøren kan tillægges andre tilknyttede ledelsesopgaver i statsligt regi.

Den ny organisation skal varetage udviklingsopgaver, som har betydning for kommunikationen på tværs af sektorgrænserne i sundhedsvæsenet.

Organisationens første opgave er at udarbejde en ny strategi for IT i sundhedsvæsenet, der understøtter formålet om effektivitet. Digitaliseringen af sundhedsvæsen-

net styrkes og centraliseres. Organisationen skal samle udviklingsindsatsen og sikre udviklingen af en fælles IT-arkitektur og EPJ-plattform efter fælles standarder. Der er enighed om, at en flerleverandør strategi stadig er et centralt princip.

Der er enighed om, at der som bidrag til udarbejdelsen af en ny strategi for arbejdet gennemføres et eksternt review af det hidtidige EPJ-arbejde.

Organisationens arbejde omfatter ikke den konkrete implementering af EPJ-løsninger på de enkelte sygehuse.

Der er enighed om, at tilrettelæggelsen af opgavevaretagelsen i den fremtidige organisation tager afsæt i, at staten fortsat har det overordnede ansvar for forløbsregistrering, tilvejebringelse af et fælles dokumentationsgrundlag på sundhedsområdet, udvikling af klassifikationssystemer m.v.

Regionerne, der har driftsansvaret for sundhedsvæsenet, varetager som udgangspunkt håndteringen af spørgsmål med direkte betydning for IT-driften i regionerne. Det forventes med dette udgangspunkt, at der vil være en nogenlunde ligelig repræsentation i sekretariatsarbejdet.

Såvel de udviklingsopgaver der varetages af staten som de driftsopgaver der varetages af regionerne tilrettelægges under hensyntagen til og i overensstemmelse med en ny strategi for it i sundhedsvæsenet.

Der er enighed om, at endelig stillingtagen til størrelsen af den samlede organisation, der skal håndtere de nævnte opgaver, sker i forbindelse med lovgivningen til efteråret. Det vurderes, at organisationen skal bruge 30-50 årsværk. Det forventes, at ca. halvdelen af disse vil være placeret i statsligt regi og ca. halvdelen i Danske Regioner.

Udgifterne til opbygning og drift af den centrale organisation finansieres af staten, regionerne og kommunerne med følgende fordeling 45/45/10.

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der nedsættes en politisk følgegruppe bestående af regeringen og Danske Regioner så der også på politisk niveau sker en tæt opfølgning af projektet. I tilfælde af grundlæggende uenigheder om projektets udvikling og fremdrift tages sagen op i følgegruppen. Det forventes, at Kl indgår i følgegruppen.

13. Regional udvikling

Regionerne har fremover ansvar for udarbejdelse af regionale udviklingsplaner, der skal indeholde en overordnet vision for regionens udvikling på en række områder. Det drejer sig om natur og miljø, erhverv, turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur samt udviklingen i regionens udkantsområder og landdistrikter. Til

understøttelse af denne opgave er regionerne tillagt en række kompetencer og muligheder for koordination.

I forbindelse med regional erhvervsudvikling har regionerne fået ansvaret for nedsettelse og sekretariatsbetjening af de nye regionale vækstfora. De regionale vækstfora skal udarbejde regionale erhvervsudviklingsstrategier og prioritere konkrete initiativer til fremme af den regionale vækst og erhvervsudvikling.

I forbindelse med lovgivningen og DUT-aftalen fra september 2005 er regionerne tilført ressourcer til regional udvikling, herunder regional erhvervsudvikling. Regeringen og Danske Regioner er enige om, at dette giver mulighed for, at de regionale udviklingsmidler kan bidrage til medfinansiering af de vækstfora-initiativer, der medfinansieres af EU-strukturfondsmidler og som understøtter globaliseringsstrategien ”Fremgang, fornyelse og tryghed”. Regeringen har tilkendegivet, at yderområdernes andel af EU-midlerne i den kommende budgetperiode bliver mindst den samme som i dag.

Der er endvidere enighed om, at der skal skabes overblik og gennemsigtighed over de samlede midler, herunder statslige og EU-midler, til finansiering af initiativer vedrørende regional vækst og erhvervsudvikling.

14. Øvrige temaer

Den fremtidige dialog

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der er behov for et tæt samarbejde mellem regeringen og Danske Regioner, og at der som opfølgning på økonomiaftalen fastholdes en tæt og løbende politisk dialog på kvartalsmøder om udviklingen i udgifter og aktivitet.

Med dannelsen af regionerne sker der en lang række forandringer på det regionale niveau, herunder ny opgavestruktur og ændrede styringsrelationer, som skal drøftes frem mod en kommende aftale for 2008.

Samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at Danske Regioner indtræder i samarbejdsprojektet for den decentrale offentlige sektor på lige fod med KL. Der er enighed om, at der af det regionale bloktilskud i den forbindelse årligt afholdes 10 mio. kr. hertil.

Digitalisering

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at det fortsat er hensigtsmæssigt, at udviklingen af fælles offentlige digitale løsninger sker i tæt dialog og samarbejde. Det fælles offentlige Projekt Digital Forvaltning videreføres derfor i et samarbejde mellem regionerne, kommunerne og regeringen frem til udgangen af 2008. Projektets styregruppe følger op på udmøntning og fremdrift i strategien for digital forvaltning samt sammenhængen med de digitale sektorstrategier. Projektet sekretariatsbetjenes af Den Digitale Taskforce. I regi af Projekt Digital Forvaltning udarbejdes en ny strategi for digitalisering af den offentlige sektor med fokus på digita-

lisering og effektivitet. Der er enighed om, at der af det regionale bloktilskud afholdes 5 mio. kr. i 2007 og 2008 til finansiering af den regionale andel.

I regi af Projekt Digital Forvaltning er der enighed om at oprette en fællesoffentlig borgerportal. Den fællesoffentlige borgerportal vil i fremtiden skulle udgøre ryggraden i det offentliges digitale kontakt til borgerne. Der er enighed mellem regeringen og Danske Regioner om, at omkostningerne ved den fællesoffentlige borgerportal basisfinansieres af parterne. Regionerne afholder i 2007 7 mio. kr. af omkostningerne.

Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at KL indgår som en ligeværdig partner i samarbejdet om portalen Sundhed.dk

Radiokommunikation

Regeringen har indledt arbejdet med at etablere et nationalt radiokommunikationssystem. Regeringen og Danske Regioner er enige om, at etableringen og udrolning af et landsdækkende radio-kommunikationsnetværk er en stor og kompliceret opgave, der bør løftes i fællesskab. Der er enighed om at udgifterne kompenseres efter DUT-princippet.

Overgang til omkostningsbevillinger

Opstilling af åbningsbalance og overgangen til omkostningsbevillinger vil fremme fokus på opretholdelse af kapitalapparatet samt skabe øget bevidsthed om effekten af nyinvesteringer. For 2007 vil der blive indført omkostningsbevillinger på udviklingsområdet og social- og undervisningsområderne. Der iværksættes et fælles analysearbejde af de styringsmæssige konsekvenser, herunder også i relation til lånereglerne, af en fuldstændig overgang til omkostningsbevillinger i regionerne med henblik på en drøftelse af muligheden for, at regionerne med virkning fra 2009 fuldt ud overgår til omkostningsbaserede bevillinger. Analysearbejdet, der sker i fællesskab med Danske Regioner, afrapporteres pr. 1. april 2007.

Overenskomstforhandlinger

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at resultatet af overenskomstforhandlingerne på såvel det statslige som det regionale arbejdsmarked fortsat skal holdes inden for økonomiske rammer, som er afstemt med målsætningen i den økonomiske politik. Det koordinerende samarbejde om overenskomsternes indhold og de budgetmæssige konsekvenser heraf fortsætter som hidtil.

Omkostningsregistrering

Regeringen og Danske Regioner er enige om, at der til brug for åbningsbalancen for 2007 etableres enslydende retningslinier for alle regioner, herunder en obligatorisk udvidelse af omfanget af omkostningsregistreringen. Åbningsbalancen skal være udarbejdet ved udgangen af september 2007.

Bilag 1:

Principper for udbetaling af penge fra den statslige, aktivitetsbestemte pulje og baseline i 2007

Det statslige, aktivitetsbestemte tilskud på sygehusområdet udgør i 2007 2.870 mio. kr. på landsplan inkl. kommunalt aktivitetsbidrag, svarende til 2.357 mio. kr. til regionerne. De 2.870 mio. kr. er sammensat af følgende tre dele:

- En omlægning indenfor den eksisterende økonomiske ramme på 1.231 mio. kr. Dette reducerer isoleret set baseline 2007 med 1.208 mio. kr. Denne del af aktivitetsmidlerne udbetales med 100 pct. af DRG/DAGS-taksten inkl. kommunalt aktivitetsbidrag.
- En videreførelse af de nuværende aktivitetsmidler på 1.438 mio. kr., som udbetales med 70 pct. af DRG/DAGS-taksten inkl. kommunalt aktivitetsbidrag.
- En realvækst i de statslige aktivitetsmidler på 200 mio. kr., som udbetales med 70 pct. af DRG/DAGS-taksten inkl. kommunalt aktivitetsbidrag.

I forbindelse med den endelige fastlæggelse af baseline 2007 pr. 20. marts 2007 kan der foretages en efterregulering af fordelingen af de samlede statslige aktivitetsmidler på 2.870 mio. kr. på kommuner og regioner, såfremt der i takstsystem 2007 er gennemført ændringer, der giver anledning til en ændret fordeling af finansieringsbyrden. Efterreguleringen foretages på baggrund af den faktiske registrerede aktivitet i 2006 opgjort ved takstsystem 2007.

Der er enighed om, at der i forbindelse med forhandlingerne om regionernes økonomi for 2008 skal ske en drøftelse af mulige ændringer af vilkårene for udbetaling af de statslige aktivitetsmidler, som kan understøtte sammenhængen mellem aktivitets- og udgiftsforudsætninger samt bidrage til en mere hensigtsmæssig incitamentsstruktur. Danske Regioner, Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Finansministeriet udarbejder inden 1. april 2007 et samlet oplæg til de politiske drøftelser.

Dækningsområde for puljemidlerne

De statslige puljemidler vedrører al somatisk sygehusbehandling, der foregår ambulat eller under indlæggelse, og som finansieres af en sygehusregion ved egne eller fremmede sygehuse, på private klinikker m.v. Fertilitetsbehandling og kunstig befrugtning, sterilisation, alternativ og eksperimentel behandling på private sygehuse m.v. samt alkoholbehandling er undtaget.

Desuden indgår en række nærmere definerede ydelser på speciallægeområdet, som substituerer sygehusbehandling.

Udbetaling og fordeling af puljen på regioner

Regionernes andel af det aktivitetsbestemte tilskud på 2.357 mio. kr. for 2007 udbetales á conto i starten af året og opgøres endeligt pr. 20. marts 2008 på grundlag af den aktivitet i regionerne, som er indberettet senest den 1. marts 2008.

De statslige aktivitetsmidler fordeles mellem regionerne efter samme nøgle som bloktilskuddet til regionernes sundhedsudgifter.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet og Danske Regioner er enige om vigtigheden af, at der hver den 10. i måneden foreligger opgørelser af aktivitet m.v. til regionerne.

Opgørelse af baseline m.v. for den statslige aktivitetspulje

Baseline for 2006 fastsættes til 43.189 mio. kr. (06-PL) i overensstemmelse med det økonomiske udgangspunkt i 2006.

Af hensyn til regionernes og kommunernes budgetsikkerhed er der enighed om fremover at fremskynde fastlæggelsen af den årlige baseline og Sundhedsstyrelsens udmelding af takster for tilskudsåret.

Der udmeldes som led i økonomiaftalen for 2007 en foreløbig baseline for 2007 på 44.138 mio. kr. (opgjort i Takstsystem 2006 opregnet til 2007-PL) med udgangspunkt i den forventede, faktiske aktivitet i 2006.

Sundhedsstyrelsen beregner en endelig baseline for 2007 pr. 20. marts 2007. Den endelige baseline opgøres som den foreløbige baseline korrigeret for 1) takstændringer som følge af Takstsystem 2007, 2) værdien af nye registreringer for 2006, der er indberettet i perioden fra 1. marts 2006 til 1. marts 2007 justeret for rammeoverskridelser i forhold til det aftalte udgiftsniveau i 2006, og 3) korrigeret med et skøn for nettobudgetvirkninger af puljer i finansloven for 2007.

Den samlede baseline for 2007 fordeles mellem regionerne med en nøgle, der svarer til deres faktisk realiserede aktivitet i 2006.

Der kan foretages justeringer af baselinen for 2007 for strukturomlægninger m.v. i sygehusvæsenet i henhold til Indenrigs- og Sundhedsministeriets retningslinjer herfor. Regionerne kan løbende fremsende ansøgning om justeringer af baseline, dog senest den 1. februar 2008.

Værdien af aktivitetstilskuddet for 2007 kan korrigeres for ændringer af DRG/DAGS-koder eller ny registreringspraksis i Takstsystem 2007, der gennemføres efter 15. september 2006. Korrektionerne har til formål at identificere sygehusenes faktiske aktivitet over baseline i forhold til året før, herunder sikre konsistens over tid i den aktivitet, som ligger til grund for tilskuddet.

Der fastlægges i 2007 et creeploft på 1,5 pct.

Der indregnes et årligt produktivitetskrav på 1,9 pct. i fastsættelsen af baseline, svarende til 2,0 pct. ved fuld udnyttelse af aktivitetspuljen.

Samspil mellem det statslige og det kommunale aktivitetsbidrag

Der er et overlap mellem det statslige aktivitetstilskud og det kommunale aktivitetsbidrag. Dette håndteres ved en nettoficering af taksterne for de statslige aktivitetsmidler, dvs. taksterne vedrørende den enkelte patientkontakt reduceres med de konkrete beløb, som regionerne modtager fra kommunerne for de præsterede aktiviteter.

Realvæksten i rammen for det statslige aktivitetstilskud på 200 mio. kr. er i aftalen reduceret med 20,51 pct. svarende til ca. 41 mio. kr. af hensyn til at sikre kommunerne råderum til at medfinansiere en realvækst i regionernes aktivitet, som svarer til det aktivitetsniveau, der udløser fuld udnyttelse af den statslige pulje i regionerne. Beløbet efterreguleres som led i økonomiaftalen for 2008, såfremt regionernes andel af aktivitetspuljen ikke er udnyttet fuldt ud i 2007.

Der sker et generelt løft af sundhedsområdet på 425 mio. kr., hvoraf 250 mio. kr. forudsættes anvendt til øget aktivitet, mens 175 mio. kr. forudsættes anvendt til øvrige formål uden aktivitetsvirkning for den kommunale medfinansiering. Af de 250 mio. kr. forudsættes 35,9 mio. kr. finansieret via kommunal medfinansiering svarende til en gennemsnitlig kommunal medfinansiering på 14,36 pct.

